

કવિ પ્રેમાનંદ કૃત.

ઓખાહરણ મહોદ્દ.

જાની પ્રસિદ્ધ કરનાર.

બુકસેલર—મહાદેવ રામચંદ્ર જાગૃષ્ઠે

ત્રણ દરવાજા—અદાવાદ.



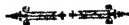
અમદાવાદ.

લાહાપુર નવી પોળમા શ્રી “ પ્રજાહિતાર્થ મુદ્રાલય ”

પ્રેસમાં પટેલ ડાહ્યાભાઈ દલપતરામે છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૩ છ.

પ્રત ૪૦૦૦



સને ૧૯૨૦

સંવત ૧૯૭૭



કીમત ૮—૧૨—૦

૮૧૦૩

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાત કૌપીરાચિત્ર વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૧૦૩ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ સોપાનરૂ

વિષય ૬-૧૬

કવિ પ્રેમાનંદ કૃત.

ઓખાહરણ મહોદ્દ.

છાપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

બુકસેલર—મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે.

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.



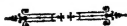
અમદાવાદ.

શાહપુર નવી પોળમા શ્રી “ પ્રજાહિતાર્થ ” મુદ્રાલય ”

પ્રેસમાં પટેલ ડાહ્યાભાઈ દલપતરામે છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૩ છ.

પ્રત ૪૦૦૦



સને ૧૯૨૦

સંવત ૧૯૭૭

કીમત ૦—૧૨—૦

કબીર કાવ્ય.

આમાં મહાત્મા કબીરનાં દોહરા અને તેમાં રહેલાં મુદાર્થ બધીજ સહેલી ભાષામાં એવો વિસ્તાર પુર્વક સમ-
જાઓ છે કે તે વાંચવાથી સુષ્ટી, ઈશ્વરી લીલા. મૃત્યુ વિગેરે
સમ્બંધીનાં બધેજ ઉત્કૃષ્ટ ખ્યાલ આપે છે અને તેવા પાપાણુ
હૃદયવાળા માણસને પણ આ પુસ્તક સાંકે જ્ઞાન આપી નુતન
જીવનમાં પ્રવેશ કરાવે છે. પુસ્તક ફક્ત એકજવાર વાંચવા-
થીજ તે વારે વારે વાંચવાની પ્રેરણા કરે એવો એમાં અદ્ભુત
રસ છે. આમાં કુલ ૨૦ અંગ છે અને તે એટલા બધા આ
કથક છે કે તેનો વાંચવાથીજ સારો ખ્યાલ થશે આમાં મહાત્મા
કબીરનો ફોટો પણ અંદર દાખલ કરેલો છે. પુસ્તકનું કદ
જા X પા ૪ ૧/૨ લાંબુ પહોળું કાગળ જેજ હયાં પૃષ્ઠ સંખ્યા
૩૨૦, પાકું રૂપેરી વર્ષવાળું પુઠું છતાં કિંમત રૂ. ૨-૧૨-૦
પેરેજ માફ.

ગાંધીવાળી શ્રી તુલસીદાસજી કૃ. ૧.

રામાયણ.

(ગુજરાતીમાં) શ્રી રામાયણ એ શાસ્ત્રનું શાસ્ત્ર ઇતિહાસનો
ઇતિહાસ વ અને જ્ઞાન તેમજ ઉપદેશથી અક્ષરનું અક્ષર રસમય
બનેલું વાર્તામય વર્ણન છે. આ તુલસીદાસની રચનામય વાણીથી
રચેલું છે કે તેનું રસમય પાન કરતાં ભક્તોનાં હૃદય ડોલવા લાગે
છે અને ભક્તિરસથી ઉજળા ઉજળાને ઉભરાઇ જાય છે બાળબોધ ન
જાણનારા સોઠાઓનો મુળ ભાગ પણ ગુજરાતી અક્ષરમાં રખેલો
છે. જેથી થોડું બહેલાં સ્ત્રી પુરુષો તુલસીદાસની અમૂત વાણી બધીજ
સહેલાઈથી વાંચી સમજી શકે છે. પાકું સોનેરી પુઠું કિંમત મોટી
સાધજનાં સાધારણ મોટા અક્ષરની કિંમત. રૂ. ૧૦-૦-૦ નાની
સાધજનાં ગુટકા કિંમત. ૭-૦-૦.

મળવાનું ટેકાણું;

મહાદેવ રામચંદ્ર બજુટે લુકસેલર

ત્રણ દરવાજા-અમદાવાદ

અનુક્રમણિકા.

કડવામાં આવેલી કુંક બીના.

ક્રમ.	પાત્ર	ક્રમ	પાત્ર
૧ અંબાજીની માર્થના.	૫	૨૦ અગીયાર વરસની ઉંમરે પુત્રીને	
૨ બાણાસુર તપ કરવા ન્ય છે	૬	પરણાવવા બાબત	૨૦
૩ બાણાસુરને મહાદેવે શાશ્વતપુત્રનું		૨૧ ઓખા મહાદેવને પુજવા ન્ય છે	૨૧
રાત્ર્ય આપ્યું,	૭	૨૨ ચિત્રલેખા ઓખાના જ્વનનો ઉપાય	
૪ બાણાસુર બાણમતી રાણીને પરણ્યો.	૮	બતાવે છે	૨૧
૫ બાણાસુર કૈલાસમાં મહાદેવ પાસે ગયો	૯	૨૩ ઓખાને ચિત્રલેખા કહે છે કે પુત્ર	
૬ ઉમીયાજી એક પુત્રી અને એક પુત્ર		વગર શયગાર કામનો નથી	૨૨
ઉપજાવે છે.	૧૦	૨૪ માળીયામાં જન્મી શી રીતે ન્ય	
૭ મહાદેવ કૈલાસમાં જઈ ગણપતિનું		તે બાબત	૨૨
મુસ્તક છેદન કરે છે.	૧૧	૨૫ ઓખાએ ચૈતરમાસનું વ્રત આદ્ય	
૮ ગણપતિને મારી નાંખ્યા બદલ ઉ-		૨૬ ઓખા ગોરમાની પુજા કરે છે	૨૪
મીયાજીનો વિલાપ.	૧૩	૨૭ ઓખા ગોરમાપાસે વરદાન માગે છે	૨૫
૯ ગણપતિ પહેલાં પુજાય એ વરદાન	૧૪	૨૮ ગોરમાને વાશી પુષ્પ ચઢાવ્યાતે	૨૫
૧૦ શુભ કામમાં પહેલું ગણપતિનું		૨૯ ઓખા ઉમીયાજીને પગે લાગી	૨૬
સ્મરણ.	૧૪	૩૦ ઓખા વચનથી ભરથાર માગે છે	૨૬
૧૧ ઓખાનું અંબ લુણમાં ગળ્યાબદલ		૩૧ ઓખાએ સ્વપ્નામાં ભરથાર દીકરા તે	૨૭
ઉમીયાજીનો શ્રાપ	૧૪	૩૨ ઓખાને ભરથારનો અજ્ઞાપી	૨૯
૧૨ બાણાસુરને દેખી ચંડાળણીએ સા-		૩૩ ચિત્રલેખાએ ઓખાને સ્વપ્નામાંથી	
વરણી આડી ધરી તે	૧૫	જગાડી તે બાબત	૩૦
૧૩ ચંડાળ કોને કહેવો તે કથા	૧૬	૩૪ ઓખા સુરજ દેવતાને શ્રાપ દે છે	૩૦
૧૪ બાણાસુર પુત્ર માગવા મહાદેવ		૩૫ ઓખા રૂવે છે ને ચિત્રલેખા વિનવે છે	૩૨
પાસે ગયે.	૧૬	૩૬ સ્વપ્નું જીવું છે તેની ધાસ્તી ઓખાને	
૧૫ બાણાસુરને ત્યાં વરદાનથી પુત્રી		આપે છે	૩૨
પેદા થઈ	૧૭	૩૭ ઓખા પરણાવવા કંકાત્રી લખીતે	૩૩
૧૬ ઓખાને ચિત્રલેખા કેવી રીતે		૩૮ ઓખાને સ્વપ્નામાં જદવશય પરણવા	
નામ ધારણ કર્યા	૧૮	આવ્યા તે	૩૪
૧૭ ઓખાબાણને માળીયામાં જીદી		૩૯ ઓખા કૃષ્ણતણા કુપારને સ્વપ્નામાં	
રાખવા બાબત	૧૯	પરણી તે	૩૫
૧૮ ઓખામાળીયામાં જ્વનવંતી થઈ છે		૪૦ ચિત્રલેખા હાથમાં ચિત્રનું પુતળ	
૧૯ ઓખા ચિત્રલેખાને જ્વન વિશે		બતાવે તે	૩૬
હકીકત કહે છે	૨૦	૪૧ ભરથારનું વચન પાળવા બાબત	

ક્રમ	પાત્ર
૪૨ ચિત્રલેખા દરમતીએ ઓખાનો	
બરથાર લેવા જાય છે	૩૭
૪૩ ઓખા અનિરૂદ્ધને દારકામાંથીલાવી	૩૭
૪૪ ઓખા અનિરૂદ્ધને નીંદ્રામાંથીજગાડે	૪૦
૪૫ ઓખા અનિરૂદ્ધ નીંદ્રામાં છે તેથી	
પગ ચાંપે છે તે	૪૦
૪૬ અનિરૂદ્ધ જમી ઉઠ્યો તે બાબત	૪૧
૪૭ અનિરૂદ્ધને બને પરજીવા કાલાવાલા	
કરે છે	૪૧
૪૮ બાણાસુરની નગરીમાં નિશાન ગડ-	
ગડીયાં તે	૪૧
૪૯ અનિરૂદ્ધ ગદા સંભાળે છે	૪૩
૫૦ ઓખામાળીયામાં પરજીવાની તેયારી	
કરે છે	૪૩
૫૧ માળીયામાં અનિરૂદ્ધ પરજ્યા તે	૪૪
૫૨ ઓખા સાથે પ્રેમનો સંબંધ	૪૫
૫૩ બાણાસુર ઓખાને પરજીવાવા બો-	
લાવે છે તે	૪૭
૫૪ બાણાસુર સાથે અનિરૂદ્ધનો જીવનો	
રિચાર	૪૯
૫૫ અનિરૂદ્ધ માળીમાં આવ્યા તે	૫૦
૫૬ અનિરૂદ્ધને ઓખા કાલાવાલા	૫૧
૫૭ અનિરૂદ્ધને નારદ આસીર્વાદ	૫૨
૫૮ અનિરૂદ્ધે બાણાસુરની સૈન્યા મારી તે ૫૫	
૫૯ અનિરૂદ્ધે જીવે દસલાખ માર્યા તે ૫૫	
૬૦ બાણાસુરને અનિરૂદ્ધની લડાની	
બાબત	૫૮
૬૧ સદર	૬૦
૬૨ સદર	૬૧
૬૩ સદર	૬૨
૬૪ સદર	૬૫
૬૫ અનિરૂદ્ધને બંધન કર્યો	૬૬
૬૬ ઓખાને બંધન કરી	૬૭

ક્રમ	પાત્ર
૬૭ બાણમતી પુત્રી જમાઈની છાની	
સંભાળ લે છે	૬૮
૬૮ અનિરૂદ્ધનું યુદ્ધ નારદજી જીવે છે તે ૭૦	
૬૯ દારકાની કથા	૭૩
૭૦ અનિરૂદ્ધને કાળાગ્રહમાં પુર્યો	૭૫
૭૧ ભગવાને ગરૂડ મોકલ્યો	૭૬
૭૨ ઓદ્ધવ અનિરૂદ્ધને સીખામણ દે છે ૭૭	
૭૩ બાણાસુરે કન્યા પરજીવાની	૭૬
૭૪ કૃષ્ણ જાદવ સૈન્યા લઈ આવ્યા	
તે બાબત	૭૯
૭૫ બાણાસુર કૃષ્ણને અપમાનના	
શબ્દ કહે છે તે	૮૦
૭૬ બાણાસુરના હાથ છેદા તે બાબ	૮૧
૭૭ બાણાસુર મહાદેવ પાસે આવ્યો	૮૧
૭૮ મહાદેવ બાણાસુરની મદદે આવ્યા તે ૮૨	
૭૯ મહાદેવને કૃષ્ણ બેટયા	૮૬
૮૦ કૃષ્ણે હાથ ફેરવી બાણાસુરની પીડા	
મટાડી તે બાબત	૮૬
૮૧ પાર્વતીમાં પીમરીઆં તેડાવ્યાં તે ૮૭	
૮૨ અનિરૂદ્ધને તેલ ચીંચારાનું ગીત ૮૭	
૮૩ અનિરૂદ્ધ સંબંધી ગીત ૮૮	
૮૪ અનિરૂદ્ધની ઘોડલી ૮૮	
૮૫ બાણાસુર પગ પખાળે તે બાબત ૯૦	
૮૬ બાણાસુર ગેરવ નોતરે તે બાબત ૯૦	
૮૭ કન્યાને વળાવવા બાબત ૯૨	
૮૮ ઓખાને શૈયરો વળાવવા આવી તે ૯૨	
૮૯ ઓખાખાઈ સાસરે જાય છે તે બાબત ૯૩	
૯૦ ઓખાખાઈને સાસરે જતાં સીખામણ ૯૨	
૯૧ અનિરૂદ્ધ કન્યા લઈ જાય છે તે	
બદલ ગીત ૯૪	
૯૨ બંનેના હાથનાં મીંઢળછોડવાનું ગીત ૯૪	
૯૩ રીતભાત પુરજી કરી તેનું ગીત ૯૫	

→ ❧ શ્રી ગણેશાય નમઃ ❧ ←

❧ ઓખા હરણ ❧

શ્રી ગણપતીની પ્રાર્થના.

॥ રાગ આશાવરી--એક નામ મુજને સાંભર્યું, શ્રી ગૌરી
પુત્રગણેશ; ૧ પર્વતીના અંગથી ઉપન્યો, તાતતણો ઉપદેશ. ૧ મા
તાજેની પાર્વતીને, પીતાશંકરદેવ; નવખંડમાં જોની સ્થાપના,
કરે જુગ ભુતળ સેવ. ૨ સીંદુરે શણગાર સજ્યાને કંઠે પુષ્પના
હાર; આયુદ્ધ ફરસી કર ધરીને, હણ્યા અસુર અપાર. ૩ પેહલા
કરમાં જળકમંડળ, ખીજે મોઢીક અહાર; ત્રીજા કરમાં ફરશી
સોહીએ, ચોથેરે જઘમાળ. ૪ ચાલો સઘયરે દેવજઈને પુજીએ
ગણપતીરાય; મોટા લીજે મોઢીક લાકુ, લાગીએ શંભુ સુતને
પાય. ૫ એવા દેવ સાચા મુનીવાચા, પુરે મનની આશ; ખેડ
કર જોડી કહે વૈશ્રવ, દાસ તણો જે દાસ. ૬

શ્રી અંબાજીની પ્રાર્થના.

કડવું ૧ છંદ.

આઘશક્તિ મા અંબા પ્રગટયાં, જ્યાં પવન નહીં પાણી; સુ
રિનર મુનીજન સર્વે કળાણી, તું કોણે ન કળાણિ. ૧ તારું વ
ર્ણન કેઈ પેરે કરીએ, જો મુખરસના એક; સહસ્ર ફેણા શેષ
નાગને, મા તોએ ન પામ્યો શેખ. ૨ જીજવાં રૂપધરે જીગદંબા
રહી નવખંડે વાપી; મહા મોટા જડમુઢ હતા મા, તેમની દુર-
મત કાપી. ૩ ભક્તિ ભાવ કરી ચરણે લાગું, મા આઘશક્તિ

જાણી; તેમને સહાય કરવાતું સમર્થ, નગરકોટની રાણી. ૪
 તું તારા ત્રિપુરાને તોતળા, નમલકેશરંગ રાતે; બીજીશોભા
 શી મુખે કહીએ, સ્થના બની બહુભાતે. ૫ હંસાવતીને બ-
 ગલામુખી, વહાણુવટી તું માય; ભીડયડે તમને સંભાડુંકરજો
 અમારીસહાય. ૬ મા શેવકજન તારી વીનતી કરે, ઉગારજો
 અંખે માય બ્રહ્મા આવી પાઠ કરે, વીશનુ વાંસરી વાય. ૭
 શીવજી આવી ડાક વગાડે, નારદજી ગુણુ ગાય; અબીલગુ-
 લાલ તણા હોય ઓછવ, મરદંગના ઝણુકાર. ૮ સીંહાસન
 બેઠાં જુગદંબા, અમૃત ઢોટે જોતી સોળે શણુગાર તેંસજ્યા
 મા, નાકે નીરમલ મોતિ. ૯ ખીર ખાંડ ઘ્રત મહશર્કરા આ-
 રોગો જુગ માય; અગર કપુરે તારી કંઈ આરતી, શેવકજન
 શીર નમાય. ૧૦ તું બ્રહ્માણી તું રૂદ્રાણી, તુ દેવાધી દેવસકલ
 વિશ્વમાં તું છે માતા, કંઈ તમારી સેવ. ૧૧ માના શરણુથ
 યા પ્રતીપાલન, પહોતી મનની આશ; કુશળક્ષેમ રાખજો
 અંબા મા સર્વને, એમ કહી ત્રીપુરાદાસરે. ૧૨

કડવું ૨ જી.

રાગ કેદારો-હુંતો શ્રી પુરુષોત્તમ શીરનામુ, હુંતો સકળપ
 દારથ પામું, વામું વામુરે, દુઃખ સકળ કુળી વરતણુંરે. (રાગ
 ઢાળ) દુઃખ સકળ વામું કુળીવરનાં; સુણુતાં પ્રાયશ્ચિતજય;
 ઓખાહરણ જે સાંભળે, મહારોગથકી મુકાય. ૧ તાવતરીઓ
 એકાંતરીઓ, નચડે તેની કાય; ભુતનોબણુકારોતેને; નઆવે
 સ્વમા માંય. ૨ પરીક્ષત પુછે કહોને શુકલ ઓખાનો મહી

માથ;કાણુ રીતે થયો ઓખા,અનીરૂઢનો વીવાહ. ૩ પ્રથમ
હુતા દાનવસુતાને,કહાવતા જે દશસ્કંધ;હવેદશમનીકહું ક
યા, જેમ ઉપજે આનંદ.૪ હરિએ વૃંદાવનમાં લીલાકીધી;
વાયો મધુરો વંસ;પ્રથમારી પુતનાને; પછી પછાડયો કંસ.
૫ પછી પધાર્યા દ્વારીકામાં પરણ્યાછે બહુ રાણી;શોળસ-
હસ્ર શતઆગળી તેમાં અષ્ટ કરી પટરાણી. ૬ તેમાં વડાં જે
રૂક્ષમણિપ્રદયુમનતેનાતન;પ્રદયુમનનાઅનીરૂઢકહિએકર્મ
કયા પાવન, ૭ આઘ બ્રહ્મા શ્રષ્ટિ કરતા મરીચી જેના તન;
મરીચીનાસુતકસ્યપ કહીએ હિરણ્યકશ્ચપ રાજન.૮ વીષ્ણુ
ભક્ત પ્રદહાદળ તેને બહાલા શ્રીભગવંત; પ્રદહાદનોસુતવી-
રાયન બળીરાય તેનો તન.૯બળી તણો સુત બાણાસુર;જે-
તું મહારૂદર ચરણેમન; એક સમે ગુરૂ શુક આઁયા ત્યારે બો
લ્યો વચન.૧૦અહોગુરૂળ અહોગુરૂળ; કહોને તપ મહીમા
ય;સુક વાણી બોલીયા તું સાંભળને જગરાય.૧૧ ત્રણલોક-
માં ભોળાશંભુ આપશે વરદાન; મધુવનમાં જઈ તપ કરો
આરાધો શીવ ભગવાનરે. ૧૨

કડક ૩ જી.

રાગ મારૂ-રાય તપ કરવાને બયરે,એતો આઁયો મધુવન
માંયરે;કીધુંકીધું નીમજનનસ્નાનરે; ધરીયું સીવળ કેરૂંધ્યા
નરે.૧ રાય બેઠાછે આસનવાળીરે;કર જમણામાંજપમાળા
ઝાલીરે,માળાઘાલ્યા સુગ્રીએ કાનરે;તોએ આરાધે સીવ ભ
ગવાનરે.૨રૂઢીરે માંસસુકાઈ ગયુંરે; શસીર સુક કાષ્ઠવતય-

યુરે; મહાનખીઓ કેમે નવ બોલેરે, એના તપથી ત્રીભુવન
 ડોલેરે. ૩ વળતી બોલીયા શંકરરાયરે, તમે સાંભળો ઉમી-
 યાયરે; એક અસુર મહાતપ સાધેરે, માફ ધ્યાન ધરીને આ
 રાધેરે. ૪ કોણુ કહીએ જેનો બાપરે, તેતો માંડી બેઠા મહાજા
 પરે; તમે કહો તો વરદાન આપુરે, કહો તો પુત્ર કરીને થા-
 પુરે, ૫ વળતાં ભોલ્યાં રૂદ્રાણીરે, મારીવાતસુણો સુલપાણીરે
 દુધપાઈને ઉછેરીએસાપરે, આગળ ઉપજાવે સંતાપરે. ૬ ભેદ
 ભસ્માંગદનો લહોરે, વરદાન પામીને પુંકળયયોરે; વરદાનરા-
 વણુનેતેમ આખ્યારે, તેણેજનકીનાથસંતાખ્યારે. ૭ માટે સી
 સીખામણુ દીજેરે, ભોળા રૂડું ગમે તે કીજેરે; વળતાભોલ્યા
 શીવરાયરે; તમે સાંભરો ઉમીયાચરે. ૮ સેવા કરી ચઢાવે જ-
 ણરે, તેની કાયા કરૂનીરમળરે સેવાકરી ચઢાવે સુગંધરે, તેની
 બુદ્ધિ કરૂધનધનરે. ૯ જે કોઈ ચઢાવે બીલીપત્રરે, તેને ધરાવું
 સોનાનું છત્રરે; સેવા કરી વગાડે ગાલરે, તેનેકરીનાખુંન્યાલરે
 ૧૦ નારી પાનીએબુદ્ધિતમારીરે, આપતાં નવરાખીએવારીરે
 હુંતો ભોળોનાથ કહેવાઉંરે, હવે કપટી નાથ કેમ થાઉરે. ૧૧
 એવુંકહીને ચાલ્યો ભોળોનાથરે, મુકયો બાણાસુરશીરહાથરે
 તુંતો જાગ્ય બાણાસુરરાયરે, તનેવરદાન આપે શીવરાયરે, ૧૨
 હુંતો જાગુંમહારાજરે, આપોશોણીતપુરનું રાજરે; શીવમા
 ગુંધું વારંવારરે, મુને આપો કરહજારરે. ૧૩ કરએકેકો એવો
 કીજેરે, ૬૪ સહસ્રહસ્તીતાણું બળદીજેરે; અસ્તુ કહીને શીવે
 વર આખ્યારે, બાણાસુરને પુત્ર કરીને સ્થાપ્યારે. ૧૪

કડક ૪ થું.

રાગ આશાવરી-વરદાન પામી વળીયો ખાણાસુર, શોણી
તપુરમાં જાય; વનનાં વસી પશુરેપંખી, તે લાગ્યાબુદ્ધિચાય
૧કાંઈ નવ દીકું સાંભળ્યું, જેમ વૃક્ષ ચાલ્યું જાય; આ રીતેજો
વા લાગ્યાં સર્વેદીકો ખાણાસુરરાય. ૨ નગર સમીપે ચાલી
આળ્યો, ખાણાસુર બળવાન; કૌભાંડનામેરાયતણેધેર પ્રગટ
થયો પ્રધાન. ૩કોઈક દેશની કન્યા લાવી, પરણાળ્યો રાજન
દેશ જીતવા સંચર્યો રાય ખાણાસુર બળવંત. ૪ પાતાળે ના
ગલોક જીતી, ચાલ્યો તેણીવાર, દેશ દેશના મહીપતી જીત્યો
કેહેતાં નાઆવેપાર. ૫સ્વગ જઈને દેવજીત્યા, દેવ નાઠા જાય,
સરજે વરતી સાંગ આપી, ખાણુ તણા કરમાંય. ૬ જીતીસુર-
ને પાછોવળીયો, મળીયા નારદમુન; પ્રણામ કરીને પાયેલાગ્યો
તેણે સમે રાજન. ૭ઓ નારદજી ઓ નારદજી, ના થયું માફ
કામ; એક જોધ્યો ન મળ્યો સમી, પોહોંચે મનની હામ. ૮
નારદ વાણી બોલીયા, તુંસુણુ ખાણાસુરરાય; જેણે તુજનેહા
થ આપ્યા, તે શીવશું કર સંગ્રામ. ૯

કડક ૫ થું.

રાગ ઢાળ—કૈલાશ પર્વત જઈ રાજજો, બલીબીડાવીખાય;
જળમાંહીજેમનાવડોલે એમ ડોલે ગીરીનાય. ૧ટોપકવચને
ગદા ફરશી, કડકડાટબહુથાય; તેણે સમે ઉમીયાજી મનમાંલા
ગ્યાંરે બહીવાય. ૨ જઈને શંકરને ચરણુ નમીયાં, અહો અહો
શીવરાય; શાને કાજેબીહો પાર્વતી, આથો ખાણાસુરરાય. ૩
શોણીતપુરનું રાજ્ય આપ્યું, ઉપરકર હજાર; વળી માગવા શું

આન્યોછે, અંધ તણા કુમાર. ૪સહજ હાથ તો મુજને આ
પ્યા, તેતો સ્વામી સત્ય; એક થોડ્યો મુજને આપો, શુદ્ધ કર
વા સમર્થ. પઆવો શીવ આપણુ બે વઢીયે, આપ આન્યા
મારી નજરે; ફટલુંડાતુંએ શું બોલ્યો, ખોટી હઠ આતજરેક
કડક ૬૬.

રાગ ઢાળ—તેતો તારે વણુ કહે મેં, ઉપજાવ્યો છેએક; જો
કરછેદન કરીતારાને, કરશે કડકા અનેક. ૧તે તો સ્વામીકેમ
હુંજાણું ચિંતા મુજને થાય; લેખાણાસુર લેખ તુને આપુએક
ધ્વજાય. રજ્યારે ધ્વજ આ ભાગી પડસે, ત્યારે કરતારાછેદા
સે; રૂધીર તણા વરસાદ વરસસે, તારા નગરને વિષે. ઉત્યારેતું
એમ જાણુજે, રીપુદિત્પન થયો સાર, વરદાન પામી વળીઓ
બાણાસુર, સોણીતપુરમાં જાય. ૪એકસમે મહાદેવ કહે, મારે
તપ કરવાનું મન તેણેસમે ઉમીયાએ માંડયું, અતિઘણું રૂદન
પ અહો શીવજીઅહોશીવજી; જનમારેકેમ જાય; મારેનથી
એક બાળકે તે, કહો વલે શી થાય. ૬મહારૂદ્ર વાણિ બોલીયા
લે આ મારૂ વરદાન; એકપુત્રનેએકજ પુત્રિ, ઉપજાવજેસંતા
ન. ૭વરદાન આપી મહાદેવજી, વન તપ કરવાને જાય; ઉમી-
યાજી નહાવાને બેઠાં, વિચાર્યું મનમાંય. ૮શિવનાં ઘર મોટાં
જાણિને, રખે આવતું કોય; બે બારક મેહેડું બારણે તે, બેઠાં
બેઠાં જોય. ૯દક્ષિણ અંગથી મેલ લઈને, અઘડ ઘડિયું રૂપ;
હાથ ચરણને ઘુંટણ પાની, ટુંકુઅંગ સ્વરૂપ. ૧૦ અતુર્ભજને
ફાંદ મોટી, દિસે કર્મ વિશાર; સોભા તેની શી કહું, કંઠે ઘુધ

રમાળ. ૧૧ પેહેલા કરમાં જળકમંડળ, ખીજેમોઢીકઅહાર;
ત્રીજા કરમાં ફરસી સોહીયે, ચોથેરજપમાળ. ૧૨ ગણેશને ઉ
પજાવીને, ખોલ્યાં પાર્વતી માત એની પાસેજોડ હોયતો, કરે
તે ખેઠાં વાત. ૧૩ વામ અંગથી મેલ લઈને, ઘડીયું કન્યારૂપ,
સોખા તેની શી કહું, શુકદેવ કહે સુણુ લુપ. ૧૪ સંથોટીલડી
રાખડી અંખોડા વાંકી મોડ; કંઠકપોળને કામની, તેડે મોડા
મોડ. ૧૫ કોથળી કુલડી વેલણુ ડામલી, રમત નાની ભાત; કં
કુપડો નાડાછડી તે આખો લઈને હાથ. ૧૬

વલણુ—પરીક્ષતને શુકદેવ કહે કુંવરી કન્યા જોહરે; ઘર
સાયવવાને બાળકો, ખે પ્રકટાવ્યાં તેહરે.

કડવું ૭ મું.

રાગ દાળ—દેવી નહાવણુ કરવા ખેઠાં, નારદ આવ્યાત્યાંય;
બાળક ખે જોઈને નાઠા, ગયા શીવ છે જ્યાંય. ૧ નારદ ચાલી
આવીયા, મધુવન તતખેવ; આરે શીવજી આરેશીવજી, નહટ
ભુંડી ટેવ. રવન વગડામાં ભમતા હીંદો, માથેવાલો ધુળ;
આક ધંતરો વીજયા ચાવો; કરમાં લ્યો ત્રીસુળ. ૨ ઉતમેરેવન
માં તપ કરોને, ઘેર ચાલ્યુ ઘરસુત; તમો વીના તોઉમીયાજી
એ, ઉપજાવ્યો છે પુત્ર. ૪ મહાદેવ ત્યાંથી પરવાયા, કૈલાશજો
વા જાય, ગણુપતી વાણી ખોલીયા, આડી ધરી જોષીકાય. ૫
અલ્યા જટિલ જોગી ભસ્મ અંગે, દીસંતો અહભુત; આજ્ઞા
વીના અધીકાર નહી હોય પૃથ્વીના છો લુપ. ૬ વચનએવું
સાંભળીને કોપીયા શિવરાય; લાતો ગડદા પાટુમુકી, આવ્યા

ઘરની માંય. ૭ ગણપતીનો ગડદેપડ, બ્રહ્માંડ બાગી જાય; ત્રિ
 લોક તોખળભરવા લાગ્યું, આ તે શું કહેવાય. ૮ ત્યારે શિવ
 જી કોપીયાને, ચડી મનમાં રીશ; કોપ કરીને ત્રિસુળ મેલ્યું,
 છેદ્યું ગણપતીનું શિશ. ૯ માગસર વહી ચોથને દહાડે પુત્ર
 માર્યો તર્ત; તે દહડેથી ચાલ્યું આવ્યું, ગણેશ ચોથનું વરત ૧૦
 તે મત્તતક તો જઈને પડ્યું ચંદ્રના રથમાં; તેથી ચતુર્થીને
 દીવસે, ચંદ્ર પુજન થાય, ૧૧ એવે શિવજીએ ઘરમાં આવ્યા,
 જ્યાં ઉમીયાજી ન્હાય; ઔખા બેઠીતી બારણે તે, નાશિગઈ
 ઘરમાં. ૧૨ લવણ કોટડીમાં જઈને પેઠી, મનમાં વાત વિચારી
 ભાઈના કટકા કીધા માટે, મુજને નાખસે મારી. ૧૩ મહા
 દેવજી ઘરમાં ગયાને, ઝમક્યાં ઉમીયામન; નેત્ર ઉઘાડી નીર
 ખીયું ત્યારે દીઠા પંચવદન ૧૪ વસ્ત્ર પહેરી ઉમીયા કહેહે,
 કેમ આવ્યા મહાદેવ, આક ભાંગ ધંતુરો ચાવો, નફ્ટલુડી
 ટેવ. ૧૫ નાહાતા ઉપર સુંદોડયા આવો, સમજો નહી મન
 માંહે; બે બાળક મેલ્યાં બારણે, કેમ આવ્યા મંદીરમાં. ૧૬
 છાની રહે તું પાપણી, મેં જોયું પાપણું બધું; આટલા દહાડા
 સતી જાણુતો, પણ સર્વ લુંટી ખાધું ૧૭ પણ મુજ વિનાતે
 પ્રજાકીધી, એવું તારું કામ; પાર્વતીજી તમે રાખ્યું હિમાચળનું
 નામ. ૧૮ વચન એવું સાંભળીને, ઉમીયાને ઊઠી જવાળ; કાલે
 તમે કહી ગયા હતા, જે પ્રગટ કરજો બાળ. ૧૯ ત્યારે શંકરે
 નીચે જોયું, મનમાં વાત વિચારી; તારી પુત્રીતો નાશી ગઈ,
 તારા પુત્રને આવ્યો મારી. ૨૦

કડવું ૮ મું.

સાખી—વારી વિના ઝુરે વેલડી,વાછરૂ વિના ઝુરેગાય;ખાં
ધવ વિના ઝુરે ખેનડી,પુત્ર વિના ઝુરે માય ૧ પુત્ર ધાન્યનેપુ
ત્ર ધન,પુત્રજ આગેવાન;જે ઘેર પુત્ર ન નિપજયો,તેનાસુનાં
ખળે મશાણુ રપુત્ર વિના શિવ મારે પાંજરૂ,વન ઉભે અગ્નિ
ખળિશ,શિવશાથી માર્યોગણુપતિ,,મહારો પુત્રકયાંથી મળી
શ.૩રાગ વિલાપનો વલણુ-ખોલો હો ખાળારે હો ગણુપત,
ખોલો હો ખાળા.ટેક,ઉમીયાજી કરેછે રૂદન, હો ગણુપત;શિ
વ શાને માર્યોમારો તન,હો ગણુપત.૧શિવ પુત્રવિનાજેવી
માય; હો ગણુપત; તેની સંપતિપર ઘેર જાય, હો ગણુપત.૨
શિવ પુત્ર વિનાની માય,હોગણુપત;તેતરણુથી હળવીથાય.
હો ગણુપત. ૩ ત્યારે શિવને આવ્યું છે જ્ઞાન, હો ગણુપત;
મેં તો આવ્યું હતું વરદાન;હો ગણુપત.૪પેલા નારદીયાનું
કામ, હો ગણુપત.૬મેં તો માર્યો તમારો તન;હો ગણુપત;
આજ ઉગ્યો શો ભુડો દંન, હો ગણુપત. ૭

રાગ આશાવરી—નંદી ભૂંગી મોકલ્યાતે પેહેલીપોળેજેય
હસ્તીએકમળ્યેમાર્ગમાં,તેશિર કીધોઘાય.૧તેગજનુમુસ્તક
લાવીને,ધડઉપરમેલ્યુનેટ;ગડગડીને હેકુમેદુ,આગળ નીકળ્યુ
પેટ.૨ કાળા એના કુખસ્થળ; વરવા એનાઢાંત; આગ એને
મુંઢ મોટી લાંબા પહોળા કાન,હેવમાં જશેશું પે.શાસે,અ
પારમુજનેદુખ;હેવતાસર્વેમેણું દેસે;ધનપાર્વતીની કુખ.૪

કડક ૯ મું.

સાખી—રૂપગુણનેવાઢ પડયા, ચાલ્યા રાજદ્વાર; ગુણને આ
ખ્યા બેસણાં, રૂપને કયો જીહાર. ૧ રૂપતો આખ્યાં સીવેનાગ
રાં, કોઈ જોગી અબધુત; ચતુરાઈ હીધીજે ચારણાં, વળીકોઈ
કોઈરજપુત. રપુત્ય વિના ધન કયાકામકો, કયા કામકો ઉઢક
વિણકુભ; એ હો વસ્તુ કછુ ન કામકી, જેમ ગુણ વિનારૂપ.
૩ સ્વરૂપદીયો સીવ ચાતુરી, નિકરૂપ તારૂ પાછુલે; રૂપગુણ
ચતુરાઈ નહી; એતોદુખ માંદે. ૪ માયાદીની તે સોમકુમુરખ
ધર દીનીનાર; લોચન દીયે કુકડકુ જાયબેસે ઉડી ઝાડ. ૫

કડક ૧૦ મું.

રાગ મારૂ—પંથી જ્યારે ચાલે ગામ, પહેલુ લે ગણપતિનું
નામ; કયા ગ્રંથ આરંભે જેહ, પ્રથમ ગણપતી સમરે તેહ. ૧
સોમાગ્યવંતી શણગાર ધરે, ગણપતી કેરૂ સ્મરણ કરે; સોની
સમરે ઘડતાંઘાટ, પંથીસમરે જતાંવાટ. ૨ પંચવદનના દેહરા
માંય, પહેલી પુજા ગણપતિનીચાયએવિના મુજને પુજેતો, સ
ર્વ મીથ્યાચાય. ૩ ઉથલો-શાનેકાળે રૂવે પાર્વતી, શાનેલોચન
ચોળેજેને ઘેરવિવાહ વાજન હસે, ત્યાં બેસશે ધીનેગોળેરે, ૪

કડક ૧૧ મું.

રાગ ઢાળ-ઓખાઓખાકહી ઉમીયાએ, સાદકયાં બેચાર
ત્યારે ઓખા આવી ઉભી, નીસરીને ચોરડી બાહાર. ૧ બાઈ
ખરાવીભામની તુંતો નાસી ગઈ; મહાદેવે ગણપતીનેમાચાં
તે સુદ્ધ મનેનવકહી. ૨ તે માટેતારૂ અંગ ગળજો લુણ ખેલો

કાય;જા દર્શત્યનાકુળમાં અવતરજે,એણીપેર જાલ્યાંમાય ૩
ઓખાખાઈતો થરથર ધ્રુજ્યાં,એતોવાત એડંડઅપરાધપામે
માતા મારી,આવડો શોડંડ. ૪ ઉમીયા કહેમેં શ્રાપ દીધાતે
કેમ મીથ્યા થાય;દર્શત્ય કુળમાં અવતરજે,દેવવરી કૈઈજાય
૫ ચૈત્રના મેનારકમાં,ખાઈ તાહારોરે મહીમાય,ઓખાહરણ
જે સાંભળે,મહા રોગથકી મુંકાય.૬ ચૈત્રમાસનાત્રિસદહાડા,
અન્ન અણુણુ ખાય; ત્રીસ નહિ તો વળી પાંચ દહાડા, પા-
છલા કહેવાય. ૭ પાંચ દીવસ જો નવ પળેતો, ત્રણ દીવસ
વીશેક;ત્રણ દીવસ નહિ થાય તો; કરવો દીવસ એક. ૮ એ
પ્રકારે વ્રત કરવું,સમગ્રસ્ત્રીજન;અણુણુ ખાએને અવનીસુવે
વરી એકે ઉજવળ અન્ન. ૯ દેહ રક્ષણુ દાન કરવું લવણુકેરું
જેહ; પાર્વતી કહે પુત્રીને, સૌભાગ્ય ભોગવેતેહ. ૧૦ વૈશાખ
સુદી તૃતીયાને દીન; તું આવજે મુજ પાસ; ગોચંકરીનેપુત્રી
તાહરી, પુરીશ મનની આગ. ૧૧ સુકદેવ કહે રાજા સુણો
અહી થયો એહ પ્રકાર;હવે બાણાસુરની શીગતથઈ તેનોકહું
વિસ્તાર. ૧૨ વલ્લણુ-કહું સકલ વિસ્તાર એનો સુણો રાજા
નીરધારરે;હવે બાણાસુર ત્યાંરાજકરતો શ્રાણીતપુરમોઝારરે.

કડ઼ ૧૨ મું.

રામસામગ્રીનીચાલ-રાયબાણાસુરનેબારણે,વારબાઆવીરે
ચંદારણિ;નિત્ય પ્રત્યેરજનવરતી,કર્યું ઝાકઝમાંર, બાણાસુરને
બારણે.૧ રાય મેહેડિયેથી હેઠા ઉતર્યો, થયો પ્રાતઃકાર મુખ
અગારઆડિધરા; સાવરણિ છે સાર. બાણાસુર રાયબાણા-

સુરવરતિવદે, મનમા પામીદુઃખ; મુજને દેખીકેમ ફેરવ્યું, અ
લીતાફેરે મુખ. બાણાસુર. ૩ ત્યારે ચંડાલણિવરતિ વદે સાંભરી
ચેરાય; તમોઉચ્ચમો નિચછું, મુખકેમ દેખાડાય. બાણાસુર. ૪
ત્યારે બાણાસુર વળતોવદે, સાંભળરે રંડાય; સાચુરે બોલને
કામની. કહુંબે કડકાય. બાણાસુર. ૫ ત્યારે ચંડારણી વરતી
વદે, સાંભળોને રાજન; સાચુ બોલુ જેવો ઘટે, તેવો દેખેડંડ,
બાણાસુર. ૬ પ્રાતઃકાળે જોઈએ નહિં, વાઝીયાનું વદન; ત-
મારે કાંઈ છોડ નથી, સાંભળો હોરાજન, બાણાસુરને. ૭

કડકું ૧૩ મું.

રાગઆશાવરી-ચંડારતો કાંઈએકનથી, રાયદશવાધના કહે
વાય; પહેલોચંડારજેનેકહીયે, નદિઉતરી નવ નાહાય. ૧ બીજો
ચંડાલજેનેકહીયે, પુત્રીનું ધનખાય; ત્રિજો ચંડાલજેને કહીયે,
દુભેમાત પીતાય. ૨ ચોથોચંડાલ જેને કહીએ, હરેપારકીનાર;
પાંચમોચંડારજેને કહીયે, પરદારા શુંખાય. ૩ છઠો ચંડાર કેને
કહીએ, હરેપારકુંધન, સાતમોચંડારકેનેકહીએ જેનું મેલું મન
૪ આઠમો ચંડાર કેને કહીએ, કરમાયુ વદન, નવમો ચંડાર
કેને કહીએ, નહીં તનયાકેતન.

કડકું ૧૪ મું.

રાગ આશાવરી-બરીઓરે બાણાસુર રાય, પુત્ર માગવાને
જાય, મહાદેવજીની પાસે આવી, બેઠોતપકરવા. ૧ હજારહાથે
તારીપાડી તવ રીઝયા શ્રીમહાદેવ, આપોને આપોશિવજી
પુત્રએકતત્તેવ. ૨ ચીત્રકોપ લહીયા તેડાવ્યા કર્મતાણા જોનાર
પુર્વેરાજી તુંતો કહાવે વૈશ્ય તણા અવતાર. ૩ તારેપેટેએકજ

હતો, લાડવાયો બાળ; ભોજન કરવાતું બેઠાતે, સાંભળને ભુ-
પાળ. ૪ તુજમાં તે જ મવાને આળ્યો, વગે તારો બાળ; માટી
વારો હાથ ખરડેલા બારકના હતા તે વાર. ૫ ત્યારે તુજને
સંખ્યા આવી, હાંકી કાઢીઓ બાળ; બારકત્યારે થરથર ધડબથો
સાંભળને ભુપાળ. ૬ બાળકને તો રીસ ચઢીને, નવ ગણ્યો કાંઈ
તાત; તુજને પુત્ર બહાલો નથી, તું વાંઝીઓ જન્મ સાતરે. ૭

કડવું ૧૫ મું.

રાગ ઢાળ—ઉંમયાવાણી બોલીયાં, તું સુણ બાણાસુરરાય
તારા મનમાં જોગમે, તને આપું એક કન્યાય ૧ ત્યારે બાણાસુર
ઠહે પુત્રી મારે, કોટીકપુત્ર સમાન; મુજને ટાળે વાંઝીઓ, આપો
એ વરદાન. ૨ કોઈક દેશનો રાજા જોઈશ, રાખશે માંડું નામ
પોષ માસથી પુરણ માસે, પુરણ થશે મન કામ. ૩ ઉવર પામી
વળીઓ બાણાસુર, શ્રોણીતપુરમાં જાય; બાણમતીને ગર્ભ રહ્યો
છે, તેનો કહુ મહીમાય. ૪ પોષ માસથી પુરણ માસે, પ્રગટ
થઈ કન્યાય; વધામણી આ પરવર્યા તે, રાજસભામાં જાય. ૫
શાણાજોશીતેડીઆ, તેની જન્મ પત્રીકા થાય; વીઘા બગકરી
ગુરૂબોલ્યા, પોતે તેણી વાર. ૬ પેહેલી ઉમયાજીના અંગથી
પ્રગટી છે કન્યાય; તેને નામે રાશી જોઈને, નામધરો ઓખાય.
૭ ગ્રહ વેળા શુભ લગ્નમાં, સંતાન પ્રગટી સાર; એથી તારા
હાથનો, વેગે ઉતરસે બાર ૮ ત્યારે આકાશ વાણી એવી થઈ,
તું સાંભળ નૃપ નીરધાર; એ પુત્રી ઈચ્છાવરને વરશે, કોકાગણે
રૂપ કુમાર. ૯ જ્યારે પુત્રી પરણશે, વરતસે હાહાકાર; મારું ઉ

તારશે તુજ હાથનો, તુજ જમાગ તેણીવાર. ૧૦ તે માટે તેડી
પરધાન, ઓણીપેરે પુછેછે રાજન, દેવ વચન મીથ્યા નવથાય,
તે માટે કરવો ઉપાય. ૧૧ રચો માળીયા સુંદરસાર, તે માટે કરે
ઉપાય, ઓખાચને ચિગલેહાને, મેલો મંદીર માળિયાં માંયરે.

કડવું ૧૧ મું.

રાગ ધનાશ્રી - પરીક્ષતે પ્રશ્ન કર્યું વિચારીજી, કહો કેમ પ્ર
ગટ થઈએઉ નારીજી; ઓખાને ચીત્રલેહા કેમ ધર્યાંનામજી
કેઈવીધીએઆવ્યાં અસુરને ધામજી. ૧ (દાળ.) ધામ આવ્યાં
અસુરને, તેણે કામ સૌ દેવનાં કર્યાં; મુને વિસ્તારીને વર-
ણવો, કેવી રીતીએ અવતર્યાં. ૧ શુકદેવ કહે સુણુ પરિક્ષત,
અભીમન્યુ કુમાર; પ્રશ્ન તે પુછ્યું મને, તેનો સંદેહ ખોઉની
રધાર. ૪ એકવારદેવ પાતાળનાઠા, બાણાસુરના તાપથી; ત્યારે
વરૂણ કેરા જગનમાં, કન્યા પ્રગટી આપથી. ૩ કન્યા કહે કેમ
પ્રગટ કીધી, કહો અમસરખું કામ; ત્યારે દેવ કહે દૈત્યદુઃખ
દેછે, બાણાસુર જેનું નામ. ૪ કન્યા કહે દુઃખ કાં ધરો બાણા
સુર આવશે પાતાળ; એના પીતાના ચરણ પુજવા, નીત્ય જાય
છે પાતાળ પ ત્યારે મને પુત્રી કરીને સોંપજો હું જઈશ એને
ઘેર; સાંકડી સગાઈએ સુતા થઈને કરાવું ભુજની પેર. ૬ તેણે
સમે પાતાળ આવ્યો; બાણાસુરરાજન, તેનેદેવે દીકરી આ-
પી પ્રસન્ન થઈને મન. ૭ પ્રધાન કહે સ્વામી સાંભળીએ, આ
પો મુજને બાળ, કન્યાદાન કુંવરીને દઈતો, ઉતરે શીરનીગા
ળ. ૮ ત્યારે રાજા કહે પ્રધાનને, આ પુત્રી મુકુવન, કાલે તેડીને

તું તો આવજે, જાણે નહીં કેા જન. ૯ પ્રભાતે તે પ્રધાન આ-
વ્યો; પુત્રી બેઠી જ્યાંય; પુત્રી તો સમાધીલઈ, હરી ધ્યાન ધરે
છે ત્યાંય. ૧૦ વાયુ દ્વાર જેણે રૂંધીયાંને રૂંધ્યા શ્વાસોશ્વાસ;
જમણા પગના અંગુથા પર, રહી છે ખટ માસ. ૧૧ તેજેઈને
પાછો વળ્યો, પછી પુર ભણી પ્રધાન; ખટ માસ પુરણુત પથયું
ત્યારે પધાર્યા ભગવાન ૧૨ માગ્ય કહેતાં કન્યા કહે, મુને કરેા
આજ્ઞા પ્રકાશ; ભુત ભવિષ્યવર્તમાન જાણુને, ઉડીચહડું આ-
કાશ. ૧૩ એટલે પ્રભુએ તેને પાંખ આપી, વર આપીને વળી
યા હરી; પ્રધાન આવ્યો પુર વિષે, તે કૌભાંડ પુત્રી કરી. ૧૪
વલણુ-કુંવરી થઈ પ્રધાનની, તેનું પ્રાક્રમ કેા પ્રીછે નહીં
શુકદેવ કહે રાય સાંભળી, એચીત્તલેહાની ઉત્પત્તિ કહી ૧૫.

કડબું ૧૭ મું.

સાખી—ભાદરવે જે કરે હજોતરા શત્રુ પાસે માગે શીખ;
જે ઘેર પુત્રી લાડકવાઈ, તેનાં માખાપ માગે ભીખ. ૧ બાળો
અગ્નિ બધું વન દહે; છળવડે પર્વતકોરાય; અબળા રૂઠીજે કરે,
માણીધર નવ કળાય. ૨ એટલાં અંત ન લીજીએ, જોઈછીએ
કુશળાં. રાગ ઢાળ—નગરથકી એક જોજન, રાએ મેહેલ રયા-
વ્યો સાર; ગોખ બારીને અટારી તેને, કહેતા ન આવે પાર. ૧
મરકટ માણી મોતીએ જડયાં, માંહે પીરો જના પાટ, હયશાળા
ગજશાળાએ; હીંચવા હીંડાળા ખાટ. ૨ દીવસ માસ ને વરસ
જ્યાં, કન્યા મોટી થાય, ચીત્તલેહાને સંગેરમતાં, ઉલટ અંગન
માય. ૩ સવાલાખ જોદ્ધા રખવાળે, મેહેલ્યાએ રાજનં; એમકરૂ

તાંઓખાખાઈને,આવ્યું છેજોખનજતમેરાત્રેજગો દીવસેજગો
નવમીચોદોચન;ઓખાકેરા માળીયામાં રખેસંચરે પવનરે.

કડકડું ૧૮ મું.

રાગ ઢાળ-સોણીતપુરપાટણુ ભહું,રાય બાણુસુરનું ગામ
ઓખા તેની પુત્રીકહીએ કરતી ઉત્તમ કામ ૧ ઘડી એકમાં
લાવે સોગટાં,ઘડિ એકમાં પાટ;નાનાવિધની રમતરમે ઘડી
એકે હીંડોળા ખાટ. ૨ ઘડી એકમાં ઢીગલાં પોતીયાં રમતી
હોડા હોડ;હીંડોળે હિયવાને કાળે,રેશમકેરી દોરી.ઉધમધમ
ધમધમ ઘુઘરાગાળે,ઘુઘરડીનોગોર,નાનાવિધનું ગાણું ગાતાં
મધુરો નિકળે સોર. ૪ રમે જમે આનંદ કરે પહેલાં મંગળ
ગાય; જોખનવંતી થઈછે ઓખા, મંદીર માળીયા માંચરે ૫

કડકડું ૧૯ મું.

રાગસામેરી-જોખનીયું વાપ્યુંરે ઓખા નાનડીરેલોલ,મારે
જોખનીયાની જય ખેની મારે ઘડી ઘડીરેલોલ; તુંતો સાંભળ
શૈયર ખેનડીરેલોલ,મારે મુરખ પીતા કાંઈ જોતોનથીરેલોલ ૧
બોલોઓખા વળતી વાણુ સાંભળ ખેનડીરેલોલ;મારો જય
કન્યા કાળ વર જોતો નથીરેલોલ; મારા જોખનીયાનો દીવશ
દહાડો ચાર જો,નાણુરે મળસે પાણુ ટાણુ નહી મળેરે લોલ.૨

કડકડું ૨૦ મું.

રાગ આશાવરી-પાંચ વર્ષની પુત્રી તેતો, ગૌગીરે કહેવાય;
તેને કન્યાદાન હેતો,કોટી યજ્ઞ ફળ થાય. ૧ પાણુ પુત્રીકેરાપી
તાનેકોઈ,સનજીવી કહે વાન; દેવ વી ૧હનું ફળજેને વરસ
થાય જો સાંત.૨પુત્રીકેરા પીતાને,કોઈ કહેવેરે ધવધવ; ગાં-

ધર્વ વીવાહનું ફળ જેને, વર્ષ થાય જો નવ. એમ કરતાં વળી
વચમાં, આવી પડે કાંઈ વાંક; મનુષ્ય વીવાહનું ફળ જેને, અ-
ગીયારે આંડાઆંક. ૪ એમ કરતાં વરસ જાયને બાર પુરા થાય;
પુત્રીનું મુખ પીતા જીવે, બેસે બ્રહ્મહત્યાયરે. ૫

કડ઼ ૨૧ મું.

રાગ આશાવરી-ચિત્રલેહા એણીયેરે બોલી, સાંભળસૈયર
વાત, તારે કાજે નહિં પરણાવે, બાણુ તારો તાત. ૧ તારે કાજે
જો પરણાવે, છેદાય રાયના હાથ; તારે કાજે નહીં પરણાવે, પ્ર
ધ્યાન મારો તાત. રતાતકેરી આજ્ઞા લેઈ, આવોને ઓખાય; વ
ચન સાંભળી ઓખાવળતી, ત્યાંથી ચાલી જાય ઉતાત આપો
આજ્ઞાતો, શંભુપુજવા જઈ; બાણુ સુરપ્રત્યે પુત્રીએ, વચન પ્રકા
શી કહ્યું. ૪ ઘેઝી પુત્રી એમ ન કહીએ, બેસી રહો મંદીરમાં ઘેર
આવે મહાદેવજી, પુજીને લાગો પાય. ૫ વચન સાંભળી ઓખા
ચાહ્યાં, પોતે તેણીવાર; ચિત્રલેહા સૈયર મારી, ઉપાય કરવો સાર.

કડ઼ ૨૨ મું.

રાગ સામેરી-ઓખા તારે શ્રવણે ઝળુકે ઝાલરે, ઓખા તારા કુ
મકુમરાતા ગાલરે; ઓખા તું તો ચ લે હંસની ચાલરે, ચોળીને
રંગરે ઓખા તારો ચુંદડીરે. ૧ ઓખા તારે બાંહે માણુ બંધરે,
ઓખા તારું મુખડું પુનમ ચંદરે; ઓખા તારે મન ઊપજ્યો આ
નંદરે, કસબી નકારે ઓખા તારા સાળુડેરે. ૨ ઓખા તારે સો
લીતા શાણુ ગારે, ઓખા તારા તેજ તણુ નહી પારે; ઓખા
તને વર્ષ થયાં દશ બારે, પાલવે ને પુરે ઓખા તારે વાજ તારે.

કડવું ૨૩ મું.

સાખી-નેહરે બેની તારે વિછુવા, કરકંકણ મુદ્રિકાને હાર
એ પુરૂષ વિના પેહરે પ્રેમદા, તેનો ધીક પડ્યો અવતાર. ૧ સે
થો ટીલડીરાખડી, નૈણે કાજળ કુમ કુમ આડ; પુરૂષ વીનાપે
હેરેજે પ્રેમદા, તેનો ધીક પડ્યો અવતાર. ૨ (ચોપાઈ ચાલકેર)
બઈએ તોડી નાંખ્યાહારરેઆતુંલેતારો શણુગારરે; હુંતો નહી
પામું ભરથારરે, નહીં ઓઢું ઘાટડીરે. ૧ બાણાસુરમારોબાપરે
મારાં કોણુ જનમનાં પાપરે મુને નહીં પરણાવે બાપરે, જો
ઉં વાટડીરે. ૨

કડવું ૨૪ મું.

રાગ ગોડી-વરવરવાને ચોગ્ય થઈને, પ્રગટયાં સીનાંચેનજી
ઓખા કહેછે ચીતલેહાને, વાત સાંભળમારી બેહેનજી. સૈયર
શું કીજે, અનીહારે દોહેલા કેમ લીજે; મારી બેનીરેદોષ કર્મને
દીજે, અનીહારે કે વિષ ઘોળી ઘોળી પીજે. ટેક. આજ મારે
ભુડું જોબનીયું મદ પુરાણુ મારી કાયજી; પીતા તોપ્રીછે નહી,
મારો કુંવારોભવ કેમ જાયરે સૈયર. ૧ સાસરે નીત્ય જાય ને
આવે, સૈયર તુજ સમાણીજી; હું અપરાધણુ હરખે પીડાણી,
આંખે ભરું નિત્ય પાણીરે. સૈયર. ૨ એરે દુખહું દુખળી, મને
અત્ર ઉદક નવ ભાવેજી; આ અવાસ રૂપી શુળીએ સુતાંતો
નિદ્રા કેઈ પેરઆવેરે. સૈયર. ૩ જળ વિનાની વેલડીને, લુણુ
વિના જેવું અત્રજી; ભરથાર વિનાભામનીએતો, દોહેલા કાઢે
દનરે. સૈયર. ૪ ધન્ય હશે કામનીને, જેણે કંઠે કંથ ગ્રહી રા-

ખ્યોજી;હું અભાગ્યણીએ પરણ્યા પીયુનો અધરસુધારસનવ
ચાખ્યોરે. સૈયર પમરજદા માટે માણસ કરે, આંખનો અ-
ણસારોજી;તે સુખ તો મેં સ્વપ્ને ન દીધું; વ્યર્થ ગયોજન-
મારોરે. શૈયર. ૬ સ્વામી કેરો સંગ નહી સ્યામાને, એથી
ખીણું શું નરતુંજી; હવે નવ રહી આશા પરણ્યા કેરી, મુજ
જોખન જાએ ઝરતુંરે. શૈયર. ૭ ખીજી વાતરૂચે નહોં મુજને
ભરથાર ભોગમાં મનજી; આંહિ પુરૂષ આવે તો પરણી, નવ
પુછુ જોશીને લગ્નરે શૈયર. ૮ વચન રસિક કહેતાં કરણા ભારે
આવે લટકતી ચાલેજી; પ્રેમ કટાક્ષ પીયુને ખોલાવે;તેરૂદીયા
લીતર સાલેરે. શૈયર. ૯ સુખ દુખ કર્મે કર્યું છે, હું લેવાઈ
મારે પાપેજી;ખંધોગરી મારા કર્મે કરી,શુળીએચઢાવીમારા
બાપેરે શૈયર. ૧૦ મરકલડે મુખ મધુરે વચને, મરજદ નવ
આણીજી;શાક પાકપીયુનેનવપિરસ્યાંઆધોપાલવતાણીરે.
શૈયર. અકલગતીછે ગોવીંદજીની, શું નીપજશે ખેનીજી; ગો
પાલજીનું ગમતુ થાશે, મનડું મારું રહે નહીરે શૈયર. ૧૨

કડ઼ ૨૫ મું.

રાગ મેવાડની દેશી-ઓખાને કહે ચીત્રલેહા જો, તું તોસાં
ભજ બાલસ્નેહી જો;આપણુ મોટા મોખાપનાં છોડજો, કેમ
કહિયે કાળુકે ગોડજો. ૧ ખેની લાંછન લાગે કુલમાં જો, પ્ર-
તીષ્ટા જય એક પલમાં જો;અમે તો તમ પાસેન રહીએજો,
જઈ બાણાસુર ને કહીએ જો. રવાત બાણાસુર રાય જાણે જો
આપણા ખેનો અંતજ આણે જો; મને મેલીગયોતારી પાસે

જો, તારો બાપ રહ્યો વિસ્વાસેજો. ૩ મેં તો નથાય તારૂં રક્ષણ
જો, તુજમાંદીશે છે અપદ્મક્ષણજો; બેની છોકરવાદન કીજેજો,
તારા બાપ થકી તો બહીજે જો ઇતને દેખુછું મદમાતી જો,
નથી પેટ ભરી અંન ખાવી જો, તારૂં વચન મુને નથી ગમતું
જો, જોબનીયું હશે સઉને દમતું જો. પકામવ્યાપે સર્વ અંગે
જો, બેની રહીએ પોતાના ઢંગેજો; તું તો બેડી નિહાળે પંથ
જો, કાલ્યુદમાં ક્યાંથી હશે કંથ જો ૬ તેં તો મુને આંખમાં
ઘાલી જો, માથે છાંણુથાપીને ચાલીજો; હું પ્રીછીકામનું કારણ
જો બેનીરાખજો હૈયામાં ધારણજો, તું તો જીવે સ્ત્રીકામાં એકઠાં
જો, વમણું ક્યાંથી પામશે કાઠાંજો, બેનીડગલાંન ભરીએલાં બાં
જો, ઊતાવળે ન પાકે આંખાજો ૮ મારી ઓખાબાઈ સહુણું
જો, આંખો ચૈતર માસએમ કરતાંજો; પછી ઓખાજીવૃત
આચરતાં જો અહુણું અન્નજમીદીનજીવેજો. ૯ દીપક બાળે
ને અવનિએસુવે જો, માત ઉમીયાને આરાધે જો; થયું પુરણ
વ્રત એક માશેજો, કોણ જાણે એકાંતે જો. ૧૦

અવાસ એક સ્થંભ ત્રિપે, વ્રત કીધું ઓખાચરે;

સ્વનામાં સંજોગ સ્વામીનો, ભટ પ્રેમાનંદગાયરે.

કડપું ૨૬ મું.

રાગ ઢાલ-બાઈ તુંએ કુંવારી હુંએ કુંવારી સાંભળશૈયર
વાત; ગોર્યાં માની પુજકરીએ; જો પામી સુંનાય ૧ કોણ મસવાડે
કોણ મસવાડે કોણ દાહાડે, ગોર્યાંની પુજ થાય; મને કરીને આપો
પુતળાં હું પુજી મારી માયર ફાગણ વદબીજના દહાડે કરવું

રે સ્થાપન; ચૈતર સુદી ૩ ના દહાડે, કરવું ઊથાપન. ૩ સક્ષન
સદ્દા પાથરી, સંદેસરાનાં પુલ; પુણ અરચી ઝોખા માગે,
જે જે વસ્તુ અમુલ્ય. ૪

કડવું ૨૭ મું.

રાગ ઘોળ—ગોરચમા માગુરે ગોર્યમા માગું માગું માહારા
બાપનાં રાજ; માતા સદાએ સોહાગણી. ૧ ગોર્યમા માગુરે
મહારા બાઈનાં રાજ; બાલી તે હાલ હુલાવતી. ૨ ગોર્યમા
માગુરે મારા સસરાનાં રાજ, સાસુને પ્રજાવણી. ૩ ગોર્યમા
માગુરે દિયર જેઠનાં રાજ; દેરાણી જેઠાણીનાં જોડલાં ૪ ગો
ર્યમા માગુરેતમારી પાસ; અખંડ હેવાતનઘાટી. ૫ ગોર્યમા
માગુરે હુંતો વારંવાર; ચાંદણો ચુડોને રાખડી. ૬ ગોર્યમા
માગુરે સરખા સરખી જોડ; માથે મન ગમતો ધણી. ૭

કડવું ૨૮ મું.

રાગ ઢાળ—એકદહાડોચિત્રલેહાને, ઉંઘ આવી સાર; વાસી
પુષ્પે કરતી પુજા ઝોખા તે નિરધાર. ૧ એટલે ચિત્રલેહા જા-
ગી, જીવે તો વાત વિપ્રિત; વાસી પુષ્પ ચઢાવ્યાં દીઠાં, ચઘર
હી બચલીત. ૨ વાસી પુષ્પે પુજા કીધી, નોહ પામે ભરથાર.
ભરથાર જો હું નહી પામું, તુ સાંભળ મોરીમાય ઉઝાલેતા
રાં પતળાં, મારી પુજેછે બલાય; ઉપર પાણી રેડીએ તો, આ
પુરાં ધોવાય. ૪ ઉંચેથી પછાડીએતો, ભાગી ભુકો થાય; તું આ
લે તારાં પુતળાં, મારી પુજેછે બલાય ૫ પંદર દહાડા પુજા
કીધી, બોલાવ્યાં નહી બોલ; તુંતો ખેની કહેતી હતી જે નહી
જાણીએ તે જોડે દહાડા જોડે જોડીએતો. ૬ જોડીએતો, ૭ જોડીએતો

ય; તું આલે તારાં પુતળાં, મારી પુજે છે બલાયરે.

કડવું ૨૯ મું.

સાખી—શીવનાંલીજેવારાણાં;જેણે નેત્રે બાળ્યોરેકામ;ત્રિ
પુરા દૈત્યને વિડારીયો, હુંતો કેમ મેલું નામ, ૧ શીવઅંખ
ડાનંદ જેણે; ગંગાધરી શિષ; ભાગીરથી તપથી ઉઠાડીયા;હું
કેમ મેલુ તે ઈશ ૨ શીવ ભોળોસુવે સમશાનમાં,ચોળેત્યા
રે રાખ; માગે ત્યારે ભિક્ષાવૃત, આપે તેને લાખ. ૩

કડવું ૩૦ મું.

ઢાળ—હિમાચળની ભાણેજીબાઈ,ગણુપતી મારોવીર;મ-
હાદેવજીની પુજા કરીયે,મન રાખીને ધીર.૧ ખચેરીગતમાં
ઓખા ચાલ્યાં તેનો કહુ વિસ્તાર;સ્નાનકરીનેકામનીચેતો,
સજ્યાશોળશણુગારરે. ૨ નેપુર વાજે વિંછવાગાજે,ઝાંઝરનો
ઝમકાર;નાગદમણીજીમણુને વળી,ઉપરએકાવળહાર.૩જડા
વચુડેલોજીલ્લતીદામણી,દામનીચેચકલીઓચારપગેપાવલાંને
નેપુરવાગે, ઘુઘરીનો ઘમકાર.૪વાળે વાળ મોતી પરોબ્યાં,
મોતીની શેરો સોળ; દરપણુલીધુ હાથમાંને,મુખે ભરીયાતં
બોળ.૫કનકથાળ મોતીએ ભરીઓ માંહેશ્રીફળ ફેફળ પા-
ન;આકધંતુરો અગથીઓ,શંખાવળી નિરવાણુ. ૬ આકાશ
માર્ગે પક્ષણીને, વેગે ચાલી જાય;ઈંદ્રકેરૂવિમાન ચાલે, એ-
વી છે સોભાય.૭ મહાદેવને પાર્વતીએઠા,પાસારમતાં સાર;
મહાદેવ કહે છે પાર્વતીને,ઓ આવી કેઈ નાર. ૮ સ્વામી
કાંઈ ઘેલા થયા,એ બાણુ તણી કુમાર;હવે તું એમ જાણે છે

જે; કરસે અંગીકાર. ૯ પાર્વતીએ મન વિચાર્યું, હવે તે વંઠી
વાત; મહાદેવજીને કામ જાણી, લોચને દીધા હાથ. ૧૧ ત્રીજું
લોચન ઉઘાડ્યું, શંકરને લેલાટ; પાસે આવી ઓખા દીઠી,
લજ્યા પામ્યા તાત. ૧૨ તેણે સમે ઓખાઆવી ઉમીચાને
લાગી પાય; આવડી ઉતાવળી થઈ આવી, નહી પામે ભરથારે.

૬૬૭ ૩૧ મું.

સાખી—ઓખા કહે છે અમે પેઠા પાણીમાં; તરવા તુંખા
ગ્રહાં; હું આવી સમુદ્ર વચમાં, તુંખા પુટી ગયાં. ૧ ઓખા
કહે છે તરસ લાગી મારા તનમાં, સરોવર તીરે હુંગઈ; પીવા
ઝખોળિ પાય, મારાં ભર્યાં સરોવર ગયાં સુકાઈ. ૨ આણી
તીરેથી અમે અળગાં થયાં, પેલી તીરે નવ ગયાં; કર્મ તણે
સંજોગે, અમે મધ્ય જઈ વચે રહ્યાં. ૩ હું તો આવી ઈશ્વર
પુજવા, સામો દીધો શ્રાપ; પરણ્યા પેહેલું રંડાપણુ થયું, મારાં
કીયા જન્મનાં પાપ. ૪ ઉમીચા તુંતો મોરિમાવડિ, છોડના
દીજે છેહ; માવિત્ર તમો કેમ છુટસો હુંતો પુત્રિ તમારિતેહ.
(દાળ,) પ્રેમે પ્રદક્ષિણા નરીને, કરજોડિ ઉમી બાળ; પાર-
વતિ કહે માગ્ય વર, હું આપું તે તતકાળ. ૧ ઓખા વળતું
વચન બોલિ, હરખશુંતેણિવાર, માતા મુજને આપીએ, મારા
મન ગમતો ભરથાર. ૨ ત્રણવાર માગ્યું ફરિ ફરિને, મુને વર
આપો આદિશ, લાજ મુકીને ઓખા બોલિ, તવચઢી પાર્વ-
તિને રિશ. ૩ નિર્લજ થઈતેં કામજ કીધું, માટે દેઉં છું તુજને
શ્રાપ; જા પરણુજે ત્રણવાર તું, એમ બોલ્યાં પાર્વતિ આપ. ૪

વળિ ત્રિજે કહ્યુંને તે તેરસેઆવિ, તારેત્રણ હજોભરથારશ્રાપ
 એવો સાંભળિને, કંપી રાજકુમાર ૫ પુરૂષને નારિધણેરિ, તું
 સાંભળ મોરિ માય; નારીને તો પુરૂષ ખીજો, શ્રવણે સુણ્યો
 નવ જાય. ૬ સુંદર માધવ માસઆવશે, દ્વાદશિનોદન, ત્યારે
 સ્વપનામાં આવિ પરણસે, પ્રાણુતણો જીવન. ૭ તું જગ્યા કેડે
 ઝોખખજે; તનેકહું છું સત્ય વિવેક; ત્રણુવારતો પરણસે, પણ
 વરતો એકનોએક. ૮ વર પામી ઝોખાખાઈ ચાલ્યાં, મંદીર
 મારિથે સાર; અરે ખાઈ હું પરણિ આવિ, સુંદર વરભરથાર.
 ૯ એમ કરતાં ઝોખાખાઈના દીન ઉપર જાય દિન; સુંદર
 માધવ માસ આવ્યો, દ્વાદશિનો દન. ૧૦ સુંદર સજ્યાપા
 થરિને, સણુગાર્યું ભોવન; આજસ્વપનંતરમાં આવસે, મુજ
 પ્રાણુતણો જીવન. ૧૧ સંધ્યા થઈ રવિ આથમ્યોઆથમિયો
 કુબ્યપ તન; હજુએ ન આવ્યો હજુએ ન આવ્યોપ્રાણુતણો
 જીવન. ૧૨ પોહોર રાત તો વહી ગઈને, હજુનઆવ્યોકોઈ,
 ઉમિયાજીએ વચન કહ્યું તે રખે મીથ્યા હોય. ૧૩ વાવાયને
 ખારિ હાલે, ખડખડાટ બહુ થાય; ઝો આવ્યો ઝો આવ્યો
 કહીને, તુરત બેઠી થાય. ૧૪ તમે આવ્યા તે હું જાણું છું,
 મારી સગિ નણુંદના વિર; ખોલ્યા વિના નહી ઉઘાડું હઈડે
 છે મુને ધીર. ૧૫ વેણા લીધી હાથમાં ને ગિત મધુરાં ગાય;
 ચેન કાંઈ પડે નહી; ને ભણુકારા બહુ થાય. ૧૬ તેવામાં એક
 ખારણુ ખડખડવા લાગ્યું જ્યારે, ઝોખખાઈએ તો ઢોટ
 કરિ; દ્વાર ઉઘાડ્યું ત્યારે. ૧૭ ખાણાસુરે મેહેલ રચ્યોછે; તેનો

સ્થંભજ એક તે તણે પડછાઓતે, ઓખા નજરે દેખે. ૧૮
ઓપેલા આળ્યાછો, તમઉપર જાઉં વારી; બોલ્યા વિના તે
નહી બોલાવું, છું ગુણવંતી નારી. ૧૯ બાણાસુરજોજાણુશેતો
લેસે બેઠીના પ્રાણુ; શાનેકાજે આંહી ઉભાછો, સાસુના સંતા
ન. ૨૦ ઓખાબાઈતો માળીયામાં; પાડેછે બકેર; ઈશ્વરને
પાર્વતિએગગને સાંભળ્યોછે સોર. ૨૧ ઈશ્વર કહે છે ઊમી-
યાજીને કોણે રૂવેછે નાર; ઊમીયાકહેછે મહાદેવજી, ઓખા
રૂવે નીરધાર. ૨૨ વચન આપણું મીથ્યા કરવા, બેઠી બાણુકુ
માર; તામશી વિદ્યા મોકલીતે નિદ્રાનોભંડાર. ૨૩ મધ્યરાત
તો વહી ગઈ ને, મીયાણાં લોચન, સ્વપ્નાંતરમાં આવી
પરણ્યો પ્રદ્યુમનનો તન. ૨૪

કડવું ૩૨ મું.

રાગ ઘોળ-સ્વપ્નાંતરમાંદીઠીસોરઠીયાની જાનરે સ્વપ્નાં
તરમાં વડસસરો ભગવાનરે. ૧ સ્વપ્નાંતરમાંખળકે મીંઢળ
ચુડીરે; સ્વપ્નાંતરમાં ઓખા દીસેછે અતી રૂડીરે. ૨ સ્વપ્નાં-
તરમાં વરત્યાંછે મંગળ ચારરે; સ્વપ્નાંતરમાં આરોગ્યા કંસા
રરે. ૩ સ્વપ્નાંતરમાં કરેછે પીઉજીશુ વાતરે; સ્વપ્નાંતરમાં
હશીહશી તાલી લેછે હાથરે. ૪ ચીત્રલેહા ભરીરે નીંદ્રામાંથી
જાગીરે; ઓખાબાઈને કોણુ કરમગતી લાગી. ૫ ઓખાબા
ઈને નાટક ચેટક લાગ્યુંરે; તેતો કેમ કરીને થાશે અળગ્યુંરે. ૬
જાગ્ય જાગ્ય ઓખા જાગ્યરે, ત્હારે જે જોઈએ તે માગ્યરે. ૭
રાગ માઝુ-ઓખા ભરીરે નિંદ્રામાંથી જાગી, અંજોઅંજ

અંગુઠી લાગી, ફટ પાપણી શીઘ્રને જગાડી, મને ભર્યા અ-
મૃતમાંથી કહાડી. ૧ ફટ પાપણીએ શું કીધું, અમૃત લઈને
વીખજઢીધું; ખીડી પાનની અડધી કરડી, ખાધીમનવિના-
મુખ મરડી. ૨ જીવો મહારા કરણની કરણી, વરશેમેલી ગ-
યા મુને પરણી; મહારા પીઉને મતી જે આવી. મહારાનાથ
ગયારે રીસાવી. ૩ મહારા હઈયા કેરો હાર; આણિરે આપો
આણી વાર. ૪

કડવું ૩૩ મું.

રાગ શોરઠ-શૈયર શત્ત્રુસેંથઈને લાગી, મને સ્વપ્નામાંથી
જગાડીરેહો, ઉમીયાનો વર આજ સફળ થયોને જપતાં છે
દહાડી દાહાડીરેહો. ૧ અધવચ કુવામાં મુજને ઉતારીરે, વ-
ચેથી વરત મેલ્યું વાઢીરેહો; બાગબગીચામાં પુલ પુલ્યાંછેરે
હો પુલી મહારી તનડાની વાડીરે હો. ૨ પ્રેમાનંદ પ્રભુ જોતાં
ન ઓળખો હો, ખેતરી જાયછે દહાડી દહાડીરે હો સઈયરરે
ભુંડીશૈયરશત્ત્રુશેથઈનેલાગિ, મુનેસ્વપ્નામાંથીજગાડિરેહો. ૩

કડવું ૩૪ મું.

સાખી-ચંદા તુંતો જીવો કરોડ વરસ, સ્વપ્ને થયો સંજો
ગ; શ્રાપ દેઉંછું સુરજ દેવતા, મુજ જાગે પડિયો શીજોગ. ૧
સ્વપ્નામાં મહારા પીગિજીશું, અમે કરતાં લીલા લેહેર; અમૃ-
તરસ હું પિતિ હતિ, તેમાં તેં મેલ્યું ઝેર. ૨ કંથ વિજોગે એ
કામનિ, ગઈ પંડિતની પાસ; ભુલ જે પુછું પંડિતો, એક દી
ન દેહેતિ માસ. ૩ ફરિફરિ પંડિત એ કહે, સાંભળ ઓખા

કરજોડી;શોધી લહો ઐ પીઊજી;એક વરસે કરોડ.૪ ઐઃખા
પુછેઐ પક્ષીડો, તારી ખે પાંખો માગીશ;હું મહારાસજ્જ-
નને મળી; તારી પાંખો પાછી દઈશ. ૫ પાંખપ્યારીપથંતો
વેગજો,તારો પિઉ કોણુજ દેશ;માગીતાગી પાંખડીયે,તારા
સજ્જનને કયાંથી મળશે. ૬ ચાંચકઢાવુંખપઈયાતાહરી, ઉપર
ડાડુંણુ;ભીને રંગે પીઉ માહરો, તને પિઉ મળશે કુંણુ. ૭
પીઉ વીજોગ પીડી ભઈ, માડ તનમન સુકાઈ જાય;ગવરીતું
વાહન ચડીતો,સઉ સફરનાજાય. ૮ લેખલખ્યા છઠી તણુ,
તે મટી કયમ જાય;કર્મેલખ્યુંતેભોગવે,તેની પક્ષકરે જહુરાય,
રાગ ધરાડી-મધ્યનીશાસમેરે;માળીયામાંરોતીરે રાજકુમાર,
કયાં ગયો કયાં ગયોરે, બાઈ મહારો સ્વપનાનો ભરથાર. મી
ઢળમાડું કયાં ગયુરે,બાઈ મારોચુડલો હતો જે હાથ;દાતામાં
ઢળી ગયુંરે,બાઈ મારે અમૃત આળ્યું જે હાથ. ૨ પિયુ પરદે-
શિયારે, ભુંડા મને લીધિ શે નવ સાથ; આજ વેરણુ થઈરે;
બાઈ મહારા સ્વપના કેરી રાત.૩લાવ સખી વીખ પીઉરે,
બાઈ મહારા કાહું પાપી પ્રાણુ; હવે હું કેમ કરુંરે; બાઈ મને
વાગ્યાં વિરહનાં બાણુ.૪ પાપી મારોજીવઢોરે,ઐઃખાબાઈયે
પડતું મેલ્યુધરણુ;રોતારોતાંજ્યાંગયારે,ઐઃખાબાઈયે રોપીયું
વાડિવન. ૫ જઈને પુછુ દુમનેરે;કયાંઈમાહારો દીઠાપ્રાણુજી
વન; તું ગુણુ બેલડિરે,બાઈ જોને કરમ વિચાર. ૬ નાથમેલિ
ગયારે,બાઈ મહારાં કોણુ જનમનાં પાપ; આજવેરણુથઈરે,
બાઈ મહારા સ્વપના કેરિ રાત.૭ જોખન મેં તો જળળ્યુંરે;

જાણ્યું મારા પ્રભુને ભેટ કરિશ જો પ્રભુ નહીં મળેરે, તો હું
માહારાં પ્રાણુ તજીશ. ૮

કડવું ૩૫ મું.

સાખી-ઓખા રૂવે ચિત્તલેહા વીનવે, ઘેલિસઈયર નવરો-
ય; સ્વપ્ને દીહું જો નીપજે, તો દુઃખ ન પામે કોય; ૧ જળ
વલોવે માંખાણુ નીપજે, લુખુ કોઈ નવ ખાય, મુને વાહાલી
હતિ; અતિ સખી તું તો ચિત્તલેહાય. ૨ વેરણુ થઈ વીધાત્રિ
એણે આડા લખીયા આંક; એકવારઆવે મારા હાથમાં, તો
ઘસીને વાહુ નાક. ૩ કરમલખાવેતોલખે, ભરિનેમેલ્યોઆક
કરણી પ્રાપ્તી ભોગવો; તેમાં વિધાત્રિનો શો વાક. ૪ વિધાત્રિ
આપે તેને લક્ષ દીયો, ન આપે તેને છેક; એકવારપોકારેખા
રણુ, તેને પુત્રિ જન એક. પલાંચ લેઈ લખતીહતે, તોઆપત
સહુથી પેહેલું; મારા પીઉ વિજેગણુ ન જાણતી માફ મરણુ
લખાવતી વેહેલુંરે. ૬

કડવું ૩૬ મું.

રાગ આશાવરી-સ્વપનું સાચું નહોય, સઈયરમારિસ્વપનું
સાચુ ન હોય; ટેક. એકરંકહતોતે રાજ્ય પામ્યો, સ્વપ્નાંત-
રમાં સાર; હસ્તી જીલે તેને ખારણુ રથ ઘોડા પરમ વિશાળ
જગીને જોવાજયત્યારે, ગાંધર્વ ન મળે એક સ્વપનું. ૧ એક
નીરધનીયો તે ધનપામ્યો, સ્વપનાતરમાંશાર; તેનેદેશવિદેશ
વહાણુ ચાલે, વાણોતર છે શાર; જાગિને જોવા લાગ્યો ત્યારે
કોને લાવે પાસ સ્વપનું. ૨ એક મુરખ હતોતેસ્વપનાંતરમાં
ભણિયો વેદ પુરાણ; જાગિને બાણુવા જય ત્યારે, મુખે ન આ

વડે પાશાણુ, સ્વપ્નું. ૩ એક વાંઝીયો તે સ્વપ્નાંતરમાં, વગે
પામ્યો બળ; તેનું ઘોડીયું ઘોઝરે બાંધ્યું; પારણું પરશાળ;
બગીને જોવા જાય ત્યારે, ઠેાનું લાવે બાળ; સ્વપ્નું સાચું ન
હોય, સઘ્યર મારી સ્વપ્નું સાચું ન હોય. ૪

કડવું ૩૭ મું.

રાગ કંઠ્યાણુ—ચિત્ર ચાળીને વાનો વાળીને; ભેળીને પટ
મેલીને, લેખણુ લાવીને કરમાં સાહીને, રંગ બરતીરે ચીત્ર
કરતીરે. ૧ હવે સ્વર્ગના લોક લખાયરે; લખ્યા સ્વર્ગ લોકના
રાયરે; ઉપરલોક લખ્યુંને ભુરલોક લખ્યું, જમ લોકને તપલોક.
લખ્યા. રસત્યલોક લખ્યાને વૈકુંઠ લખીયું; ગુણુલોક લખીયા.
ને ગાંધર્વ દેશ લખીયો; હવે ઓખાબાઈ તમે ઓરાંઆવોને
આમાં હોય તેને આવીને બોલાવોરે. ૩ ઓખા આવીને
કાગળમાં જોયરે, એતારાતે રાતે લોચને રોયરે, બાળ્ય બાળ્ય
આતો નથી ગમતુરે, એને રણુવગડામાં મેલો જઈને રમતુરે
૪ ચિત્ર ચાળીને વાનો વાળીને, લેખણુ લાવીને કરમાં સાહીને
રંગભેળીને પટ મેલીને; હવે પાતાળ લોક લખાયરે. ૫ અતળ
લખીયુંને વિતળ લખીયું, શેતુતળ લખીયુંને પાતાળ લખીયું.
તળાતળ લખીયું રસાતળ લખીયું, મહાતળ લખીયું તેણીવાર
રે, ૬ લખીયા પાતાળલોકના રાયરે, નાગ લોક લખીયા તેણીવા
રે; વાસુકીનાગ લખ્યાને ત્રિશ્વકનાગ લખ્યા પુંડરીકનાગ લ
ખ્યાને મણીધરનાગ લખ્યા શેષનાગ લખ્યા તેણીવારે. ૭
મારી ઓખાબાઈ સુલુણી ઓરાંઆવોને, આમ હોય તેને હશીને

ખાલાનેને, ખાલ્યખાલ્યએનાદર્પરે, હુંશું સ્વપ્નમાત્રમાં પરણી
આવા સ્પર્ષરે, આતો કાળા લીલાપીળા સાપરે, લખનારી
ચિત્રલેહા તારા બાપરે, ૬ ચિત્ર ચાળીનેવાનો વાળીને, દીને
ખાળિને કાળળ પાડીને, હવે મૃત્યુલોક લખાયરે, લખિયામૃ
ત્યુલોકનારાયરે. ૧૦ અજમેરલખિયુંને અલીયારલખીયું; મુલ
તાનલખિયુંને તારવાડ લખિયું ખે. રાસન લખીયાને બંગાળ
લખીયાને, એકમુખાને અષ્ટમુખાલખાયા. ૧૧ સ્વાનમુખાલ
ખીયાને મંજરમુખા લખી, હસ્તિમુખ લખીયાને ગાંધર્વ મુ-
ખાલખીયાએકટંગાલલખીયાને અશ્વિવાળા લખીયા, લખી
વનસ્પતીભારઅહારરે. ૧૨ ઓખાઆવીજીવો ભરથારરે; ખાઈ
કાગળલખીયોતે તારો પાડરે, હુંશું સ્વપ્નમાં પરણીઆવાંઝા
ડરે. ૧૩ ખાઈલખતાંતેલેખણતુટીરે, ખડીઆમાંથી રૂશનાઈખુ
ટીરેથયાકાગળના અંબારરે; તનેસ્વપ્નું નથી લાધ્યુસારરે. ૧૪
કડક ૩૮ મું.

સાખી-સોરઠદેશસોહામણામુજને જોયાનાકોડ; શ્રીસ્તના-
ગરને ગોમતી, ત્યાંતો રાજ કરે રણછોડ. ૧ સોરઠ દેશ સોહા-
મણા, નચઢયો ગઢ ગીરનાર; ન હોરો ગંગા ગોમતી, તેને
એળે ગયો આવતાર. ૨ સોરઠ દેશ સોહામણા વેલ વેલ ઢેલ
કરંત; ગંજોદક ભરી કંચુકી; રાય હસી ચરણે ધરંત. ૩ સોરઠા
સુષડ માનવી; રાજ નીતનીત કરે કહેવાર; એક નગર નહીં
માનવી, તેને ઉભા ઉભા જુહાર. ૪ રોગ હુલાસી—આખરે
સ્વપ્નમાં ફીઠી સેજીયાની જાનરે, ખણુરે ખાલ્યખાલ્ય

ઝાં પરણ્યાને; આજરે સ્વપ્નામાં દીડી ગોમતીની તીરે,
આજસ્વપ્નામાં દીક્ષાધરજીના વીરે; આજરે સપનામાં
દીકાસુંદરવરભરથારે; તેમાં અઠધાઉધ્યાને અઠધાં જગતારે.

૩૬૭ ૩૬૮.

રાગ કહ્યાણુ-ચીત્રચાળીને વાનેવાળીને, રંગ લેળીને પટ
મેલીને; રંગ ભરતીરે ચીત્ર કરતીરે, લેખણુ લાવીને કરમાં
સાહી. ૧ હવે સોરઠ દેશ લખાયરે, ત્યાં નગર લખીયુંદ્વારકાં
યરે; લખી જાડવપતી રાજધાનીરે તેની સોભાતોસુરજ સમા
ણીરે. ૨ લખીયા જાડવ પરીવારરે; ઉગ્રસેન લખીયા તેણીવા
રરે, કૃતવર્મા લખ્યા સાત્વીક લખીયા, ઓધવ લખીયાને
અકૂરલખીયા. ઉવાસુદેવ લખીયા તેણીવારરે; ઓખા આવીને
જીવોને ભરથારરે; બાઈ તેતો એધાણુ મળીયાં, આ ઘરડાને
માથે પળિયારે. ૩ તેને માથે મુગટ કુંડળ કાનેરે એવા જો લ-
ખાયા ભગવાનરે; ઓઆ આવી જોવાને ભરથારરે, બાઈ તેના
સરખું રૂપ તેના ચાળારે. ૪ મારા નાથજી ગોરાને આતે કા
ળારે, તેને વડસસરો વડસસરો સહુ કહેતારે; હુંપરણીત્યારે
ચોરી સાહીને રહેતારે. ૬ લખીયા કૃષ્ણતણા કુમારરે; એક
લાખ કરતા હજારરે; એંશી કાગળ લખીયા તેણીવારરે; ઓ
ખા આવી જીવોને ભરથારરે. ૭ એતો રીંછડાનાખાળરે. એને
માથે મોટા વાળ; એના કુળમાંમારો કંથ, એને ધાવણુનાછે
દંતા. ૮ એતો રૂપાળોને ઉચોરે, એને મોઢે નથી મુછો; ત્યારે
લખીયા પ્રદ્યુ મનરે, ઓખાનું કંઈક માન્યું મનરે. ૯ જાણુ

હોય કે નહોય, મુજને પરણ્યો તેનું મોહાય, એને સજો સસરો
સૌ કહેતારે, હું પરણી ત્યારે મારી પાસે રહેતારે. ૧૦
વલણુ-એમ કહીને અનીરૂઢ લખીયા, ક્ષણું ન લાગીવારે.
મુખ મરડી ઉભી રહી, બાઈ એ મારો બરથારે. ૧૧

કડવું ૪૦ મું.

રાગ ઢાળ-ચિત્રલેહાના હાથમાંથી પેલું લખીયું પુતળું
જેહ; પ્રેમ આણી ઓખાબાઈએ, ઝુટી લીધું છેહ. ૧ કરમાંલે
ઈને કામની, કાંઈ દેહે આર્હીગન માળીયામાં મેલી ચાલ્યા
પ્રાણુતણાજીવન. ૨ આણીવાર હું નહી જાવા દેઉ, મેં ઝાલ્યો
છે છેડો; મારા પીઉજી પરવરો તો, મુજને સાથેતેડો. ૩ ચિત્ર
લેહા એણીપેર બોલી, સન્નેડેછે જોડ; તેતો પહોડયો છે દવા-
રકામાં, આ તો ચિત્રામણુના ઘોડારે. ૪

કડવું ૪૧ મું.

રાગ પરજ-આપો આણી, એ વર મુને આપો હો આણી
નીકર કાઢુ મારો પ્રાણી, એવર મુને આપો હો આણી. ટેક;
મેતોસ્વપ્ને દીઠા જે છોગાજોરે, તેની પાપણુનો છે ચાજોરે;
મારૂં મનડું હયુઈ લટકાજો; તે વર મુને આપો હો આણી. ૧
જેના દીર્ઘબાહુ અજાણુરે, મકરાકૃત કુંડળકાનરે; અંગ શોભે
એ લીનેવાન, તે વર મુને જેના લક્ષણુ વીસને બારરે, મુને
પરણી ગયો છે કાલરે; તેને વરસ થયાં દશ બાર. વર મુને
વરની લટકતી છે ચાલરે; મુને પરણી ગયો છે કાલરે; તેને
ટપકુ કીધું ગોરે ગાલ. વર મુને ૪ રાજે પીતાંબરપરીધામર
મુને કહેતો ગયો નહીં નામરે; ત્યારે ક્યાંથી સરે મારૂં કામ

તેવરમું ૪ ચીત્રલેહા બોલીવાણુરે, સઘયર કેમ થઈ અજાણુરે
બાઈ મારી ત્યાંતે જાએ કોણુ, તે વર મું ૬ કોટ કાંગરે ચમું
ડાંયરે, છપનકોડછે ચોકી માંયરે; ચક્ર જળહળતું છે ત્યાંયરે,
મુને માર હેલા માંય, તે વરમું ૭

કડવું ૪૨ મું.

રાગ માઝ-ઓખા કહે છે સુણુ સાહેલી, લાવ્ય કંથને વે-
હેલી વહેલી; બાઈ તુંછે સુખની દાતા, લાવ્ય સ્વામીને થાય
સુખસાતા. ૧ ચતુરાને કહે ચિત્રલેહા, બાઈઆણુયાનાઉપાય
કેવા; દુર પંથછે દ્વારામતી, કેમ જવાય મારીવતી. ૨ ત્યાં જઈ
ન શકે રાયશક, રક્ષણુ કરે સુદરશનચક્ર; જાવું જોજનસહસ્ર
અગીયાર, તારો કેમ આવે ભરથાર. ૩ નયણે નીરની ધારા
વહેછે, કરબોડીને કન્યા કહેછે, બાઈ તારી ગતીછે મોટી, તેને
કોઈ ન કરી શકે ખોટી. ૪ સૈયરને સૈયરંહાલી, છે મેં જમણે
હાથે ઝાલી આપણુ ખેઉ જણુ સંઘાતી, તું પ્રાણુદાતાછે, વિ-
ધાત્રિ. ૫ માખાપ વેરી છે મારાં, મેંતો ચરણુ સેવ્યાછે તારા;
વિધાત્રિ તું દીનદયાળ, એમ કહીને પગે લાગી બાળદ ચિત્ર
ત્રલેહાથે ધારણુ દીધી, પછી દેહ પક્ષિણિની કીધી. ૭

કડવું ૪૩ મું.

રાગ ઢાળ-ચીત્રલેહા કહે ઓખાબાઈ, મારે દ્વારકા માંજવુ
પ્રણુના ઘરમાં ચોરી કરવી, નથી લાડવો ખાવું, ૧ અગીયાર
સહસ્ર જોજન જાવું, હરવા શ્રી જુગદીશ; સુદરશન જો ચક્ર
મળેતો છેદે માઝ શીશ. ૨ બાઈ તુજને તાણુ તો નવ પડેને
જેમ તેમ વહેલી થાને; લાવ્ય મહારા કંથને તું; ખોટીથાયછે

શાને ૩ જાતી વેળા ઓખા કહે છે, મારો વર છે રૂડો; કર્મે
 મળ્યાંછો કુંવાસં, માટે રખે પેહેરતાં ચુએ. ૪ ચીત્રલેહાએ ક-
 હેવા માંડયું, મનમાં સખો ધીર; તુજ સ્વપ્નામાં પરાણી ગયો
 મારી માડી જાયો વીર. ૫ ત્યારે ઓખા કહેવા લાગી, જોઈ
 રહી વાટડી; મારો વર રૂડો જાણી; રખે ઓઢતી ઘાટડી. ૬ હું
 નહીં ઓઢું ઘાટડી, તું એ શી બોલી વાત, તુજ સ્વપ્નામાં
 પરાણી ગયો, મારી માડી જાયો બ્રાત. ૭ એવું કહીને ઉડી
 તે, પવનવેગેજાય; આકાશ માર્ગે સંચરી, પોહોચી ગોમતી
 માંચ. ૮ ગોમતીમાં મરદન કયું ને વિચારીયુ તે કામ; પ્રભુના
 ઘરમાં ચોરી કરવી, નહીં એકલાનું કામ. ૯ પછીતેણે નારદ
 મુની સંભાર્યા, તતક્ષણ આન્યા ધાઈ; કહેરે મુજને કેમ સં-
 ભાર્યા, ચીત્રલેહા બાઈ. ૧૦ બાણાસુરની દીકરીને, લાગ્યું છે
 સ્વપ્ન; અનિરૂદ્ધ સેજે વરીગયો, વિન્હળ થયું છે મન. ૧૧
 ચોરી કરવા હું આવી, સુદર્શન આડુંથાય; તેમાટે તમને સં-
 ભાર્યા, કરવા માહારી સહાય. ૧૨ નારદ કહે છે એરે બાઈ,
 એમાં તે શું કામ; એક તામસી વિદ્યા એવી બાણાવું, ઉઘે
 બધું ગામ. ૧૩ ચીત્રલેહા કહે સાચું કહ્યું, પણ છેતરવા જુ-
 ગદીશ; પેહેલું સુદર્શનચક્ર મળેતો, છેદે માફ શીશ. ૧૪ ચ-
 કરની ચીંતા નવકરશો, જેમાર્ગે જશે ચોકીફરવા; તેરે માર્ગે
 હું જઈશ, બેસાડીશ વાતો કરવા. ૧૫ પછી તામસી વિદ્યા
 બણાવી, જીએ જપતી જાય; ચોસઠ કળામાંચામુંડાતે, કમક
 ઠેલું ખાય. ૧૬ ગામ તો ઘારણુ પડ્યું ને ઉંધ્યા દોઢ;

ચિત્તદોહા નગરમાં પેઠી, મુકી મનનો શોક. ૧૭ નારદે વિચાર્યું ચિત્તદોહા, અનીરૂઢ તે લઈ જશે; શીવને શામળીયા વહશે; જુદા જોવા જેવું થાશે, ૧૮ ચકર ચોક્કી કરતું આવ્યું; મારગમાં નીરધાર; તે માર્ગે સામા મળીયા, નારદબ્રહ્મકુમાર. ૧૯ નારદ કહેછે ચકરને, તું દાહાડી જાયછે કરવા; એક ઘડીવાર બેશને, મુજ સાથે વાતો કરવા. ૨૦ તુંને હું તો કયાં મળિશ, તું સાચી કહેને વાત, કોઈ દહાડી મુજને સંભારે, દવારકાં નોનાથ રવચકર મુખથી બોલીયું, વળી માંડું તે ધન્યભાગ્ય; તમારા દરશનનો તો, કયાંથી પામું હાગ. ૨૨ ભોળું ચકર સમજ્યું નહીં બેઠું નિરાંતવું થઈ; પેલી નારી પેઠી નગ્રમાં, ચોરી કરવા ગઈ ૨૩ જોતી જોતી જ્યાં ગઈ, કૃશ તણુરે ભોવન; ત્યાંથી આવેરી પરવરિ, જ્યાં પહોંડયો પ્રદ્યુમન. ૨૪ ત્યાંથી આવેરી પરવરી, મહાવિષ્ઠ કેરો વિર; સોડ ઘાલીને સુઈ રહ્યો મહા ધનુષધારી ધીર. ૨૫ હમણાં જો હું એને જગાડું, માહારા મારી ટરે કંડકાય; માથે હીંદોળો લેઈ લીધાને, ઉલટ અંગ ન માય. ૨૬ જુગતઅંબે જે જુગતઅંબે, કરંતી તે જાય, હિંદોળો લેઈ જાતા હીંદો, નારદે તો ત્યાંય. ૨૭ હીંદોરો લેઈ પરવરીને, સમયાં વૈકુંઠવાજ; પવન વેગે સંચરી આકાશ માર્ગે જાય. ૨૮ બેઘડીમાં આવી પહોંચી, શોણીતપુર મોઝાર; તે ઠેકાણે નારદજીએ, મન કયાં વિચાર. ૨૯ એ જ્યારે ગઈ ત્યારે, હુંએ મારે જઈ; તેણે તેવું કામ કર્યું, હું ખોટી સીદને પાઈ. ૩૦ નારદ કહેછે ચકરને, તું નીકળ્યું ચોક્કી કરવા, આવડીવાર મુર

ખ કેમ ખેડું, મુજ સાથેવાતો કરવા, ૩૧ નારદ કહેછે ચકરને
ઉઠરાખતાં ગામ; કાલે પછી ચોરી થશે; તું ન લેઈશ માફ
નામ ઉરઆકાશ માર્ગે પક્ષીણી, તે વેગે ચાલી જાય; ઓ-
ખાખાઈતો વાટ જીવેછે, મંદીર માળીયા માંય. ૩૩ વા વાયને
ખારી હાલે, ખડખડાટ ખડુ થાય; ચિત્રલેહા પાપણીતે, હજી એ
ન આવી આંય. ૩૪ ચિત્રલેહા ચાલી આવી, મંદીર માળીયા
માંય; ભલે લાવી ભલે લાવી, હું જગાડું ભરથારરે. ૩૫

કડવું ૪૪ મું.

રાગ આશાવરી-ઉંઘ્યા પેઠે જગાડીયે, ભર નિદ્રામાંથી
ઉઠાડીયે, મનસંગાથે એવા ખીજીએ બ્રહ્મહત્યાતો શીઠ લિ-
જીયે. ૧ ભરથાર પહેલિ ભામની, જે અન્નરાંધી ખાય; વા-
ગાળ થઈ અવતરે; ઉંઘે મસ્તકે ટંગાય; ભરથાર પહેલી
ભામનીજે, સુવે સજ્યામાંય; આંધળી ચાકેરણુ અવતરે, પડે
માર્ગમાંય. ૩ ભરથારનું જે કહ્યું ન માને, આપ મતી જે ના
રી; તેતો નારી અવતરે-કાંઈ ખીલાડી મંજારી. ૪ ભરથારનું
જે કહ્યું ન માને, કરે તરફેડા કંચ, હડકાઈ કુતરી અવતરે
એણે માથે પડશે જંત. ૫ ઓખા કહેછે ચિત્રલેહાને; તુંતો ખોલે
આપ, પેઠે પહોડથો હોય પીરણે; કરડવા આળ્યો હોય સાપરે.

કડવું ૪૫ મું.

રાગ સાખી-સ્ત્રિ ચરીત્ર અનેરડાં, કોઈ તેનો ન લહે ભરમ
સ્ત્રિ શામને ભાળવે; પણ ખોથો પોતાનો ધર્મ. ૧ રાગઢાળ
ઓખા કહેછે ચિત્રલેહાને; હવે ન ખોલીશ આડું; તું કહે તો

મારા પેઉને, પગ ચાંપી જગાડુ. ૧ ચિત્રલેહા કહે ઓખાખાઈ આવડી ઉતાવળી શું થાય; એ મોટાનો કુંવરકહાવે, કાંઈક હશે હથીયાર. ૨ ઓશીકે જઈ જોયા લાગી, તો મોટી એક ગદાય; ઉપાડીને અળગી કીધી, ઓખા ચાંપે પાયરે. ૩

કડ઼ ૪૬ મું.

રાગ મોરૂ-મહાબળીયોતે જાગીયો; તેનાબળનોનાવે પારે; હરૂડ હાક મારી; કીધો છે હોકારરે. ૧ રમક ધમકડગલાં, વાગે ઠારે ઠારે; આતો નહોયરે ન હોય; મારા બાપ જીનું ગામરે. ૨ દ્વારીકામાં વસે, સઘળા વૈષ્ણવ જનરે; અહો રાત્રી બેઠા કરેછે, ત્યાં સહુ કીરતનરે. ૩ ભજન નાદ કેરા ચરડકા, તે હોય અપારરે, ભુત ભૈરવ જોગણી, અસુર કોઈની નારરે, ઠાકણીછો સાકયણી છો કોણુ છો બલાયરે; ચિત્રલેહા કહે છે વીરા, ખમા ખમા ખમાયરે. ૫

કડ઼ ૪૭ મું.

રાગ દેવગ્રી-અનિરૂદ્ધ તે જાગીને પેખે, ભુવનથી આરડાઢે ખે; કોણુ કારણુ અમને લાવીયાં હો, ચિત્રલેહા બોલી શી-મી. ૧ તમને લાવીછું જાણી, ઓખાને કરો પટાણી; વરવ-રવાને અરથે હો, તમને લાવીયા હો. ૨ તમે નારીછો ધન્ય; દીશોછે કુંવારી કન્યા; પરણુ તો થાય છે અન્યા; કેમ પરણુ હો અસુરનંદની હો. ૩

કડ઼ ૪૮ મું.

રાગ ધવળ-આણુસુરની નગરીમાં, ગડગડીયાં નીશાનરે; એછેનેશબ્દે અનીરૂદ્ધજાગીયારે. ૧ જાગ્યા બદવરાય; જુગતી

ન દેખેરે; પેખેરે પેખે અસુરનાં માળીયાં, ર આતો નહોય ચ
 નારી નગરી, નહોય અમારૂં ગામરે; ન હોય ન હોય કનકન
 દ્વારિકારે. ૩ ન હોય અમારી વાડીરે, અમે રમતાદહાડી દહ
 ડીરે; ન હોય ન હોય પુષ્પ કનકનો ઢોલીયોરે. ૪ અહિયાં ના
 ઘણાવાગે, રણતુર ઘણેરાંગાજેરે; ન હોય ન હોય શંખ શખ
 સોહામણોરે. ૫ મને કેઈ રંડા લાવીરે, મારી દ્વારકાં છંડાવીરે
 કેઈરે ભામનીયે મુજને ભોળવ્યોરે. ૬ આતો ઉંચા ઊંચામાળ
 લોઢે જડયાં કમાડરે; રતનાગર સાગર શે નથી ગાજતોરે. ૭
 ચિત્રલેહા બોલી આળરે, તમે જોઈનેદેજો ગાળરે; આંધા છે
 આ કન્યા સુખે વરોરે. ૮ ત્યારે અનિરૂદ્ધ બોલ્યા વાત, મુદ્ધ
 ઘાલી હાથરે, જાણી જોઈને જાતગળીમાં કેમ બોળીયેરે. ૯ મ
 રો વડવો જુગજીવન, અમે પ્રભુ મનરાયના તનરે; તે માટે નહ
 પરાણું દૈતની દીકરીરે. ૧૦ ચિત્રલેહા બોલી વાત, ઢાંકી રાખે
 તમારી જાતરે; હવડાં વાતો કાઢીશ વડુવા તણી. ૧૧ શનક
 સુરને મારીરે, સોળહજાર લાવ્યા નારીરે; તારા સમજો તાર
 બાપેએકે નથી પરાણીરે. ૧૨ એક લગ્ને વરી નવ પુછ્યાં કુળ
 ને પરીચારે; જાતભાત કોઈની પુછી નહીરે. ૧૩ તારા બાપન
 જે ફેર, અરજી ન સન્યાશીને ગઈરે; મોં કાઢીને બોલ એવું દે
 નહીરે. ૧૪ જોણે વાથો વંદ્રાવનમાં વંશ, જોણે મારયો મામે
 કંસ; ધાવતાં મારી માસી પુતનારે. ૧૫ ધાવતા મારી માસી
 કરી રાખી કંસની દાસીરે; કુબળના કુળની વાતો કહેતાં ન
 થીરે. ૧૬ તારો વડઉવો દધી માંખણનો ચોર, ચારયાં વંદ્રા

નમાં ઢારે; છાશ પીનેતો ઉછરીયારે. ૧૭ સત્રાજીતને કાળેરે
મણી લેવા ગયા મહારાજરે; ત્યાંથી પરણી લાવ્યા જાંબુવં-
તી રીંછડીરે. ૧૮ લાંબા નખને ટુંકા કેશ, વરતો દીસે એનો
વેશરે; ભુંડા મુખના છુંછાઉપર શું મોહી રહ્યો. ૧૯ કહે તો
વાત વધારી કહીએ નીકર અહીયાં છાનાં રહીએરે; પુછો છો
તો કન્યાનું કુળ સાંભળોરે. ૨૦ એનો વડોવો જુગજીવન, એનો
વડોવો કૈલાસનો રાજનરે; ઓખાની માડીતો ઉમીયાસતીના
૨૧ હીમાચળની ભાણેજરે, ગણપતી તેનો વીરરે; ઊમીયાના
અરધાંગે ઓખા ઉપનીરે. ૨૨ તારો વડોવો જુગજીવન, તેમ
એનો વડોવો બળીરાજન; એક સમે બળિરાયેયજ્ઞ માંડીયારે.
૨૩ બળીરાજ જગતનો અધીકારી, તારો વડોવો ભીખારીરે
સાડાત્રણ ડગલાં માટે કરજોડીયારે. ૨૪ આટલી વડાઈશાને
કરો છો; એના બાપની ભુમીમાં રહો છોરે, કરમહીણના કપા
ળમાં કોઈ ચોટે નહીરે. ૨૫ કહેતો વાત વધારી કહીએ, નીકર
આંહીથી છાના રહીએ; આવ્યા છો તો કન્યા સુખે વરોરે.

કડવું ૪૬ મું.

રાગ દાળ-અનીરૂદ્ધ વળતો કોપીયોને, કયાં ગઈ મારી ગ-
દાય; તમારા બેજણના હવે, મારીકરું કટકાય. ૧ તમે જાણ્યું
અહીયાં લાવી, કયું ભલેરું કામ, તમને બે જણને મારી, ઉડી
જાઉ દ્વારીકા ગામ. ૨ ઓખા ત્યારે થરથરધુજી, વેગે આ-
વી આડ; મારા પીઉજીને હું મનાવું, તું લાવી તે તારો પાહાડરે.

કડવું ૫૦ મું.

રાગ સીધવો-માહારા સોરઠી સુજાણુ, મળ્યા મને મેલ-

સોમાં; મારા જીવના જીવનપ્રાણ, મળ્યા મને મેલસોમાં. ૧
 મારા શરીરના શણગાર મળ્યા મને મેલશોમાં, મારા હૃદય
 ઠેરા હાર મળ્યા મને મેલશોમાં. ૨ મારી સાસુડીના જાયા,
 મળ્યા મને મેલશોમાં, સ્વપ્નેશીદઝાલ્યોતોહાથ, મળ્યામને
 મેલશોમાં. ૩ તમને દાદાજીની આણ, મળ્યા મને મેલશોમાં;
 તમે ચાલો તો કાઢુ પ્રાણ, મળ્યા મને મેલશે માં. ૪ ત્યારે
 અનિરૂદ્ધ બોલ્યો વાણ, સાંભળ સુંદરી; અખળાએ નાંજ્યા
 બોલ, અમથું ઉથલડી. ૫ મારા વડવાની વાત, કાઢીને વઢી
 ત્યારે ઓખા બોલી વાણ, એછે દાસલડી. ૬ કૌભાંડની તન-
 ચાય, પગની ખાસલડી; ત્યારે અનિરૂદ્ધ બોલ્યો વાણ, હવેહું
 તને વરૂ. ૭ તમે ગાળો દીધી સાર, માફવેરવાળીયું; ચીતલેહા
 બોલી વાણ, ગાળો દીધી સહી, તમે બે થયાં છો એક, પર-
 ણાવું નહી. ૮ પરણવાની પેર, સઘળી મેં લહી; મને મળીયા
 નારદ મુન્ય, વીઘા શીખવી, ત્યારે ઓખા બોલી વાણ, હવે
 વાર શાની; પરણાવ માળીયા માંય, રાજકુંવર નાહાની. ૯

કડવું ૫૧ મું.

રાગ ઘોળ-માળીયામાંમીથ્યા અગ્નિ પ્રગટ કીધારે, માળિ
 યામાં દેવતા સાક્ષી લીધારે; માળીયામાં નારદ તુંબર વાયરે
 માળીયામાં કળસ ચોરી બંધાયરે. માળીયામાં પેહેલું મંગળ
 વરતાયરે, પેહેલે મંગળ શાંશાંદાન અપાયરે; ચિતલેહા આપે
 છે કરની મુદ્રીકાયરે, દાનેલેછેકૃતજ્ઞતાસંતાનરે, માળીયામાં
 બીજું મંગળ વરતાયરે, બીજે મંગળ શાં શાંદાન અપાયરે

ચિત્રલેહા આપેછે સોળશણુગારરે, દાનલેછે કશ્ર તણુ સં-
તાનરે, માળિયામાં ત્રીજી મંગળ વરતાયરે, ત્રીજે મંગળ શાં
શાં દાન અપાયરે; ચિત્રલેહા આપેછે નવસરહારરે, દાનલેછે
કશ્રતણુ કુમારરે, માળિયામાં ચોથું મંગળ વરતાયરે, ચો-
થું મંગળ શાંશાંદાન અપાયરે; ચિત્રલેહા આપેછે ગાયોનાં દા-
નરે, દાનલેછે કશ્રતણુ સંતાનરે. માળિયામાં સમે વરતે સા-
વધાનરે, માળિયામાં આરોગ્યા કંશારરે; માળિયામાં ચાર
સોભાગ્યવંતી તેડાવોરે, ઓખાખાઈને સોભાગ્યવંતી કહીખા-
લાવોરે. માળિયામાં ઓખા અનિરૂદ્ધ પરણી ઉઠ્યારે, માળિ-
યામાં સોનાઈયે મેરૂ તૃઠ્યારે.

કડઢં ૫૨ મું.

રાગ ચોપાઈ ત્રિતાળ-ખોલ્યા શુકલ પ્રેમ વચન, સાંભળ
પરિક્ષત રાજન; મળીને ખેઠી ખેડે સર્થયર નારી; ખોલીવચન
કૈભાંડ કુમારી. ૧ સુખ ભોગવો સ્વામાને સ્વામી, ચિત્રલેહા
કહે શીરનામી; ખાઈ તું કરજે પીઠિનાં જતન, રાંકહાથે આવ્યું
રતન. ૨ વરકન્યા સુખે રહેજો, ખાઈ મુજને જાવા દેજો; અન્ન
ખેનું આપેછે. રાય ત્રીજું માણસ કેમ સમાય. ૩ તમો નરનારી
કીડા કીજે, હાવે મુજને આજ્ઞા દીજે; ખોલી ઓખા વળતી
વાણી, મારીસૈયરથઈ અજાણી. ૪ હવે સતી ઓખા વળતી
ભાખે, ખાઈ કેમ જીવું જ પાખે; આપણુ ખેજણુ દિન નિર-
ગમશું, અન્ન વેચીને જમીશું. ૫ દુઃખ થાશેતો દર્દશું થાવા
પણ નહીંદેઉં તુજને જાવા; ખેની હુંતો રહીશ લુખી, તુજને

નહીં થાવાદેઉ દુઃખી. ૬ હુંતો આપીશ મારો ભાગ, હમણું
 નથી જવાનો ભાગ; માખાપવેરીછે માહારા, મેંતો ચરણુશે-
 વ્યાછે તમારા. ૭ તુજ તાતઘેર ન જવાય, જાણ્ય ખાણુસુરને
 થાય; ચિત્રલેહા કહેસુણી વાણીમારી સૈયર થઈ અજાણી. ૮
 પ્રધાનપુત્રિકહેવાઉછું માત્ર, હુંછું બ્રાહ્મણિનું ગાત્ર; તુજ અર્થે
 લીધો અવતાર, મેળવ્યાં નારી ભરંથાર. ૯ એમ કહી કરી
 પ્રસન્ન, ચિત્રલેહા ગઈ બ્રહ્મ સદન; ઓખાએ આંખડી ભરી,
 કંથે આસનાવાસના કરી. ૧૦ સ્વામીઆશાખાંધીનારી, પછી
 ચિત્રલેહાને વિસારી; જે દહાડે તુજને સ્વપ્ન, તે દહાડે મુજને
 સ્વપ્ન. ૧૧ જાણે પરણ્યો છું ઓખાનારી, ઉઘાડી મેલીતી
 ભારી; બેનેસરખીવિજેગીની પીડા, નરનારી કરે કામ કીડા.
 ૧૨ બેની ચડતી જોખન કાયા, પ્રિતબંધને ખાંધીમાયા; નેહ
 જણાવેછે ઓખાનારી. ૧૩ અનિરૂંધ કુંજખિહારિ. ૧૪ જે
 જોઈયે તે ઉપર આવે, ભક્ષભોજન કરેમનભાવે; પહોત્યો ઓ
 ખાનો અભિલાખ, પછી આન્યોઅસાડતેમાશ. ૧૫ આન્યો
 વર્ષાકાળનાદન, મેહ ગાજે વરસે બહુપરજન્ય; ખોલેઆકાશે
 વિજળીકરી, ખોલે કેડીલાવાણી મધુરી. ૧૬ મહાતપસીનાં
 મન ડોલે, ત્યાંતો મોર બપૈયા ખોલે; તેમ સરદન કરેછે અંગે;
 કેશરચંદન શરયે રંગે. ૧૭ આંખે અંજન આભરણુ શાર, કરે
 તંબોળ કેરા અહાર; તપે નીલવટ ચાંદલો તેવો, ચંદ્ર શરદ
 પુનમના જેવો. ૧૮ શીશપુલ સેંથો સીંફર, તેણે મોહ્યો
 અનીરૂંધ સુર; કાને ઝાલઝમકતીજોઈ, કામકંવર રહ્યોછેમોહી

૧૮નાકે સોહીયે મોતીની વાળી, તેને રહો અનીરૂઢ નીહાળી
 મોહો મોહો ભરકુટીને જોડે મોરયો મુખનેમોડે. ૧૯ મોહો
 મોહો છુંટીલાવટે મોહયો મોહયો કેસ કલંકે; મોહયો
 મોહયો ધુધરાનેધમકે, મોહયો મોહયોઝાંઝરને ઝમકેરંદીદુ
 મેડીએ સુંદર કામ, તેણેવિસાર્યુંદવારીકાંગામ; ઘણુંબક્ષણો
 જન કરે આપ તેણે વીસાર્યાં મને આપ. ૨૧ પામ્યો અધરા
 મૃત પકવાન; તેણે વિસાર્યુંહરીનું ધ્યાન; ઓખાસુખ તણે સા
 ગર, તેણે વિસાર્યો રત્નસાગર. ૨૨ અનીરૂઢની ચાલેછે ગમતી
 નારી હીડે નરને નમતી; નારનારી મુખ ઓચરતા, હીડે ઓ
 ખાની પુંઠળ ફરતા. ૨૩ ઘેલા કીધો મરજદા મેલી, નવ સુજે
 દીવસે કે રેણી; રાત દીન નીરગમે છે રતી, ચાર આંખે ઝરેછે
 અમી. ૨૪ સુધબુધ તોવીસરી તહી, એટલે ચોમાસુગયુવહી.

વલણુ-ચોમાસુ તો વહી ગયું, આંખો આસો માસરે; ક-
 ન્યા ટળી નારી થઈ, ઓખા પામી સુખ વિલાસરે.

કલક ૫૩ મું.

રોગ મલાર-વર્ષાઋતુ વહી ગઈરે, રમતારંગ વિલાસ; સુખ
 પામ્યાંઘણુંરે, એટલે આંખો આમ્વીન માસ. ૧ એક સમે સૈ
 ચર આવી, સરદપુનમની રાત; માણેકઠારીપુરાણીમારે, ઉત્તમ
 દીસે આસો માસ. ૨ ચંદ્રમાને કીરણેરે ખેઠા હીડાળેનરનાર
 હાશવીનોદમારે, કરતાંવીધવીધ વીલાસ. ડરક્ષકરાયનારે તેણે
 દીઠી રાજકુમાર; કન્યારૂપ કયાં ગયુંરે, ઓખા દીસે હવેનાર
 ઝયીત્રલેહા કયાં ગઈરે, એકલીદીશે છે ઓખાય; રાતી રાતી

આંખડીરે; પુલ પુલી દીશેછે કાય, પાહીરે ઉરદાંકતી, શકે
 થયાછે નખપાત; અધરપે શાંમતારે કોઈક પુરૂષદંતનો ઘાત
 ૬ શેવક સંચર્યાંરે એવો દેખીને દેદાર; મંત્રિ કૌ ભાંડનેરે,
 જઈને કહ્યા સમાચાર. ૭ પ્રધાન પરવર્યાંરે, જ્યાંછે અસુર કે-
 રોનાથ રાયજી સાંભળોરે, મંત્રિ કહેછે જોડીહાથ. ૮ લોકીક
 વારતારે, કાંઈક આપણુને લાંછન; જ્યાંછે દીયરે, કેમ કહીયે
 વજ્રજર વચન. ૯ બાળકી તમતાણીરે તેતો થઈછે નારીરૂપ; વા-
 રતા સાંભળીરે, આસનથી ઢગીચાણુ પ. ૧૦ ધૂજળ ભાગી પડીરે
 એતો અમથી અકસ્માત; બાણુકોપ્યો ઘણુંરે, મંત્રિ સાંભળી
 શાચી વાત. ૧૧ સીવે કહ્યું; તે થયુંરે તારી ધ્વજ થશે પતન;
 તેવારે જાણુજેરે, રીપુ કોઈક થશે ઉત્પત્ત. ૧૨ જાઓ મંત્રી
 તમોરે, જાઓ પુત્રિ કેરી પેર; તેને કોઈ જાણુ નહીરે, તેમતેડી
 લાવો ઘેર ૧૩ પ્રધાન પરવર્યાં, સાથે ડાહ્યા ડાહ્યા જન; ઓખાને
 માળીએરે, હેઠે રહિને કહેછે વચન. કઉભાંડ. ૧૪ આચર્યાંરે
 ઓખાજી દીઓને દરશન; ચિત્રલેહા ક્યાં ગઈરે, ચાલો તેડે છે
 રાજન. ૧૫ થરથર ધૂજતીરે, પડી પેટડા આમાં ફાળ; શું થાશે
 નાથજીરે, આવી લોગી માજંજળ. ૧૬ તમે રખે બોલતારે
 નાથજી દેશોમાં દરશન; મુખ ઉડી ગયુંરે, ઓખા નીર ભરે
 લોચન. ૧૭ બાળાખહુ વ્યાકુળિરે કાંઈક દુઃખિ કેડ વરણુ; કશાણુ
 કર્યા વીનારે, કંચુકી પેહરી અવળે વરણુ. ૧૮ બારીઓ બા-
 ળકીરે, ઉંભી રહીને ત્યાં; આવી કૌભાંડે કુંવરીનેરે ભયંકર
 વચને બોલાવી. ૧૯ ચીત્રલેહા ક્યાં ગઈરે, તું એકલકી દીસે

ખાળ; કન્યારૂપ કયાંરે, ખીજશે ખાણાસુર ભુપાળ. ૨૦ શ-
રીર સંકોચતીરે, કરતી મુખડાકેરી લાજ; ઘરમાં કોણુ છેરે
મુજને સાચુકહોનેઆજ. ૨૧ ગગનસ્થળકળકરધરીરે, કોઈપુરૂષ
દંતનો ઘાત, શણુગટ તાણુતીરે, ખોલી ઓખાભાગીવાત. ૨૨
દીલ સાંરૂં નથીરે; ચિત્રસેદાએ કીધું સયન; તેણેહું આકળીરે,
દુખણી નીરભર્યું લોચન. ૨૩ મંત્રીઓચયેરે, ઓખાખોલી
આળપંપાળ; હેઠા ઉતરોરે, નહીતો ચડીને જોઈશું માળ. ૨૪
વલણુ-માળ જોઈશું તમતણુ, ભાગશે તમારો ભારે; એવુ
જાણીને ઉતરો, રાય કોખ્યા છે અપારે.

કડવું ૫૪ મું.

રાગસામગ્રી-કન્યાએકોધજણાવીઓ, હાકોટયોપ્રધાન; લંપ
ટખોલંતોલાજે નહી, ઘડપણેગઈ સાન. કન્યા ૦ ૧ પાપીપ્રાણ
લેવા કયાંથીઆવીઓ, ખોલતો ક્ષુદ્રવચન; એ વાતસારૂકીધી
લઈશે, જીભજોડીછેદન. કન્યા. ૨હુંતોડાહયો દાનવતુને જાણુતી
ભારેખમરેકઉભાંડ; એવુંઆળકોને ન ચડાવીએ, ભાગી પડેરે
બ્રહ્માંડ. કન્યા ૦ ૩કહેવા દેને તું મારી માતાને, પછીતારીવાત;
હત્યા આપુ તુજને, કંઈ જંપાપાત. કન્યા ૦ ૪ કઉભાંડ લાગ્યા
પછી કંપવા, પુત્રી પરમપવીત્ર, પછી કાલાવાલા માંડીયા, ન
જાણ્યું સ્ત્રીચરીત્ર. કન્યા ૦ ૫ખાઈરાજએ મુજને મોકલ્યો, લોકે
પાડ્યો વીરોધ; ઓખા પુછ્યામાટે, આવડો સો કરાધ. કન્યા.
૬એવુંકહેતાંસેવકમોકલ્યો; ખાણાસુરનીપાસ; રાજએ મંત્રીને
કહાવીયું, જુઓ ચઢીને અવાસ, કન્યા ૦ ૭કઉભાંડ કોપ કરીને

ગાજીઓ, વજડાવ્યાં નીશાન; માળીએથી બંને ઉતરો, બાણી
સુરની આણ. કન્યા ૦ ૮ દાસને આપી આજ્ઞા, સ્થંભ કરોને
છેદન; ઓખાએઆંસુડાંઢાળીયાં, ચંપાસે સ્વામીન. કન્યા ૦
દહોકારોઅસુરનો સાંભળી, ઉભો થયો અનીરૂઢ; મેઘનીપેરે
ગાજીઓ, કંપીનગરીબુધ. કન્યા ૦ ૧૦ મંત્રીકહેસુભટ સાંભળો
કેઈજોધોખોલ્યોઆંહી, આપણાનાદે ઉઠીઓ. મેઘ શબ્દથી
સહી. કન્યા ૧૧ ઓખાએનાથનેબાથમાં ઘાલીઓ; શું જીવો
છો વહી; મરડી જાઓ જીવને; હવડા જઈ કહીં કન્યા ૦ ૧૨
આ શું ઉઘમ વઢવાતણો, નથીબાપનુંધામ; દાન તેને માનવ
છતેનહિ; નહોયરૂતુ સંગ્રામ કન્યા ૧૩ નાથ કહે સુણ સુંદરી
વાતસઘજેથઈ; હવે ચોરી શાની આપણે, બેશીએ બારી જઈ.
કન્યા ૦ ૧૪ વલણુ--જઈ બેઠાં નરનારી બંને, વાત વીપ્રીત
કીધીરે; છજે બજે કામ કુંવરી; ઓખા ઉછંગે લીધીરે.

કડવું ૫૫ મું.

રાગરામકળી-જોડી જોવાને જોઈ મળીયા ટોલેજી, ઓખા
બેસારી અનીરૂઢ ખોરેજી; કંઠમાં બાવલડી ઘાલી બાળાજી,
દેખીને કઉભાંડને લાગી જવાળાજી. ૧ ઢાળ-જવાળા પ્રગટી
ઝાગપ્રગટી; સુભટસહુ જોવા મળ્યા; મંત્રી કહે ભાઈ સબળ
સોભે, જેમ હરી ઉછંગ કમળા. ૧ લઘુ સ્વરૂપને લક્ષણુવંતો;
આવી સુતાસંગ બેઠો; જ્યાં પરશ નહી પંખીતણોતે; માળી
યામાં કેમ પેઠો. રનીશંકથઈને છજેબેઠાં; નિર્લજ નરનેનારી
હાસ્યવિનોદ કરે ઘણોને; લજ્યા ન આણે મારી. ૩ ઓખાએ

અપરાધમાંડયો; ધાઈ ધાઈ લેછે સોઈ; પ્રધાન કહે એ પુરૂષ
 મોટા કારણ દીસે કોઈ. ૪ અંબુજ વરણી આંખલડીને, બ્રહ્મટી
 રહી ખમખમી; રોમાવળી વાંકીવળી; વઢવા રહયોછેટમટમી
 ૫ માળ ઘેર્યો સુભટસર્વે, બોલેછે આનંદ; અહો વ્યભિચારી
 ઉતરહેઠો; એમ કહે કઉભાંડ. ૬ અલ્પ આયુશના ધણી; જમ-
 પુરીના માર્ગસત્ય; અસુર સરીખા રીપુ માથે, કેમ થઈ બેઠો
 સ્વસ્થ. ૭ બાણુરાયની દીકરી, તેનો ઈંદરે ન થાય આળ; તે
 રાજકુંવરીની સંગે; તું ચઢીને બેઠો માળ. ૮ સાચુ કહે જેમ
 શીશરહે, કોણુ નાત કુળને ગામ; યથાર્થ તું ભાખજે, કેમ
 સેવ્યું ઓખાનું ધામ. ૯ અનીરૂંધ વળતી બોલીઓ; સાંભળો
 સુભટ માત્ર; ક્ષત્રિનંદન હું ઈચ્છાએ; આવ્યો બાણુનોજમાત્ર
 ૧૦ મંત્રીકહેઅહ્યાબોલ્યવીચારી; ઉતરસે અભીમાન, જમાત્ર
 કોનોખાળકો, કોનેદીધું કન્યાદાન. ૧૧ અપરાધ પુરણુ ઉતર
 હેઠો, તનેબાણુરાયની આણુ; આદાનવતારા પ્રાણુ લેસે, મળું
 આવ્યું જાણુ. ૧૨ વીચારજાણુજીવ્યાનો; જો પડયો વરાંશેચુક
 સીંહહોયતો હાકે ઉડે, પાણુ દીસેછે જાંબુક. ૧૩ બેઠે જણુએ
 જોઈને; પાછોચાલ્યોકૌભાંડ કૌભાંડનુંવાયક સાંભળી, બોલ્યો
 બળિરાજનો તન. ૧૪ સાંભળતામાંચાર લાખજોદ્ધા, મોકલ્યા
 તતકાળ; તે ઓખાએ દીડા આવતા; પડી પેટમાં ફાળ. ૧૫
 રાગપરજ-કામનીએ જ્યારે કટક દિહું ઓખા થઈ નીરાશ;
 અરે દૈવ આ શું કીધું; મારા મનમાંહતીમોટીઆશ. ૧ વાલા

કેમ વઢસોરે વઢસો, મારા પાતળીયા બરયાર.વાલા૦૨ દેક
અરેપીયુ તમે એકલા;કરમાં નથી ધનુશને બાણ;ઓ પાપી
પીતાકોપીઓ;તે લેસે તમારા પ્રાણ. વાલા૦૧આછીપોળી
ધીએઝબોળી; માંહે આંબારસ ઘોળી,તમેજમતાહું પીરસતી
બરીકનક કચોરી.વાલા૦૨આલોટે પાલોટે અવરનીપર રૂદન
કરેઅપાર, બોલાવી બોલે નહી, નઈણે વરસે આંસુની ધાર
વાલા૦૩ વળી બેઠો ઉઠેને વળી, થાય વદન વીકાસણ વીર
તીર બાણ જ્યારે છુટશે,સહેશે કેમકોમળશરીર.વાલા૦ ૪
મારા માતપીતાનેબાણચયુંનેકટક મોકલ્યું પ્રૌઢ. પાપીબાપે
કંઈ નવ જાણ્યું, બાણાસુર મહા મુઢ. વાલા૦ ૫

કડવું ૫૭ મું.

રાગ ઢાળ—ઘેલી નારી કાલાવાલા, જે કરો તે ફોક,અમો
એવું યુદ્ધ કરીએ, તે જાણે નગરના લોક.૧ તું જાણે પેઉએ-
કલાને,હાથ નહી હથીયાર,તારા બાપે ચાર લાખમોકલ્યાતે
મારે મનછે ચાર.૨ તું જાણે પેઉ એકલાને, કર નથી ધનુષ્ય
નેબાણ,એક ગદાજ્યારે ફરશે ત્યારે, લેઈશ સર્વના પ્રાણ. ૩
ચીત્તલેહા ચતુરનારી,વીધાત્રીનોઅવતારીઓખાએતે ધ્યાન
ધરીયું, આવી માળીયામોઝાર,૪એવુંકહીનેજોયું સેજ્યામાં
ગદાતો નવ દીઠી, ચમકીને પુછ્યું ચીત્તલેહાને, અંગ લાગી
અંગીઠી.૪ ચીત્તલેહા કહે મહારાજ હુંતો ચતુરથઈ નવ ચુકી
મેં જાણ્યું મુજનેમારશે, ગદા દ્વારીકામાંમુકી.૬અનીરૂધકહે
શાનેવઢું;મારેહાથનથી હથીયાર, ચીત્તલેહાએનારદસંભાર્યા

માળીયા મોઝાર. ૭નારદ કહે મુજને કેમ સંભાર્યો, કાભાંડ
 કેરીતન, મહારાજ જુદેચઢેચનીરૂઢ, દીજેઆશીર્વાદવચન.
 ૮નારદેઆશીર્વાદ દીધો, શોભાગ્યવંતી ઓખાખાઈ; ભલો
 ભલો પુત્રપ્રદયુમનનો, ચીરંજીવીઅનીરૂઢખાઈ. ૯ભલોતુંપુત્ર
 પ્રદયુમનનો, વીરઘણો વીકાળ; અંતરીક્ષ ઉભો હું જોઈ છું
 આણુ સરવનો કાળ. ૧૦અહ્યા ઘણીવારતો બેશી રહ્યોને,
 વાત તણું નહીં કામ બેરામાંખાકરીયો ખાંધી, તે બોળ્યુંખા-
 પનું નામ. ૧૧ અનિરૂઢ કહે શાને વહું, હથીયાર નથી કાંઈ
 એક; જોદ્ધા ઝાઝાશોર કરેછે ત્યાં શો કરવો વિવેક. ૧૨નારદ
 કહેછે ઓખાખાઈને, તું આઘ જગતની માત; તારૂં સમરથ
 હોયે જેટલું, તેઆપ સ્વામીને હાથ. ૧૩ ઓખાએએકભોં-
 ગળ લઈને કહાડી આપી ઘરમાંથી બાહાર; સ્વામીનાકરમાં
 આપી, તેમાં હજાર માણુનો ભાર. ૧૪ વીર વિકાશી ભોંગળ
 લીધી, માળીયામાંથી ધાય; ચાર લાખ જોદ્ધા તરવરીયાં તે,
 સામે જુદે જાય. ૧૫ ગેડી ગુપ્ત ફરશી તુંબર, છુટે ઝાઝાં
 બાણુ; માળીયાને ઢાંકી લીધું જેમ આભલીયામાંભાણુ. ૧૬
 આવતાંબાણુ એકઠાં કરીને, પાંછાં નાંમે બાળ; ઉંચેથીઆવી
 પડે તે; આણુ સર્વનો કાળ. ૧૭ ભડક લઈને ભોંગળ મારી,
 અનીરૂઢે જેણી વાર; તે ઝણુકારા કરતી આવી, તેણે કર્યો
 સંહાર. ૧૮ અનીરૂઢ કેરો મારઘણો તે, જોદ્ધાથી ન ખમાય;
 મારી કટક સર્વે કટકા કીધું, આપે નાઠા જાય. ૧૯રહોરહો
 શા માટે નાશો, કાં થાઓછો રાંક; હુંતમારા કાજઆવ્યાછું,

મારો ન કાઢોવાંક. ૨૦ અંગ ધરૂંને કાંઈ નવ સુજો, આન્યા
 રાયની પાસ; બાણાસુરખેશી રહ્યોનેકટક થયું સૌ નાશ ૨૧
 જોધા સહુ નાશ થયા ને, ચોર નાઠો સાર; તમને આન્યા
 સંભળાવવા, ઘણું કરી પોકાર. ૨૨ નાશરાજ ભુંગળઆવી,
 પ્રાણુ તાહારો જાય; બાણાસુર પડ્યો ગાભરો, દૈવ આતે શું
 કહેવાય. ૨૩ ખીજ રાએ છલાખ મોકલ્યા, જઈ કર્યો સંગ્રામ
 મારી બાંધી લાવો કહુંછું, એને તો આઠામ. ૨૪ જોદ્ધા આ-
 ન્યાજોરમાંતે, કરતા મારો માર; છલાખ આવી ઉભા રહ્યા,
 તેના બળ તણા નહીં પાર. ૨૫ કોઈ એકને બે જોજન, ઊંચા
 જોકહેવાય; કોને માથે સીંગડાંને, લોચન ઉદર માંય. ૨૬ ખ-
 ડગ ખાંડાંતું બરફર, ગોળી હાથે નાળ; તોપ કવચ રણુભાલા
 બરછી મુઢગરને ભીડી માળ. ૨૭ સાંગ ગેડી ગુપ્તી ગદાને,
 ઝળકતી તરવાર; બાણાસુરના ચોદ્ધાતે, કરતા મારોમાર. ૨૮
 કાંઈક કચરઘાણુ થયાને; કંઈકના કડકાય; કુંભસ્થફાટી ગયા
 ને પડ્યા પૃથ્વી માંય. ૨૯ અનીરૂઘે પછી વિચારી, ગદા પડી
 છે ધરણુ; જોદ્ધા આન્યા જોરમાં તે, કેમ પામશે મરણુ. ૩૦
 પછી પડતું મુકયું પૃથ્વી ઉપર, ગદા લીધી હાથ; કાળચક્રની
 પેરે સેજે, સૌ સંહાર્યા સાથ. ૩૧ કોઈ જોદ્ધાને ઝીકી નાંખ્યા,
 ઝાલ્યા વળતી ફેશ; કોઈને અડખોય મુકીને; કોઈને પગનીઠેસ.
 ૩૨ કોઈનાં મોઢાં ભાગી નાંખ્યાં, હાથનીલપડાકે; કોઈને મારી
 ભુકો કીધો, ભુંગળને ભડાકે. ૩૩ એમ હુંલડ કરયુને ત્રાસપ
 ડીઓ, બુંબરાણુ મહુ થાય; છલાખ ચક્રુર કરીને, ગયો મા-

ળિયામાં. ૩૪ નાઠા જોદ્ધા વેગે ગયા, જ્યાંછે બાણાસુરરાય
નાશ રાજ ભુંગેળ આવી, પ્રાણુ તારો જય. ૩૫ નોહનોહ
કોઈ નહાનો કુંવર, દીસેછે કોઈ બળિયો; ઘણીવારનો જીદ્ધ
કરેછે, કોઈનો ન જય કળિયો. ૩૬ કોભાંડને તેડાવી પુછ્યું
હવે શું કરવું કાજ; આટલે છોકરે નીચુંજોવરાવ્યું, ધીકધીક
મારૂંરાજ. ૩૭

કડવું ૫૮ મું.

રાગ બિભાસ—મતબાલો મહાલો માળમાં, જઈ જોદ્ધાએ
સભામાં સંભળાવ્યું, કોભાંડને ચહીયો કાળ, મતબાલો મ-
હાલો માળમાં. ૧ જીગ જીત્યુ પાણુ કાંઈનવદીકું, સ્વરગ મૃત્યુ
પાતાળમાં; કહો કોભાંડ હવે શું કરવું, મારો ભાગ્યો ભારણુ
પાળમાં. મતબાલો. ૨ સહુસેન્યાનું સામ્રથ ભાગ્યું, બહુબળ
દીકુંછે બાળમાંરે; દશ લાખનો દાટજ વાળ્યો, હજીએવઢવા
ની ચામલાંરે. મતબાલો. ૩ કહો પ્રધાન હવે શી વલે થાશે,
બાણુ પડ્યો જંજળમાંરે; રાતમાં જઈને રોકીરાખો, નાસે પ્રા-
તઃકાળમાંરે મતબાલો. ૪ વિખીયારે વરગ્યો તે નહીં થાય
અરગો, જેમ માખી મધ જરમારે; બારક બકરીને શાનેઓ-
સરો, તેમ જોવા સીંહની ફારમાં મતબાલો. ૫ એ બારકને
જે બાંલીલાવે, તેને વધાવું રતન ભરી થારમાંરે; સીંહ પાણુ
વેરાઈ ગયું ને થયું સંગ્રામ શીયારમાંરે. મતબાલો. ૬

કડવું ૫૯ મું.

રાગ સોરઠ—કોભાંડ કહેતુ સાંભર રાજ, કહું એક સાચો

મર્મ;એ ભુંગળેદશલાખ મારયા, તેણે નરહથો તારો ધર્મ.
 ૧ અચરજ એક લાગે મુજને, પડી અસંગે વાત; એક ભોં-
 ગરે દશલાખ માર્યો કીધો મહા ઉતપાત. ૨ પુરવે મેં તને
 પીછવ્યો, અહંકારે થયો તું અંધ; અહંકારે લંકાગઈ, રણુરો-
 રાયો દશસ્કંધે ઉઅહંકાર ચંદ્ર માયે કરવો, તેને રોહીણીશું
 સંજો : છવીશ નારી પરહરી, માટે ભોગવે ખઈરોગ. ૪ એ-
 વાં અહંકારહું અનેક અનેકકહું, સાંભરને ભુપાળ; વાંકકોઈનો
 કહાડીયે નહી, પાછુ પુટયું તારું કપાર. ૫ અહંકાર તુજખાપે
 કર્યો જોણે જીત્યા દશ દીગધાર; વામનરૂપવીઠલે કરીને, બ-
 રી ચાંખ્યો પાતાર. ૬ અહંકાર કોઈનો છાજ્યો નહીં, ગર્વન
 કીજેરાય; ગર્વ કોઈનો રહ્યો નહીં, તમે વિચારો મન માંય.
 ૭ પેહેલી ધ્વજ ભાગી પડી, વરસ્યો રૂધીરનો વરસાદ નક્ષત્ર
 તુટીને પડયું ને થવા માંડ્યો ઉતપાત. ૮ હવે તતખર થઈને
 સેન્યા સંભારો, ખેઠાનું નહિ કામ; દશદીશાતું જીતીને આ-
 વ્યો, છોકરેખોડયું તારું નામ. દરાય પેહેલો મેંતુને પ્રિછવ્યો,
 પ્રતાપ તારો પ્રતક્ષ; આ સગે એ વીલોકર્તામાં, ઉદય પામો
 અસ્ત. ૧૦ સર્વ મૃત્યુપાતારમાં, કહેવાયોતું એક; તરણાવેત
 તુજને કર્યો; એ છોકરે છેક. ૧૧ વચન એવું સાંભળીને,
 રાયની ગઈ છે સુદ્ધને સાન; સ્થુળ અંગદેખી રાજનું; પછી
 બોલીઓ પ્રધાન. ૧૨ કૌભાંડકહે તું સાંભળ રાજ પ્રાક્રમત
 હારું પ્રચંડ; શશા ઉપરસીંહ અખંડછે; તેમ પૃથ્વી કંડેશ-
 તખંડ. ૧૩ કહો તો એને બાંધી લાવું એમાં તે કેટલું કામ;

શોણીતપુરના સુભટ કેરા; અનદ્યાળુ શામ. ૧૪ રરીયાત
 થયો વચન સાંભળી, આખ્યાં સહુ શણુગાર; તું મારો વડો
 બાંધવ, આ તારો સર્વ ભંડાર. ૧૫ જાઓવીર તમે વેગેજ
 ઇને, કરી આવો શુભ કાજ; વધામણીવહેત્રીમોકલજો, પેલા
 ૫) શતરૂનો ફેડી ઠામ. ૧૬ વચન પીશ ચઢાવીને ઉઠ્યો, તેણેકીધો
 સૌ શણુગાર; સેન્યા સઘળી સજ કરી, તેની શોભાનો નહીં
 પાર. ૧૭ માહા મોટા ગજ ગીરીવર સરખાં, મદગળીત કહે
 વાય; હીરા માણેક રત્ન જડીત અંબાડી, તેની જ્યોતે રવી
 ઢંકાય. ૧૮ સુર્યવંશીને સોમવંશી, પાખરીયા કેકાંણુ; મોરડે
 મોતી જડીત તેને; હીરા જડીત પદ્માણુ. ૧૯ અનેક અશ્વ દો-
 રીયા આગળ, ગણુ તાં ન આવે પાર; અનેક પાણખીરથ ઉં-
 ટાસને, તેણે સુભટથાય અશ્વાર. ૨૦ સીંહલદ્વીપનાહસ્તીમોટા,
 તેને જડયાં માણેક અપાર; મેઘાડમર છત્ર ધારીને, તેણે મંત્રી
 થયો અશ્વાર. ૨૧ નગારાંનીતો ઘોંશ વાજે, શરણીઓનાતુર;
 સેન્યા સઘળી પરવરી, જાણે સાગરઆબ્યું પુર. ૨૨ નાળગોળા
 કવચ બાથા, કરતા મારો માર; માળીયા આગળ ઉભાએટલે,
 ઝોખા કરેવિચાર. ૨૩ સ્વામી તમારા મનમાં આવે તો, કહું
 વિનતી આજ; ચિત્રલેહા દ્વારીકાં લેઈ જાય તો, સીજે સઘળું
 કાજ. ૨૪ વચન સુણીને જવાળા લાગી, ચઢી અનિરૂઢનેરીસ
 ચરણુ ફેરી આંગળીથી, જવાળા લાગી શીષ. ૨૫ યુદ્ધ વિષે
 સનમુખ રહુ તો; ન લાજે મારો વંશ; બાણાસુરને એણે પેરે
 માફ; જેમ કૃષ્ણે માર્યો કંશ. ૨૬ એવા માંહે જોદ્ધા આબ્યા;

દેવા લાગ્યા ગાળ; કરોધ રહડયો બહુકામ કુંવરને, કીધીઈ-
 રછા દેવા ફાળ. રઘવલાણુ—ફાળ દેઈ અંત લેઉ, હો કારોતવ
 કીધોરે; ઓખાએ અનિરૂદ્ધ માળીયામાં; ઉચકીદંડવતકીધોરે
 કડવું ૬૦ મું.

રાગ ભુપાળ. ઓખા કહે કંથને એમ નકિજે; બળી ઓશું
 વદતાં બીજે; એ ઘણાને તમોએક જાતે; સૈન્ય મોકલ્યું મારા
 તાતે, દૈત્યનેવાહનતમો પાળા, એ કઠણુ તમે સુંવાળા એને
 તો પેકવચને બકતર, તમારે અંગે પીતાં બર દૈત્યને સાંચને બહું
 બાલા, પ્રભુ તમો ઝોઠાલા માલા; આતો મસ્તક બહુ બળીયા,
 તમો સકોમળ પાતળીયા. પેહેલું મસ્તક મોહાઈ છે દો સ્વામી
 પછી અસુરને ભેદો; તમારી દેહદેખીને હું તો મોહું, ને તરે જુદા
 કરતાં કેમ જોઉં, મુવાદૈત્ય કરે હો કારા, પ્રભુ પ્રાણુ કં પેછે મારા;
 ઇચ્છા અંતર મા પેડી દૈત્યે માળિયું લીધું હું ટીઘણો કરોધી વિ-
 રોધી છે બાણુ, હાં કે ઇન્દ્રનું જાએ આશન; જન સ્થંભે તાતની
 હાં કે. બાળ સૈન્ય ચઢાવી છે ચાકે જોતે નામે તેમેરૂ હાલે, ચક્ર
 ધારી સરખે નવ ચાલે; ક્ષત્રી સાથ રહે છે ખીતો, તમો કેઈ પેરે એને
 જીતો. મંત્રી રહ્યો છે દંતજ કરડી, શું ધાઓ છો મરડી મરડી.
 કંથ કહે નકરૂ સંગ્રામ, નાશી પોઠાનો કિઓ ઠામ. હો જીવ
 તા છુંટવું નહીં. સઘન્ય મારીએ સામાયઈ. નથી ઉગારવાનો ઊ-
 પાય; ત્યારે ભય પામે શું થાય. નાકેલાં છન કુળમાં છે શામને
 લાંછન મુળમાં. વહુવરવા જે માણી ધર ન ઠોલે તો અળશીયાં
 તોલે ઘનગાળે કે સરીઠો ફાળ. નાઉછળે તો બાણુ વોશીયાળ, ક્ષત્રી

શેઠેદેખીનેદળ, નશાંઠેતો જાણુવોવિંદળ. હાકેવાધનમાંડેકાન
 તો જાણુવો નિશ્ચેસ્વાન; ઘરમાં જોધાકોરહે પેશી, તોચરણ
 વીનાનો રહે બેશી. એમ કહીને ઓખા અળગી કીધી, ભડ
 ગાજ્યોને ભોગળ લીધી; અસુર સેન્યામાં જઈને અડીચો
 છજેથી કપીની પેઠે પડીચો, જેમચંદ્ર પેશે વાદળમાં, તેમ
 અનિરૂધ પેઠા દળમાં; વાદળ ચંદ્રને લે જેમ વીંટી તેમ અ-
 નિરૂધને લીધો વિંટી. અસુરકહેએમાનવી કશું, બધુ સીંહમાં
 બગલું તશું; જો મુગટ મંત્રીને ચરણે ધરે, તો તું મૃત્યુ થકી
 ઉગરે તેનાંએવાં વાયક સાંભળી, અનિરૂધ ધાયોહોકારોકરી;
 નાંખે દૈત્ય ખાંડાં મુદ્દગલ, તેમ વિષણુ નાંખે ભોગળ. વીસ
 સહસ્ર અસુર સઉતુટયા, એકીવારે બહુંસર છુડ્યાં; આયુધ
 ધારા રહીછે વરશી, છુટે પરીઘ આયુધરે ફરસી. થાયદાનવ
 ટોળેટોળાં વરસે ભીડીમાળનેગોળી; બોલે દુદંભીના ગહગ-
 ડાટ, થાયખાંડાતણા ખડખડાટ. હાકે હસ્તીને પાઠે યુયવાટ
 રથ ચક્ર વાજે ગડગડાટ; હોય હયના ઘણા હણુહણાટ, દેખી
 દોહલી નાથનો ઘાટ. થાય ઓખાને ઉચાટ; દેખે દેહલો નનો
 ઘાટ; પછી દાનવનો વાળ્યોદાટ, અનિરૂદ્ધે મુકાવી વાટ. કોઈ
 ઝીકયા ઝાલી કેશે, કોઈ ને ઉડાડયા પગની ઠેસે, કોઈ હણ્યા
 ભોગળનેભડાકે, કોઈનાંમાંભાગ્યાંલપડાકેકોઈ નેભાલાવાગ્યા
 ભય કોનાંનાકવાદયાં ટય; કોઈઅધ; કચરા કોઈ પુરા, સારી
 સેન્ય કર્યુ ચકચુરા. તેરણુમાં ભયાનક ભાશે, બળ દેખીઓ-
 ખા ઉલાશે; મેંતોઆવડું નોહોતું જણ્યું, ચિત્તલેહાયે રતનજ

આણ્યું. થાય પરશેવો અનિરૂદ્ધને દીલે; પોતાના વસ્ત્રમાંઓ
ખા ઝીલે; મડ ગાજ્યુંને પડ્યું ભંગાણુ, નાઠો કૌભાંડ લેઈને
પ્રાણુ. થઈ બાણુસુરને બાણુ, એક પુરૂષે વાળ્યોધાણુ; અસુરને
ચઢ્યો બહુ કોપ, સજ્યાંકવચ આયુધને તોપ. વાગી હાકને
ચઢ્યો બાણુ; તે તો થઈ ઓખાને બાણુ.

કડવું ૧૧ મું.

વલણુ—બાણુ થયુંજેતાતચઢીઓ, કોણુ જીતસે સહસ્ર હા
થરે; ઓખા આંખ ભરતીરૂદ્ધન કરતી, પછીસાદકરતી નાથરે.
રાગ સામગ્રી-મારા સ્વામીહો ચતુરસુબાણુ, બાણુદળ આ-
વ્યુરે જાદવજી; દીશે શૈન્ધાચારેપાસે. હવેશું થાશેરે જાદવજી.
એતો બળિયાસાથેબાથ. નાથ કેમ ભીડોરે જાદવજી; સામે
દૈત્યછે કપાત્ર; માટે હરીને હીંડોરે જાદવજી. ઓ દળ આવ્યું
બળવંત; દીસેરીસે રાતરે જાદવજી; એકલડા અસુરને મુખે;
રખે તમે જાતારે જાદવજી. ઓ ગજ આવે બળવંત; ઇંતકેમ
શેહશોરે જાદવજી; અસુરઅરણુવધાય; તમોનાજસોરેજાદ-
વજી. એવુંબાણીને ઓસરીઓ; ન કરીએ ક્રોધરે જાદવજી; એ
કલડાનો આશરો શનોમાનો પ્રતિબોધરે જાદવજીધીરાથા-
ઓને ધાઓ; વઢોતે ફાંસુરે જાદવજી; મહારી ફરકેછે જમણી
આંખ; વરસેછેઆંસુરે જાદવજી; મુને દિવસ લાગેછે ઝાંખો
ભોંગળહેથીનાંખેરે જાદવજી; હું તમને સમજાવું આવાર; વ-
ચન માઈ રાખોરે જાદવજી. તમોમુજદેહલડીના હંસ; મુકોને
જુદ્ધરે જાદવજી; પાછા વળોજી લાગુ પાય; માનો માયુધરે

જાદવજી.ધેલી દીશેછે ઘરૂણી,તારૂણી આશી ટેવરે રાણીજી;
અમો બાણુ થકી ઐસરશું,તો કરશું સેવરે રાણીજી આંબો
બાણુસુર ભુપાળ, તેને હું મારૂરે રાણીજી;એનાછેદુ હાથહ-
જર,દળ સંહારૂરે રાણીજી,અનિરૂદ્ધ રાણુથકી ઐસરેતો,લા
જે શ્રી ગોપાળરે રાણીજી; હવે અંત આપણો આંબો, હવે
નાઠે આસરે રાણીજી.વલણુ-નાઠેઆવેઆળ, નવકીજીયેઉ-
પવાદરે;કહેપ્રેમાનંદએઐઐઐઐઐઐ,અનિરૂદ્ધને કર્યોસાદરે

કડવું ૧૨ મું.

રાગ વેરાડી-ઐઐઐઐ કરતી કંથને સારૂરે,હો હઠીલારાણુ;
એ શા સારૂ ઉન્માદ,હો હઠીલા રાણુ. ૧ હુંતો લાગુંતમારે
પાય, હો હઠીલા રાણુ;નાવીખેસો માળીયા માંય, હો હઠી
લા રાણુ. ૨ હુંતો બાણુને કરૂં પ્રમાણુ,હોહઠીલારાણુ;છેકા
લાવાલાનું કામ,હો હઠીલારાણુ.૩ એતો બળીયાસાથે બાથ
હો હઠીલા રાણુ;તેતો જોઈને ભરીયે નાથ,હો હઠીલા રાણુ.
૪એતો તરવુંછે સાગર નીર. હો હઠીલા રાણુ; બળે ન પા-
મીએ પેલી તીર,હો હઠીલા રાણુ. ૫ એતો ભેદે તમારૂંગાત્ર
હો હઠીલા રાણુ;સામા દૈત્ય છે કુપાત્ર, હો હઠીલા રાણુ.૬
મને થાયછે માન શુકન, હો હઠીલા રાણુ,મારૂ ફરકેછે જ-
મણું લોચન,હો હઠીલા રાણુ.૭મારો મોતીનો તુટયોહાર,
હો હઠીલા રાણુ;ડાખે નેત્ર વહે જળધાર હો હઠીલા રાણુ.૮
દીસે ગગને ઝાંખો ભાણુ.હો હઠીલા રાણુ;દીસે નગરીતે ઉ-
જડ રાંન,હો હઠીલા રાણુ.૯ રૂવે વાયસ ગાયને સ્વાન હો,

હઠીલા રાણા; એવા માઠા થાય શુકન, હો હઠીલા રાણા. ૧૦
હુંતો ધરુજીતીદેખી ધરાણુ, હો હઠીલારાણા, એતો સાગરે શ્રો
ણીત વરણુ, હો હઠીલા રાણા. ૧૧ આવ્યાઅગણીત અસ્વાર
હો હઠીલા રાણા; માંહે માંહે થાય છે હોહોકાર, હો હઠીલા
રાણા. ૧૨ ઓ દુદ્દંભી વાળ્યો ધાય, હો હઠીલા રાણા; એતો
સેન્યા તમપર ધાય, હો હઠીલા રાણા. ૧૩ ઓ આવ્યુંદળવા
દળ, હો હઠીલા રાણા; ઓ ઝળકે ભોલાનાં ફળ, હો હઠીલા
રાણા. ૧૪ પાખરખકતરપેચાં ટોપ, હો હઠીલા રાણા; દૈત્ય
ભરાયા આવે કોપ, હો હઠીલા રાણા. ૧૫ ઓવાળે ઘુઘરમાળ
હો હઠીલા રાણા; અશ્વદેતા આવે ફાળ, હો હઠીલારાણા. ૧૬
એતો સુરવીર મહાકાળ, હો હઠીલા રાણા; હવે થાશે કોણુ
હવાલ, હો હઠીલારાણા. ૧૭ નાથ જીવો વિચારી ગગન, હો
હઠીલા રાણા; જીદ્ર રે'વાદો રોજન, હો હઠીલારાણા. ૧૮ જો
લોપો મારી વાણુ, હો હઠીલારાણા; તમને માતપીતાની આણુ
હો હઠીલા રાણા. ૧૯ આવ્યો બાણુ તે પ્રલ્લેકાળ, હો હૃ
રાણા; મેઘા ડંમરછત્ર વિશાળ, હો હૃ રાણા.

વલણુ-મેઘા ડંમરછત્ર બિરાળે, ઉલટી નગરી બુધરે; અગ
ણીત અસ્વાર આવીયા, તેણે વીંટી લીધો અનિરૂદ્રરે.

કડક ૧૩ મું.

રાગ સિંધુ—આવી સેન્યાઅસુરની, અનીરૂધ લીધો ઘેરી
કામકુંવરને મધ્યે લાવી વીંટી વળ્યા ચોફેરી. અમર કહે શું
નીપજશે, ઈચ્છા પરમેશ્વરી; રીપુ ગજના, જીદ્ર માંહે, અની

રૂધ લઘુ કેસરી. બાણુરાયને શું કરું, જો ભોંગળ ધરી ફેગટ;
 વેરી વાયસ કોટા મળ્યા, હવે કેમ જીવશે પોપટ. બાણુસુરે
 સુભટ વાર્યા, નવ કરશે કો ઘાત; વીંટો ચોદશ સહુમળીને
 હું પુછું એનેવાત. માળીચેથી આખાખાઈએ, રૂદન મુકયુંછો
 ડી; પીતા પાસે જોદ્ર સર્વે, હાથ રહ્યાતે જોડી. બળવંતદીસે
 અતી ઘણું, સેન્ય બીહામણી; પવન વેગે પાખરીયાતે રહ્યારે
 હણુહણી. આદળવાદળકેમશેહોસો, ઓસ્વામી સકોમળ; અરે
 દૈવ હવે શું થાશે, પ્રગટ કામનાંફળ. દૈવના કીધા દૈત્ય મુવા,
 તેને દયા નહી લવલેશ; કાચીવયમાં નાથજીને નથી આવ્યા
 મુછને કેશ ચાર દીવસનું ચાંદરણું. કર ચઢી ગયું વહી; આ
 જોદ્રા પીકેને મારસે; દઈવડાજીવું નડી. અરમજ્ઞમારેએકલો
 તેને વિટી વળ્યાઅસુર; એવું જાણીને સાહાય કરજો, આસા-
 મળીયા સુર કષ્ટ નીવારણુકશ્રજી, હુથઈતમારી વહુ, જો આંચ
 આવસે તમ પુત્રને, તો લાજસે જાદવ સહુપ્રજાનાંપ્રતીપાળ
 છો, તમે પનોતામોરારી; સંભાળસર્વનીલીજીએ, નવમુકીએ
 વિસારી, અમને તો પાણુ આશ તમારી, અમે તમારાંછોરૂ;
 લાજ લાગસેવધને, કાંઈકહસેકાળુંગોરૂ. પક્ષોપલાણુપ્રભુજી,
 પુત્રીની કરવા પક્ષ; ભગવાનને ભજતી ભામની, ભરચાર છે
 રીપુ મધ્યમુખ વક્ર નેત્ર બીહામણાં. મુખ મુછો મોટીમોટી
 તેવા અસુર આવી મળ્યા, એક શંખને સપ્ત કોટીદળ વા-
 દળ શેન્ય ઉલટી, મધ્યે આણુચોઅનીરૂધ; વીરવાટચોવેરીએ,
 જેમ મક્ષીકાએ મધધનુષ્ય ચઢાવ્યાંપાયશે બાણુ, બહુચઢા-

ન્યાંખાણુ; ગાએ ગુણીજન ગદગદે, મહુ ગડગડે નીશાન. અં-
 તર અરભક એમ વીંટીયો, તેમ શોભેછે ઇંદુ લઘુજેમ ઉંલટ
 ઘણીને લલાટે સ્વેત ખીંદુ લઘુ કુંજરની સુંઠ સરખા, શોભે
 છે બે ભુજ; સરાન સરખી બ્રગુટી, નેત્રાબે અંબુજ. તરણ માત્ર
 જે વઢતો નથી, ખાણુનો જે ખાહુ; અનીધ અસુર એવા
 શોભે, જેમ ચંદ્રમાને રાહુ. ચવિ જોયું વક્રદ્રશ્ટે, મુછેમોટી
 ચક્ષુ, વપુ શોભાવે ભુજ ભક્ષાને, કેશ રૂપનું છે વક્ષ. આસમે
 કહોવાડાને, અથવાભઝાંગળનેધાર; અરોટળું રોપુ સંસારનો
 ઉતાડ્યેનો ભાર. શંવપુખાણુનું ખાલવછે; મોહેસર્પનો સાથ;
 કે પેટમાં પુર્વજ વસેછે, પીંડ લેવા કાઢેછે હાથ; કાળ નાકે
 નાખવા. એણે ઘડીને ચોઢયા; કરઅથવા કોઈ પંખી દીપેછે
 એણે વખેચાં છેપર ત્યારે હસવું આંખું ખાણુને, એથુંખોલે
 છે ખાળકૈભાંડ કહે સાંભળો, એ તમને દેછે ગાગ બળીસુત
 અંતર બળયોને લોકમાંતે બળવાન; થું કરૂળ લાંછન લાગે
 નાકર વીધીએદેઉ ગૌઉ કન્યાદાન; સુભટનીકરાય આંખો, ખો
 લીયો ખહુ ગરવે; નકટ લપટ નથી લાજતો. વીંટયો હણુવા
 સર્વે; કુળ લજમણો કોણુ છે, તસ્કરની પેઠે નીરલજ; અપ
 રાધ આગળથી કેમ ઉગરે, જેમ સિહ આગળથી અજઅં-
 ગથી આવી ચડયો કાંઈ કારણુ સરખું ભાષે; સાચુ કહેજેમ
 શીશ રહે તુજ; ખાળક વિશ્વાષે; કોણુ કુળમાં અવતર્યાં,
 કોણુ માત તાતનું નાંમ, અનિરૂધ્ધ કહે વિવા હવો, હવે પુ-
 છ્યાનું થું કામ, પિતરૂપીતા મહાપ્રસીધ્ધછેજેનો દ્વારીકાંસં

સાર; છોડી છત્રપતીનીવર્યો; હવે ચતુર મન વિચાર, વૈષ્ણવ
કુળમાં અવતર્યો માફ નામ તે અનીરુદ્ધ; જો છોડશે તો ન
ગરી બધી નાંખીશ સાગર મધ્ય બાણાસુર સામુ જોઈને,
કઈભાંડ વળતું બાખે; ચોરી કરી કન્યા વર્યોતિ, કોણ વેશ્રવ
પાખે. પુત્ર જાણી કૃષ્ણનો, પછી બાણ થસેછે કર; નીચ વરે
કન્યા વરી, દાનવ માફ બેકુંઘર રીસે ડોક ધુણાવીને ધનુષ્ય
કરમાં લીધું; બાણાસુરે યુધ કરવાને; દળમાં દુહંભી લીધું.

કડવું ૪૬ મું.

રાગ ગોડી-અસ્વકુંવર રથ બાથાભરી, આન્યો બાણાસુર
વેગે કરી; જોદ્ધાને નવ માંએ સુર, ચઢીઆન્યું જેમ સાગર-
પુર. ૧વાજે પંચશબ્દ રણતુર, મારી જોધા કર્યા ચક્રચુર; બા-
ણાસુરનાં છુટે બાણ છાઈ લીધોઆભલીયામાં ભાંજુ ર થયું
કટક દળ ભેળાભેળ; જેમ કાપે કોવાડે કેળ; આન્યા એટલા
ધરણી દળ્યા, તેમાં કોઈ પાછા નવ વળ્યા. ૩ આવી ગદાતે
વાગી શીશ, નાઠો હસ્તી પાડીને ચીસ; બાણાસુર ઉપર ભોં-
ગળ પડી, ભાગ્યો રથ પડ્યો કડકડી. ૪રાયની ગઈ છે સુધને
સાન, ભાગ્યું કુડળ છેઘા કાન; પાછો લેઈઆલ્યો પ્રધાન; ઘેર
જતામાંઆવીસાન. ૫પછીબોલેછેરાજનસાંભળોમારા પ્રધા
ન હાયહમણાંભોંગળઆવસે, જાણુંછુંજેજીવડો જસેદ પ્રધાન
કહે કાં થયા અજાણ, કયાં ગયું મહાદેવનું બાણ; મેલો તો
થાથે કહ્યાણ; આફણીએબંધાસે પ્રાણ. ૭તે લેઈ બાણાસુર
પાછો ફર્યો, તેઉપર માળીએસંચર્યો; અનીરુદ્ધેવીચારીવાત

હવે હું બે જોડું હાય. ૮ શીવનું વતતે સાચું કરૂં, વચન એ-
નું મસ્તક ધરૂં; અનીરૂઘે બે જોડયા પ્રાણુ; બાણુસુરે મેલ્યું
બાણુ. ૯ આરૂણીએ બંધાઈ પડયો; ઉપરથી પર્વત ગડગડયો;
લાતો ગડદા પાટુપડે, તે દેખીને ઓખા રડે. ૧૦ ત્યાંથી મનમાં
વિચારજ કર્યો, અનીરૂઘને લેઈ સંચર્યો, મારતાં કુંવરને લેઈ
જાય, ઓખા રૂવે માળિયા માંય.

કડવું ૬૫ મું.

રાગ રામકળી—મધુરેને સાહેરે રેરેહો, ઓખારૂવે માળિ-
યેરે બાઈ માહારા પેઉનેલઈ જાય, સખીમાહારી વતીતો નવ
ખમાય; હમણું કોઈ કહેશેરે રેરેહો, પીઉજીને મારીયારે. ૧
બાઈ મારાં પેલાતે બવનાં પાપ, બાઈ મારેઆવડાશો સંતાપ
સે નથી મરતો પાપી બાપ, માથેથી ઉતરતીરે રેરેહો, પડજો
સગા બાપનેરે. ૨ હાંરે મારા કંથની કોમળ કાય. એવાએવા
મારતે કેમ ખમાય; આ પેલા દુષ્ટને ના મળે દયાય, રંડાપણુ
આવ્યુંરે રેરેહો; બાળપણુ વેશમાંરે ચાલ—ચિત્તલેહા કહે
બાઈ શાને રડેછે, તારા કંથની નહી થાય હાણુ; જઈને હું સ
મજવુંછું જો, તારા પીતાના પ્રાણુ ૧ ચિત્તલેહા આવી ઉભી
રહી, જ્યાં પોતાનો તાત; સાંભળો પીતાવીનતી; કહેસો સ-
મજવી નહી વાત. ૨ એછે મોટાનો છોકરો તે, તમે જોઈને
છેદજો શીષ; માથા ઉપર શત્રુ થાશે, હળદરને જુગદીશ. ૩
એને વડઉવે બળી પોતાળે ચાંચ્યો, એવાંછે એનાંકામ વગર
વીચારે મારશે તો, ખોશો ધરને ગામ. ૪ પ્રધાને જઈને કહ્યું

જ્યાં છે બાણાસુર ભુપાળ; રાજ રખે એને મારતા, એછેમો-
ટાનો બાળ. ૫ પરણીકન્યાકોઈ પરણે નહીં, માથેરહેશેઆળ;
લોકમાં કહેશે જમાઈમાર્યા, એવી દેસેગાળ, માટેલાલોકારા
ગ્રહમાં હાથે ન કીજીએ ઘાત, એકલે દશ લાખ માર્યા તે,
મોટી કીધી વાત. ૭ પછી વજન કેરીકોટડીમા, ખેસાર્યોએ
તન; સરપે એનેવીટીયારે, કયો ફરતો અગન ૭ તે પુંઠેજ-
ળની ખાઈયો ખોદી, મેલ્યા બહુ રખવાળ; સર્પ કેરા ઝેરથી,
પરજળવા લાગ્યો બાળ. ૯ અનીરૂઢને બંધન કરીને, વીંટીયા
બહુ સર્પ; કામ કુંવરને બાંધીઓ, પછી ગાજીઓતેનૃપ. ૧૦
વલ્લણુ—નૃપ ગાજ્યો મેઘની પેર; ઉતરાવી ઓખાયરે; અની
રૂઢતે બંધન કરી બાણાસુર મંદીરમાં લઈ જાયરે. ૧૧

કડવું ૧૧ મું.

રાગ રામગ્રી—બાણે બન્યોને બાંધીયાં, નૌતમ નરનેનાર;
અનીરૂઢ રાખ્યો મુખ આગળ; ગુપ્ત રાખી કુમાર. બારણે
બન્યોનેબાંધીયાં. ૧ ચૌટામાંચારજણાવીઓ; લોકયો વ્યભી-
ચાર ઓખા છાનીમંદીરમોકલી; રાખ્યો કુળનોતે ભારબા-
ણુરલક્ષણુવંતોહીંડેલેહેકતો; ખેલેકતોતે અવાસ; દૈત્યનું દળતે
પુંઠે પળે, ઘેરી હીંડાછેદાસ. બાણે ૦ ૩ એકપેચછુટઓપાયડી
તણો. તે આંચો પાઘ પ્રમાણુ; ચોરેતે મોરજ ભારીઓ, તેનાં
કરેલોક વખાણુ. બાણે ૦ ૪ ઓખા ફરીને વરજેપરણુષે, તો
ભુલપે ભવ ભરથાર; તે સ્વામી શું સુખ પામપે લીધું એણે
અમૃત સાર. બાણે ૦ ૫ કોકોહો એમાં દૈવત દીપેખરૂ રૂપવંતો

રસાળ; કટાક્ષમાં કામની મોહી પડે એવી માયા મોહજાળ બાણેન્દ્રતેની ભુલવણીભરકુટી તણી, ભુલીપડેતેનાર; કુંવારી કન્યાને કામણ કરે, સંતાડોસર્વ કુમાર. બાણેન્દ્રસખી પ્રત્યે સખી ઓચરી, દેખી અંગ ઉવેદ; બાંધ્યો જીવે છે આપણા ભણી; એને છે એવી ટેવ બાણેન્દ્રચારમાસ આશાખેડાતી ઘણી, લાગ્યો સનેહ વિવાદ; માળીએ સુખ પામ્યોઘણ, પછી લાગ્યો લોક અપવાદ. બાણેન્દ્રવલણ-લાગ્યો લોક ઉપવાદ પણ, પામ્યો દેવકન્યારે; પછી બાણાસુરે અનીરૂધને રાખ્યો ઓખાના ઘરમાંયરે.

કડવું ૬૭ મું.

રાગ ધવળ ધનાશ્રી-શુકદેવ કહેછે પરિક્ષતને, તમે સાંભળો કહું જોડેરાયજી; કળકુંવરને બાંધીરાઓરાએ, ઓખાનાઘર માંયજી. ૧ નાનાવિધનાં બંધન કીધાં, કાહાડી નશકે સ્વાસજી; એક એકનાં મુખ દેખી દામણાં, દેખી થાય ઉદાશજી. ૨ બાણામતી બાણાસુરની રાણીજાળભરેછેચક્ષજી; પુત્રીજમા ઇને ભુખ્યાં જાણી, છાતુંમોકલે ભક્ષજી. ૩ કસ્તદેખી નાથનુ ઓખા નૈણેભરેછેનીરજી અનીરૂધઆપબળેકરીને, ઓખાને દેછે ધીરજી. ૪ આદરૂ તો અસુર કુળને, ત્રેવડુ તરણ માત્રજી; સોભા રાખવાસ્વસુરનીને, હું બંધાયોછુંગાત્રજી. ૫ આગમાં ઉઠું તો શીઘ્ર છુટું, દણ્ડાનવજીથજી; શું કરું જોસ્વસુરપક્ષમાં રાખવુંછેસુશજી ૬ આકાશ અવની એક થાશે; એવો નિપજસે બંધજી; અગ્નીકેરીજવાળધુંમમાઅસુરથાસેબંધજી

૭સહાય થાશે શામરામ અબળા, સઘ છુટશે બંધજી; કૃષ્ણ
 આવી બાણાસુરનાં, છેદસે સઘળાં સ્કંધજી. ૮ મારા સમજે
 સુંદરી તમે, ઝાંખુ કરો મુખચંદ્રજી, બંધનપે દુઃખઘેઘણું,
 તાહાં અસુરનાં બુંદજી. ૯ એમ આશનાવાશનાકરીને, રાખ્યું
 ઓખાનું મનજી; ત્યારપછી ત્યાંશું થયું, તમે સાંભળો રાજ
 નજી. ૧૦ પછી ભવાનીનું સ્મરણ કરીને, બાળકલાગ્યો પાયજી
 ભગવતી ભવતારણી મારી; આવી કરજે સહાયજી. ૧૧ ચાલુ
 માતું બ્રહ્માણી તુંદ્રાણીકસણા; સ્થાવરજંગમતું સચરાચર,
 મૃગ ઉપરતૃશણા. ૧૨ દઈતને પાતાળ ચાંપ્યાં, રકત બીજરણુ
 રોળ્યા; સુભનીસુભ મહીસાસુર માર્યા, ચંડ મુંડ ઢંઢોળ્યા.
 ૨ ધુમ્રલોચનને હાથે હણીઓ, મધુ કૈટભતો માર્યા; અનેક રૂપ
 ધર્યાં તેં અંબા, સુરીનરનાર ઉતાર્યા. ૩ ઓ હીંગળા જહીં
 ગોળી માત, કોમેલાપુરતે કાલી આઘર્ણવરી તું અંબા, સં-
 ખલપુર બહુચર બાળી. ૪ નગરકોટની તું સીધવાઈ, બગ-
 લા મુખી લાગુ પાય; રાણી રૂડી ઉંટવાણી માતબીરાજતી
 દક્ષીણમાય. ૫ અન્નપુરણા ભૈરવીત્રીપુરા; રેણુંકાછત્ર સંગી;
 રાજેસ્વરી ચામુંડા માત, દુખ હરણી માતંગી. ૬ એણીરીતે
 સ્મરણ કીધું, તતક્ષણ ભવોની આ; અનીરૂઢને માએ કહ્યું,
 બાળક તેં કેમ બોલાવી, ૭ અનીરૂઢ કહે સાંભળો માતા,
 માફું દુઃખ કહ્યું નવ જાય; સરપ કેરા ઝેરથી, મારી ઘણીબળે
 છે કાય. ૮ ભવાની પ્રસન્ન થઈને; ઝેર કર્યું સાવે નાશ; પછી
 અંતરધ્યાન થયાં માતાંબાળકની પોહોચી આશ. ૯ એવાં-

માંત્યાં નારદ આવ્યા, બ્રહ્માના કુમાર; જીવે તો કારાગ્રહમાં
 અનીરૂઢ, વરસેછે જળધાર. ૧૦ નારદ કહે અનીરૂઢને માંરૂં
 સંકટકાપો; રૂડીવહુતમો પરણ્યા માટે, મુજને દક્ષણા આપો.
 ૧૧ તમને દક્ષણાની પડીને, જાયછે માહારાપાણુ; શરીરધુળે
 અતા અણુંને, ખોલી ન શકે વાણુ. ૧૨ શીદ ખીલે છે પ્રાક્રમી
 તું, ખોલ્ય મુજ સંગાથ; બાણાસુરનીવરનો પુત્રીતેથઈ પૃથ્વી-
 માં ખયાત. ૧૩ દ્વીપાવ્યોવંસ વાસુદેવનો, અંધાચે લંછનશુંય;
 કાલે માધવને મોકલું દ્વારકામાં જાઉં છું હું. ૧૪ ઉંઠળમાંતે
 આભ ઘાલ્યો; અંતરમાંશેનપ્રલે; ઘોડેચડે તે પડે પ્રથવી; બણે
 તે નરભુલે. ૧૫ વલણુ-અંતરસેનપ્રલ્યોબ્ધેદ્રા, મુકાવસે ભગ-
 વાનરે; અનીરૂઢની આજ્ઞા લઈ; રૂપિહવા અંતરધ્યાનરે. ૧૬
 કડવું ૬૮ મું.

રાગખીલાગદો-દયા ન આવે પેલા દઈતપતીને, માહાબ-
 ણિયા દુરમત્યાણુબાકરી બાધી દીવજવર સાથે; વહેર વધાર્યું
 સત્યજીદયા ન આવે. ૧ પાતાળીયા પંકજતુખ પીઉજીને;
 નાગપાસના અંધજી; બાંધી લીધો બરે કરીને કોમળ રૂપે
 મદજી. દયા. ૨. જોરે ધરણી ધરશ્રીવર, આપદા પામેનાથજી,
 પુત્ર તમારા ઉપર પ્રહારજી, કરેછે દૈત્યનો નાથજી, દયા ૦ ૩
 ભાં રોળ કૌળાંદે મેલ્યું, વક્રરાય બળીયોવીરજી, તોએરણુથી
 નવ ઓસરિઓ, સાગરનું જેમનીરજી. દયા ૦ ૪ ભેદકરીને બાં-
 ધીલીયો, નાગ પાસના અંધજી, જ્વાસન માથે બહુ અકળાયે.
 અંગ આકાસમાં સંઘજી. દયા ૦ ૫ તાપસમાય નહી સ્વામી-

નો,હું કહેહોનો પીતાજી;વારલાગે લક્ષ્મીવર તમને તો થસે
મહા ઉતપાતજી.દયા૦૬કોમગમુખ શ્રમથી સુકાયું, કન્યા
કરે આકંદજી,અનારૂદ્ધ શમરે શામળીયાને, કમળવર ગો-
વિંદજી. દયા૦૭ ત્રાહે ત્રાહેરે ત્રીકમજી, સુતની કરજ્યો સ-
હાયજી;વિપતવેળાવાંરે ચડીને,કરો ભકતીરક્ષાયજી.દયા૦ ૮
ગજ ગ્રહાથી મુક્ત પમાડ્યો, કીધી હરિશ્ચંદ્ર રક્ષાયજી; દા-
નવ કુળ નિકંદન કીધાં,કીધી પ્રહ્લાદની સહાયજી; દયા૦૯
આજ આંખથી આંસુડાં ચાલે, જાસે મહારા પ્રાણજી; સુખ
શરીર શાતા નહી અંગેલાગીઓદવનિર્વાણજી.દયા૦૧૦મ
નસા વાચાચે વર વર્યો, અવર તે મિથ્યા જાણજી; રૂપ અને
ગુણવંતો સ્વામી,સત્ય કહુંછું વાણજી. દયા૦૧૧ તાતકઠોર
દયા નહી રૂઢીએ,કોમગમહારો કંથજી; પ્રહાર કરીને બાંધી
લીધો,શ્રી હરી વેગળે પંથજી. દયા૦૧૨કોણુસહોદરઆવત
અવસર,સોધ કરવાનેજાયજી;તાતભરાતનેજાણુનહીંતે, કોણુ
ઉઠીને ધાયજી.દયા૦૧૩ પીતા પીઉજીને વેરીરે દેખે,પરભવે
બહુ પેરજી;નાગતણાપુંકારા હળાહળ, ફેરવી નાંખે દહેરજી.
દયા૦૧૪હળાહળેઅંગઅગ્રીરે ઉઠ્યો, કંઠે પડીઓ સોપજી
પુર્વતણાંકર્મઆવી નડ્યાંકોને દીજે દોષજી.દયા૦૧૫ તાત
મારી કાચારે પાડું,વિખ ખાઉંઆ વારજી; સ્નેહ ન જાણુરે
કોઈ મનનો,સર્વ પીડેભરથારજી.દયા૦૧૬તાતતણુ મન કાંઈ
નહી, મુનેસખરોલાગેસ્નેહજી;છોરૂપોતાનાં જાણી દયા કીજે
દયાળ નદીજે છેહજી.દયા૦ ૧૭ બાણાસુર મહા પુરૂષજ્ઞાતા,

જેથી ચુક ન થાયજી;ખાળક ઉપર પ્રહાર સો કરવો, જહપી
હોય અન્યાજી.દયા૦ ૧૮ વહાણા થઈને વેરજવાળો,થું નથી
આવતી લાજજી; નિચ પદારથ નથી કુળ નિચું, કશ્ત્ર કુંવર
મહારાજજી.દયા૦૨૦સકળ પૃથ્વીચાક્રેયઢાવી,અસુરનેફિડયો
ઠામજી;વૈર વધારી વીઠલ સાથે,ક્યાંકરસો સંગ્રામજી.દયા૦
૨૧ સ્વામીમહારાને શીર સમરથ, તેને ચઢસે કોપજી; બદ્ર
ઈચ્છેછે તાત પોતાનું, વિશ્નું ખીજણું રોખ્યજી.દયા૦૨૨જુદ્ધ
સમે આકાસે રહીને, જીવેછે નારદ દેવજી; ભયમાં આણીશ
અમોજથું દ્વારામતી, જુદ્ધકરશું તતખેવજી.દયા૦૨૩નિર્ભય
જાણી વીણાધર ગયા,પરવરિયોઆકાશજી; પોહોચી દ્વારકાં
ઉતરી હેઠા, ભેટયા શ્રી અવીનાશજી. દયા ન આવે. ૨૪

વલણ-ભેટયાશ્રી અવીનાશને,કુશળ વારતા પુછી વળી,
કહે નારદ અનિરૂધને, રાખ્યો કાળાગ્રહમાં દૈતે મળીરે.

કડવું ૬૬ થું.

રાગ ધાનાશ્રી-શુકદેવ કહે છે પરીક્ષતને, ખાંધ્યોને જાદવ
જોધજી; હવે દ્વારીકાંની કહુકથા, જાદવકરે સોધાશોધજી.૧
હિંડોળા સહીત કુંવરહરીઓ,છોડીગયું કોઈ દોરીજી;હાહા-
કાર થયો પુરમધે, અનીરૂઢની થઈ પુર ચોરજી.૨ રતિ અ-
તિઆકંઠ કરેછે,મગ્યુંતે વિનતાનું વૃંદજી; રૂક્ષમણીરોહણી
દેવકી,સરવે કરે આકંઠજી. ૩ જાદવકહેછે માધવને, થું ખેડા

છોસ્વામીજી;વીચાર કરી વીલંબ નકીજે,કુળનેલાગી ખા-
મીજી.૪વાસુદેવ કહે શામ રામને, શુંખેઠા છે ભુપજી; વિ-
ચારો શકે જળમાં બુડયે,કયાં ગયો કુંવર અનુપજી.૫ ઉગ્ર-
સેન કહે અચરજમોટું, કેણે હર્યો હોંડાળોજી;દેવીદૈત્ય રા-
ક્ષસનુંકારણ,તે ખપ કરીને ખોળોજી.૬ સાથને જદુનાથકહે
છે,ભાઈશાને કરોછો શ્રમજી;ગોત્ર દેવાનું ગમતુંથાશે, કુંવર
હરાયાનું કર્મજી.૭અગીયાર વરસ ગોકુળસેંચું, મામાજીને
ત્રાસેજિ;પ્રદ્યુમનનેશખહરિ ગયો;આંચો સોળમે વરસેજિ
તેમ અનિરૂદ્ધ આવશે, સાચવશે કુળદેવજિ;કૃષ્ણકુટુંબને
જદવછે મહા દુષ્મીજિ;શ્રોણીતપુરથીકળણ સભામાં,આંચા
નારદ રૂપિજિ.૧૦હરીઆદે જદવથયા ઉભા; માનમુનીનેદી
ધુંજિ આણુંદે આસન આપ્યુંને;ભાવે પુજન કીધુંજિ. ૧૧
નારદજિની પુજા કરીને;હરીએ કર્યાપ્રણામજિ;કહો મુનીવર
કયાંથી પધાર્યા; અમસરખું કાંઈકામજિ.૧૨ કરજોડીનેના
રદ કહેછે;સાંભળો જુગજિવનજિ;પુત્ર તમારાસર્વેનુંમારેક
રવુંછે દરશનજિ.૧૩ મારા જોતાં પુત્ર સર્વેને;સાથેથી તેડા-
વોજિ; એક લાખને એકસઠ હજાર; એંસી આગળ આવો
જિ.૧૪ સર્વે પુત્ર સામુ જોઈને,પુછેછેનારદ મુન્યજિ; આટ-
લામાં નથીદીસતો;પ્રદ્યુમનનો તનજિ.૧૫ ભગવાન કહેછે
નારદજિને;કાંઈ તમેજાણોછો ભાળજિ;ધરમાંથીજતોરહોએ;
પ્રદ્યુમનજિનોખાળજિ.૧૬નારદકહેછેહુંજાણું;તમારહોછો

સાગર ખેટજિ;જેને ઝાઝા દીકરા;તેને તો દેવની વેડજિ.૧૭
 ત્યારે ભગવાન કહેછેનારદને;પુત્રવિનાકેમરહેવાશેજિ; ત્યારે
 નારદ કહેછે પ્રશ્નમાંઆવશેએવુંકહેવાસેજિ. ૧૮ પછી આ-
 સન વાળી દીધી તાળી;નાકઝાલ્યું મનજિ;વેદાગણીને ના
 રદ કહેછે;સાંભળો જીગજિવનજિ.૧૯તમારા પુત્રનુંએકના
 રીએ કર્યુંછે હરણજિ,ત્યારે હરી કહે દ્વારીકામાં આવે તેતો
 પામે મરણજિ.૨૦નારદ કહેછેતમે સુણોશામળા;સંભળાવું
 એક વાતજિ.મારી એવી પ્રતીજ્ઞાછે. જીહું ન બોલું જાતજિ.
 ૨૧સરોણિતપુર એકનથ્રછે,તેમાંબાણાસુરનું રાજજિ.પ્રસંગે
 હું ત્યાં ગયોતો,મારેકાંઈ એક કાજજિ.૨૨ રાજબાણુનીપુત્રી
 ઓખા તેને એવું સ્વપ્નજિ.અનીરૂઢ સેહેજે વરીગયો.તેનું
 વિભળ થયુંછે મનજિ.૨૩ચિત્તલેહા ચંચળનારી વીધાત્રીનો
 અવતારજિ.તેઆવી દ્વારિકામાં પછી,મન કર્યો વીચારજિ
 ૨૪ કઠણુકામ કરવુંછેમારે,એકલાનુંનહીંકામજિ. મારૂતેણે
 ધ્યાન ધરીયુ, હું આવીઓ તેણે કામજી.૨૫મેં તેને તામસી
 વીધાભણાવી, તે ઉધ્યું બધું ગામજી. અનીરૂઢને લેઈગઈને
 ઓખાનું થયું કામજી.૨૬કેઈ પેરેલેઈ જાએ.એમ બોલ્યા શ્રી
 જીગદીશજી ચક્ર મારૂ ઉઘે નહીંને, છેદી નાખે શીષજી. ૨૭
 ચક્રનો વાંક નથીનેએ નીસર્યુંતું ફરવાજી,અમ સરખાસાધુ
 મળ્યા તેણે ખેસાર્યું વાતો કરવાજી.૨૮ ભગવાન કહેછેશા-
 બાશ નારદીયા, એવાં તારાં કામજી; માયાઉપરઉભો રહીને
 બહું મરાળ્યું ધામજી.૨૯ નારદ કહેછે કશ્મને, મેં નથી કર્યો

અન્યાયજી,જોયા પછી તમે જાણુજો,ઘણી પુટડીછેકન્યાયજી
 ૩૦ભલીરેકન્યા ભલીરે વહુ,તમેભલો કર્યો વીચારજી;હવડાં
 મારા પુત્રના ત્યાં,શાછેસમાચારજી.૩૧ મહારાજ જોણે ભો
 ગવી છે,બાણાસુરની બાળજી;દશલાખ દઈત્યનો એકીવારે,
 પુત્રે આણ્યો કાળજી. ૩૨ શીવનો વર સાચો કરીને,ગયોઅ
 સુરને હાથજી;હમાણા તમારા પુત્રની,ઘણી દુખનીછેવાતજી
 ૩૩ઉઘે મુસ્તક બાંધીઓ,ને તળે લગાડ્યોઅગનીજી;લીલા
 વાંસનો માર પડે જેમ,ભાગ્યહસે તોજીવશેતનજી.૩૪વાત
 સાંભળી વધામણીની,વગડાવ્યાં નીશાનજી;શામળાતતખર
 થાવો હવે,જીતવો છેબાણુજી. ૩૫ તે માટે તમને કહુ, વીઠ
 વજી વેહેલા થાઓજી;જો પુત્રનોખપ કરોતો શોણીતપુરમાં
 જાઓજી. ૩૬

કડવું ૭૦ મું.

રાગ સારંગ-કમળા તો કલ્યાંત કરે છે,હૈંડે તે ઉઠીજવા-
 જાળે;મારો કુંવર કારાગ્રહમાં બાંધીઓરે.મારાને પાઘડીબાં
 ધતાં ન આવડેરે; મારોઅનીરૂઢ નાનેરૂબાળજો મારો કુંવર
 ટેક.૧રૂમણીએ કશ્ન તેડાવીયારે, તમે સાંભળોદીનાનાથજો
 મારો બાળક અસુર ઘેર બાંધીઓરે,તેતોકહી નારદજી એવા
 તજો. મારો ૨ મારો અનિરૂદ્ધ બોલીનથી જાણુતોરે, તેતોશું
 જાણુ જુદ્ધ ઠેરીવાત જો; હિંડતાંચાલતાંઅખડાઈપડેરે,અનિ-
 રૂદ્ધ નાનેરૂબાળજો, મારો.૩ મારાને નીસાળેભણુવાનથીમે
 કલ્યોરે, નથી સહો અધ્યારૂનો મારજો; પ્રભુએ અમનેપુરૂષ

ન સરજડયારે; સૌ પેહેલાં વઢવા જાતજો મારો. ૪ ત્યારે શ્રી કૃષ્ણ ગરૂડ તેડાવીઓરે, તેતો આવીઓ તતકાજો; ભગવાન કહેછે ગરૂડનેરે, તમો કેટલો સેહસો ભારજો, મારે. ૫ તમોછ પન કોટી જઠવ જેટલારે, તેતો સર્વેથાઓ અસ્વારજો; તમે સાંભળો કૃષ્ણકોડામણારે, મારા અંગતાણા રખવાજો, મારો. ૬ મુજ ઉપર ચડે બધી દ્વારીકારે, તોએ મુજને નઆવે આંચજો. છાશી જોજનની મારી પંનારે, ત્રણ જોજનની મારી આંચજો; મારા. ૭ પછી ગરૂડે ચડીને ગોવીંદપરચારે ત્યારે ગડગડીયાંનીશાન જો; પંખના વાગી જ્યારે ગરૂડનારે ત્યારે નાશી ગયા સર્વે સરખજો. મા. ૮ મારો કુંવર કારાગ્રહથી છું-ટીઓ, જ્યારે ત્યાં આન્યા સારંગ ત્રાણજો શ્રીકૃષ્ણવાડીમાં ઉતર્યા, તેનોં કોણુ કરે વખાણુ. મારો. ૯

વલણુ—કશ્ર વાડીમાં ઉતર્યા, માગ્યું રાયનું વનરે. ગરૂડને આપો આજ્ઞા, મુકાવી લાવે તનરે. ૧૦

કડવું ૭૧ મું.

રાગ ઢાળ—ગરૂડત્યાંથી પરવર્યા, એક નદીઆવી અષોશ તેમાં તેણે આંચ ખોળી, પાણીલીધું શોષી ૧ ત્યાંથી આઘેરો પરવર્યા, જ્યાં ખોતરણા અંગાર; પાણી પેહું પીધું હતુ તે, વાવરયુંતે ઠાર. ૨ ત્યાંથી આઘેરો પરવર્યા, જ્યાં ભુનનેપરેત પાંખે મારી પાઢીયો કીધાં સર્વે અચેત. ૩ ત્યાંથી આઘેરો ચાલીઓ, કુંવરને કોટેનાગ, નાહાનાને આખાગળ્યા, મોટાના કુર્ચા ખે માગ. ૪ ભલુ થજો ભગવાન તમારૂં પુરણ પામ્યો

અહાર, કુંવરને મુકાવી લાવ્યો; જ્યાં છે જુગત આધાર. ૫
ઓઢવને અકરૂંડ બે હસીઆ, બલાકુંળુના તન; તમેરેઆ
વ્યા પરણવાને, અમને ન લાવ્યા જાને. ૬

કડવું ૭૨ મું.

રાગ ઢાળ-આણીવાતે કુંવરમારા; શરમાણા નવ થઈએ
મારી વાતો તુજને કહું;તું રાખ્ય તાહારેહઈએ. ૧કુબજપેલી
રાંટી, કંસરાયની દાસ મારા મનમાં વગમી, બેસારી રાખી
અવાસ. ૨ નરકાસુર મારીને,સોળહજારલાવ્યોઘરૂણી; તારા
સમજો એમાં મુજને, એકે નથી પરણી.ઉતારી માને જઈને
લાવ્યો,બાંધવને બંધાવી જાંબુવંતી રીંછડીતેનેમાનીતીકહી
બોલાવી.૪તુંતો મારો દીકરો,ધનતારીમાનુંપેટ;ખીજ સર્વે
દીકરા તે, દેવ કેરી પેઠ.૫ આપણા કુળમાં ચાલ્યું આવ્યું,શ
રમાણા નવ થઈએ; રૂડી નારી દેખીએતો, હરણુ કરીલેઈજ
ઈએ.૬ ઓધવને અકરૂંડ બે હસીયા; ખડખડ મેલ્યાદાંનરૂડી
શીખામણુ છોકરાનેદોછો સુંદર સ્યામ.૭જેઆવી-શીખામ
ણુ અમારા છોકરાંને દેશોતો, મુકવું પડસે દ્વારીકાંગામરે. ૮

કડવું ૭૩ મું.

રાગ જેજેવંતી-શ્રીકૃષ્ણે જાદવ મોકલ્યો,તે સીરોણીતપુ
રમાંજાય;જઈનેકહેજોઆણાસુરનેપરણાવોકન્યાય.શ્રીકૃષ્ણે.૧
હાંશ હોય તો જુદ્ધને આવો,તેમાં નથી અમારે નાય;જાદવ
ત્યાંથી સંચર્યો,આવ્યોઅસુર સભાનીમાંય શ્રી. ૨ સાંભળને
રાજ વીનતી આવ્યા છે વઈકુંઠનાથ; દીકરી પરણાવી ચરણે

લાગો; નહીતો જીલ્લકરો અમ સાથ, શ્રી.૩ બાણાસુરને મા
 હા દુઃખ લાગ્યું,નેત્રે વરસે અગન;નીચ જાદવને જોઈએ મા
 રી,કુળવંતી એ તન. શ્રી ૪ ચાલ-એ ભરવાડોએ પીંડારો,
 ગોકુળમાં ચારી ગાય; મારયા વિનામુકું નહી; જેથનારહોય
 તે થાય. ૫ સેન્યા લેઈને રાજ ચાલ્યો, જોદ્ધાનો નહીપાર;૬
 સ્તી ઘોડાને સુખપાલો,બાંધ્યાં બહુ હથીયાર.૬ ખડગખાંડા
 ને તુંબરજોર, ગોળી હાથને નાળ, ત્રિશુળ સાંગને મુદ્દગર ફર
 સી,તોમરને ભીડી માળ ૭ઘાલ લોહમય ઝળકે ઝેરી, હાથ
 ધરી તરવાર; જોધા જોર કરતા આવ્યા, ને કરતા મારો માર
 ટકો જોજન કો એ જોજન ઉંચા, કોને સસ ખાવાનહીશીષ
 વિકરાળ હંત મોટા દેખાડીને,વળી પાડે ચીસ. ૯ બુમરાણુ
 કરતા આવી પડીયા,જાદવની સેન્યા માંહ; ગીરધારીને ઘેરી
 લીધા,પડેબાણાસુરના ઘાય. ૧૦ પરીક્ષત્રીશુરને પડે કોવાડો
 મુદ્દગરને વળી ફરસી;સંગ્રામસહુ સૈન્યા કરે, આયુદ્ધ ધારા
 રહી વરસી. ૧૧ જીજ દીશ જાદવ હલકારયા,કર ધનુષ્યબા
 ણુને તીર;તુટે કુંભસ્થળ પુટે હંતુશળ, ચાલે નીરઝંધીર. ૧૨
 બહુ ભડ ત્યાં પડયા લાગ્યા,ભુગળને ભડાકે;વાંકડી તરાચો
 સારે; ખડગને છડાકે ૧૩ તુટે પાખરને પહે બખ્તર, કીધોક
 ચરધાણુ; સર્વજોદ્ધાને મારી કરીને, પાછા વળ્યા ભગવાન,
 ૧૪ વલણુ--પુરાણુ પુરૂષોત્તમ પાછા વળ્યા, કરી અસુરનો
 નાશરે; સેન્યામાં આવી કરીને; સુખને કયો નાદરે. ૧૫

કડક ૭૪ મું.

રાગ માઢ-શંખશબ્દતેવિકારણુ, રીપુ દૈત્યનું વિદારણુ કશ્મ
આવ્યા તે જાણુજે થયું, બાણુપ્રાક્રમતે કયાં ગયું. ૧ અનીરૂઢ
કહે સુણુ સુંદરી; શંખ જાણુયો આવ્યા હરી; છુટયા બંધતે
આજ થકી; ઓગાજે હળધર સાત્વીક. ૨ બોલે પ્રદુમનમોટે
સ્વરે, બાણુ પાણુછેદીશે ખરે; ગોવિંદની ગત્થ ન જાએકળી
જાદવ સેન્યા આવી મળી. ૩ જાદવસેન્યાએચાંચો દેશ, મંત્રી
કહે ઉઠો નરેશ, અનુચર આવ્યો તેલાવ્યો વાત, કહેદ્વાંરદીશે
ઉતપાત. ૪ મંત્રીને કરી નેત્રની સંજ્ઞા. સેન્યાતે આપો આજ્ઞા
હુંદલી નાનાવીધ ગડગડે, આયુદ્ધ કરીને યુધ્ધચઢેપત્યાંરૂપે
આ કહાડયા લખી, સેન્યા સજ્જ ટોપજીવ રાખી; પાટ સ્વધર
બખતરપાળ, ડચકારેઘોડા દેકાળ. ૬ મોરડેમણી પુમતાં લટકે
પોતાના પડછાયા દેખી બડકે; વાંદરેવાંદેનાચંતા; ઘુટે ઘોડાને
પાણી પંથા. ૭ કાળા કાખરાને કલંકી, કુમેદલીલાતે પચરંગી
હાસાળો હય હણીઓ જોહ, કાળા કછી કાખરા તેહ. ૮ પીળા
પાખર પોપટ સ્વેતવાયુવેગી માકડીઆ કેત; રથમાળાઅસ
વાર અનંત, દર્ગાસેપુરખકરે દંત. ૯ પુરની પોળે સેન્યાન
માય હણો જાદવ કહેવાજાય ટોળા ઉપરટોળાં આવે; પગને
પ્રહારે ધસ્તી ધુજાવે. ૧૦ રીસે અંતરમાં ઘરહડે, રણે રાય
બાણુસુર ચઢે; ઝટકારકરે બાણુસુર મલ્લ, પૃથ્વી થઈ જ્યારે
ઉથલ. ૧૧ ગર્જના કીધી મુખથી ભુપાળ, ખળમળ્યાત્યારે
સાત પાતાળ; બ્રહ્મલોક સુધી પોહોત્યોનાદ, બાણુ કશ્મને દી-

ધો સાદ. ૧૨ ગરૂડ આસન આન્યો ખેપ કરી, નહી જાવાદઉ
 કુશળ ફરી; ઉનમદ જાદવ ઉછાછલા, તમો પામો સકળ સં-
 સાર. ૧૩ કુંવારી કન્યા કપટે કર્યો ખે.લાવે શ્રાપ પધારો; કુંડ
 કરમ કીધું કુંવરે, વળી તું વઢવા આવીઓઉપરે. ૧૪ ત્યારે
 હરીને ખોલ્યો ભગવાન, અમોલેઈ આન્યાછુ જન; જોવિધાતા
 એ કીધો સખંધ; વર કન્યાના છોડો બંધ. ૧૫ ત્યારે બાણા
 સુર ખોલ્યો તતકાળ, સખંધશાનોરે ગોવાળ; એવી આપીશ
 પેહેરામણી; સઉને મોકલીશ જમપુર ભણી. ૧૬ બાણાસુર
 જ્યારે ખોલ્યો વ્યંગત્યારે કૃષ્ણ કીધું સારંગ; કડાઝુડ ખેકટક
 થયા; ઉઘાડા આયુદ્ધ કરમંત્રણાં. ૧૭ ખાંડા ફરશીનેતલવાર
 ફેા કહાડે માથેથી ભાર; ત્રિશુળ તોમર ગદામુશળ, ગાજેરામે
 ધરી મુશળ. ૧૮ પછપત્રકરોડ જાદવ ગડગડે દાનવ ઉપર તુટી
 પડે; દાનવ દળ બહુ પળાય, બાણાસુરદેખી અકળાય. ૧૯
 કડવું ૭૫ મું.

રાગ ઝુલાણા છંદનો—અલ્યા જાપરો જાપરોનાદાન છો-
 કરા, વઢવાને તુમારી પાસ આન્યો અલ્યા નીચ ગોવરીયા
 જાત કહાળ્યો મારી સાથે નહી જાય ફાળ્યો ૧ અલ્યા ગોકુળ
 માહી તું ગાવડીચારતો, પરનારી કેરાં તું ચીર હરતો, હાથમાં
 લાકડી ખાંધે હતી કામળી, મધુવન વિષેતું રેફરતો અલ્યા. ૨
 શાંગ્ય શ્રી સુર્યતણી તેજ ત્રિશુળ તણું, માહરા હાથમાંતેહ
 ચળકે; મારે કરોધે કરી દોલેછે દેવના, બધી ધરણી પુજેઅને
 શેષ રાજકે અલ્યા. ૩

રાગ ઢાળ-એવી વાણી સાંભળતામાં કોપ્યા દીનદયાળ
બાણાસુરના હાથ છેવા,સ્વામી શ્રીગોપાળ.૧ કોપ કરી કર
પાસ મેહેલું, વળતું તેણીવાર; બે હાથ રહ્યા છે બાણાસુરને,
તેનો કહું વિસ્તાર.૨ રૂધીર વહેછે બાણાસુરને, મન થયોની
રાશ; મહાદેવજીએ હાથ આપ્યા, માટે ગયો કૈલાશ.૩નારદ
ચાલી આવીયા; જ્યાં બાણાસુરનીમાય; તારા કુંવરના હાથ
વાદયા, કહોવલે શી થાય. ૪

કડવું ૭૭ મું.

રાગ ગુજરી-શુકદેવ કહે છેવાત વેવાણુ આવીયારે, જેની
જોવા સરખી જાત. વેવાણુ આવીયારે. ૧ માથે કેસવાંસની
જાળ, વેવાણુ. જેનું નેત્ર સરોવરપાર વહેવાણુ; રજેના સુપડા
જેવાકાન, વેવાણુ. જેનુંમસ્તક ગીરીસમાન. વેવાણુ. ૩ એ
ની આંખ અંધારો કુપ, વેવાણુ. જેનું મુખ દીસે છે કદરૂપ
વેવાણુ. ૪ હજદાંડી જેવાદંત, વેવાણુ. દીઠે જાએ એનો અં
ત વેવાણુ. થ એનાંસ્તનડુગરશાંડોઝા, વેવાણુ, કાને ઘાલ્યાં
હાથીનાં હોંઝા, વેવાણુ. દકોટે ખજુરાનાતનમનીયાં; વેવાણુ
કાને ઉટના ઓગનીયાં વેવાણુ. ૭ પાસે રીંછ કલ્લાં વિકાળ,
વેવાણુ. કેહેડેપાડાની ઘુઘરમાળ, વેવાણુ. ૮વાંકડાસર્પએના
હાથે વેવાણુ. બળતી સઘડી મુકી માંથે, વેવાણુ. ૯ કોટરા
આવી જ્યાંભોરાર, વેવાણુ. કુંવરે સામુ જોળીસાર, વેવાણુ
૧૦ જેની પીઠ ડુંગરશાંડોજાં, વેવાણુ. એના મસ્તકમાં ફરેરો
ઝાં, વેવાણુ, ૧૧ મુખ જોલે વચનનીકરાળ, વેવાણુ. દેખીપડે

જાદવનેફાળ,વેવાણુ. ૧૨ કોટરી આવી જ્યાં મોરાર, વેવાણુ
 કુંવરે સાસુ ખોગી સાર, વેવાણુ ૧૩ ચાલ-કોકરા કહેછે
 કરગરી; એના બાપને ચાંખ્યો પાતાળ; જાણુશેતો ઘણું થયું
 એછે તમારો બાળ. ૧૪ કરુણાસાગર કૃપાનિધી, ક્ષમા કરો
 આ વાંક; દીન જાણી દયા કરો એછે તમારો રાંક. ૧૫ ચક્ર
 ચત્રજુને પાછુ તેડયુ, કરુણા કરી જગનાથ; નવસેછન્નુ કર
 છેદી નાંખ્યા,રાખીયા ચાર હાથ.૧૬રૂધીરભયો આંસુગળતે
 આવીયો શીવતી પાસ; એમ કહીને પાએ લાગ્યો;સાંભળો
 પતી કૈલાશ ૧૭એક મારી વીનતી,તમો સાંભળો જગદીશ
 સાંભળી કોપે ભરાયા, પોતે ઉમીયા ઈશ વદાણુ--મનમાં
 રીશ ચઢી ઘણી, તમો સાંભળો રાજકુમારે;સદાશીવ યુધ્ધે
 ચડયો, તેણે ધ્રુવધરો અપારે.

કલ્પ ૭૮ મું.

રાગ સારંગ-એ ભરવાડોએપીંડારો ગોકુળમાંચારી ગાય
 માહારા આખ્યા હાથને, છેદીને ક્યાં જાય. ૧ બડબડતા ગ
 જુશ ચાલ્યા, ઉદરડે અસવાર; ઉદર ઉપર સ્વામી કારતીક,
 ચાલ્યાશંકરના કુમાર.૨ સીંહઉપર વીરચંદ્ર ચાલ્યાવૃષભઉ
 પર શીવરાય;સેન્યા બહુ ભેળી કરી;કહુ તેહ તણુમહીમાય
 ૩ ડાકણુ સાકણુ ભુતપ્રેત, પીશાયવંતગાત્ર,દડુકદડુક ચાલે
 ભુતડા,જેના હાંદાસરખાં માયાં.૪ હરી જઈ કૃતવરમાને ક
 હે છે જાદવને સમજવો, અસુરનું ઉપરાણું કરી, જોગીડોવ
 ઢવા આંચો, પશંકર મુખથી બોલ્યા આવી, લાગીમનમાં

જવાળ સનમુખ આવી ઉભા રહી; માંહેમાંહે ભાડ ગાળ.
 ૬ હે કાળા અર્જુનના સાળા, ભર્યાઉચાળા જેહ; મધ્યરાતે
 મથુરાંથી નાઠો, ગયો વીસરી તેહ. ૭ મારી માશી પુતનાને,
 દહીનાં લીધાં દાણુ; મુસાળનુ છેદન કરીને થઈ બેઠા રાજતટ
 તું આહીરડામાં અવતર્યો, નથી વાત મારી અજાણી; ત્યારે
 શંકર પ્રત્યે કોપ કરીને બોલ્યા સારંગપ્રાણી. ૯ મહેમસાણે
 ફરતો હિંદે; રાખ્યોજો અંગ, આક ભાંગ્ય ધંતુરો ચાવેનફટ
 તારા ઢંગ. ૧૦ ડાકણ સાકણ ભુતપ્રેત જે, નીચસાંગરો જોડો
 બળદ ઉપર ભાર મુક્યો, તાહારો ઘરમાં નમજો ઘોડો ૧૧ રાત
 દહાડો બાવો થઈ ફરતો, તાહારા ઘરમાં રેતી નારી; ત્યારે
 કશ પ્રત્યે કોપ કરીને બોલ્યાછેત્રીપુરારી. ૧૨ અલ્યા છોકરી
 આમાં છાશ પીતો, મદદ મટી થતો મહેરી; જગતમાં એવું
 કહેનાયું જે, કાનુડે કાંચળી પેરી. ૧૩ પરનારીશુ કીડા કરતો
 કેહેવાયો વ્યભીચારી; ત્યારે શંકર પ્રત્યે કોપકરીને બોલ્યાદેવ
 મૌરારી. ૧૪ ભગવાન કહે હું વ્યભીચારી, મુનેબધી વીરવેજો
 યો; તું એવો સાધુ હતો ત્યારે ભીલડીશું મોહ્યો. ૧૫ વચન
 એવું સાંભળીને, કોપીયાસીવરાય; કહાક લઈનેત્રીસુળ માર્યું
 ચનાર હોય તે થાય. ૧૬ ત્યારે શ્રીકૃષ્ણે મુકયું સુદરશન આ
 વ્યા ચપટ ઘાય; માંહે યુદ્ધ કરે છે, બળ કહ્યું નવ જાય ૧૭
 ગણપતીને કુંવર પ્રદુમન, વઢતાં બન્યો કુમાર વસુમાન ને
 બટુક ભેરવ, કરતા મારા માર. ૧૮ વિરભદ્રબળરામ સામા
 યુદ્ધ કરે માંહેમાંહે; શીવને શામળીયો વઢે, ત્યાં જોવા સર

ખું થાયે. ૧૯ કાળભૈરવકપાળ ભૈરવ તૈક્ષણ ભૈરવસાર; સંહર
 ભૈરવ કોધે, દંભભૈરવનો માર. ૨૦ ઉગ્રસેનને વીરસેન બે,
 બળીયા જોદ્ધા કેહેવાય; આપ આપણા લીડ લઈને, યુદ્ધ કરે
 રણુમાંય. ૨૧ ભુત પ્રેત પીયાસવંતર, ડાકેણ વળગેચુસે; અવ
 ણાપગ જેને ચુડેલ કહીએ, રૂધીરસનુંચુશે. ૨૨ કૃશકેરામારના
 ભાલા વાગે ભય; તરવાચેની ધારાયે, કોનાંનાકવાઢયા કય
 ૨૩ કોઈને અધસાતા કીધા, હાથ તણી લપડાકે, કોઈનેમાર્ચા
 પાટુપાણી, ભોંગળને ભડાકે. ૨૪ જાદવ કેરા મારથી, બહુઝો
 ણીયે ઘાલ્યા જાય; કોનેરણુમાં રોળીયા, તેનેથરથર ધુજે કાય.
 ૨૫ પરીઘ ત્રીસુળ તુંબર ફરશી, હસ્તનીળ છુટે સરરાટ ગડ-
 ગડતા ગોળા પડે, થાય બહુખડખડાટ. ૨૬ હસ્તીચર્મનેમાં
 સની, બે પાળ બંધન થઈ; સાગરસુ સંગમ મળ્યો, એમશ્રો
 ણીતપુરની સરીતા વહી. ૨૭ પાંડુરોગને હૈયાહોડી, ભગંદર
 કેરી જાત; હર્ષ નાફને પાકુ કહીએ, કરણુતુલ્ય સનેપાત. ૨૮
 રોગ તણો માર બહુ દેખી, જાદવ નાશી જાય; રોગનાવરસા
 દથી કોને ઊભુ નવ રેહેવાય. ૨૯ રોગના વરસાદથી, ચઢી
 હરીને રીસ; તાવની ટોળી બાંધીને છેદવા માંડ્યાં શિષ. ૩૦
 તાવ વાણી બોલીયા, રહેવાનો આપો ઠામ, તમેમુજને પેદાક
 રીને; કયાં મારા ભગવાન. ૩૧ પાપી તમે મૃત્યુંલોકના, મા
 નવીના લ્યો પ્રાણ; તાવ કહેએ કયા સાંભળો, હરીહર કેરું
 જ્ઞાન. ૩૨ માહારાજ ત્યાં અમે નહી જઈએ, સાંભળો અશરણુ
 શરણુ; ચતુર માસમાં સાંભળો, જે કોઈ આ ઓખાહરણુ. ૩૩

તેના સ્વમાતરમાં જોશો તો, છેદી નાંખીશ શીષ; તાવની
 વાણી સાંભળીને, બોલ્યા શ્રી જુગદીશ. ૩૪ ઐખાહરણ જે
 સાંભળે, મન ભાવ કરીને જોહ; તેને પીડે તો મારી નાંખુએમાં
 નહીં સંદેહ. ૩૫ ઉપતાવ કહે એકવાર સાંભળે તેવર સમાં જાવું
 બે વાર જે સાંભળે; તેને દીઠેથી નાશી જાઉ. ૩૬ ત્રણવાર જે
 સાંભળે, અમારૂં તમારૂં જ્ઞાન; તેને જનમ માંહે નવ પીડું
 તમે સાંભળો ભગવાન, ૩૭ ઐખાહરણ જે સાંભળે, તેનું
 લેઈએ નામ; કોલ લઈને સંચર્યો, ગયો કૈલાશ ધામ, શુ-
 કદેવ કહે પરીક્ષતને, તમે સાંભળો કહું રાય; વળતી ભાથા
 ભીડીયા કૈલાશ કેરે રાય. ૩૮ શસ્ત્ર એવાં કહોડીયાં તેના
 કોઈ ન પામે પાર; ઈશને જુગદીશ વઢતાં કોઈ ન પામે હાર.
 ૪૦ વજરાસ્ત્ર ત્યાં મેલીયું, પોતે શ્રી ત્રીપુરાર; ત્યારે મોહાસ્ત્ર
 મેલીયું, સામા રહી દેવ મોરાર. ૪૧ નાગાસ્ત્ર ત્યાં મેલીયું સા-
 મા રહી ઉમીયા ઈશ, ગરૂડાસ્ત્ર ત્યાં મેલીયું પોતે શ્રી જુગદીશ
 ૪૨ પર્વતાસ્ત્ર ત્યાં મેલીયું, સામારહી શીવરાય; ત્યારે વા-
 વાસ્ત્ર ત્યાં મેલીયું તેનું જોર કહ્યું નવ જાય. ૪૪ સુરદશન ત્યાં
 કહોડીયું; કરોધ કરી જુગદીશ; ત્યારે ત્રીશળ તે લઈ રહ્યા, પો-
 તે ઉમીયા ઈશ. ૪૩ એકે પોઠીએને એકે લીધો ગરૂડ; ત્રીશુ-
 ળને સુદરશન વળગ્યાં, તે આવ્યાં કડાઝુડ. ૪૫ તેમાંથી અશ્વિ
 વરસે તે બ્રહ્માંડ પ્રલે થાય; શેષનાગ શળકવા લાગ્યો, ભારન
 ખમે ધરાય. ૪૬ બ્રહ્માણી કહેછે બ્રહ્માજીને તમે સાંભળો મા-
 હારા નાથ; શીવને શામળીયો વઢે, નારદે કીધો ઉતપાત. ૪૭

રાડ જઈને ચુકવો, તેમાંથી થાય કહ્યાણુ; હંસે ચઢીને બ્રહ્મા
જ આળ્યા, વીચારીને જ્ઞાન. ૪૮

કડવું ૭૬ મું.

રાગ ધનાશ્રી-આખેમાં કોને નંદુને, સાંભરો શીવ રણુછો
ડજ; વિરોધને વેગરો મુકીને, પુરો જગતનાકોડજ. ૧ શંકર
કહેછેકળણુજને, તમોક્યારેઆળ્યાભગવાનજ; હરીહરખેકોટે
વળગ્યા, દીધું ઝાઝુમાનજ ર શીવે કળણુને તાળી મારી, બો
લ્યાનો વિવેકજ; વઢનારાતો કોઈકહશેપણુ, આપણાએકના
એકજ. ૩ કૃષ્ણે ચક્રને પાછુ લીધું, શીવ લાધું ત્રીશુળજબ્ર
હ્માએ આવી સમાધાન કીધું, થયું પૃથ્વીમાંશુલજ. ૪ શીવે
લઈને પાસે તેડયો શોણીતપુરનો નાથજ; અલ્યાતુજનેભુજ
આલ્યા માટેવઢવા આળ્યો મુજ સાથજ. ૫ વળી હોંશહોય
તો યુદ્ધ કરો, શામળીયાનો સાથજ; મદ મતસર અહંકારથી
મેંખોયા હજારહાથજ. ૬ બાણાસુર કહેલવે વઢતો, છેઠે માડ
શીષજ; બાણુવળતી શરણે ચાલ્યો સાંભરો ઉમીયાઈશજ.

વલણુ-મેં ખોયા હાથ હજારને, હવે શીષ છેદાવુંરે; જેમ
તેમ કરીને જાન તેડાવી પછી કન્યાને પરણાવુંરે ૮

કડવું ૮૦ મું.

રાગ સોહીણી-હરીહર બ્રહ્માત્રણે મળ્યા, દુઃખ ભાગીયારે;
ત્યારે દાનવનું શું જોર, મળ્યા મન માનીયારે. ૧ બ્રહ્માવિશ્ણું
ત્રણુ એક છે, દુઃખ ભાગીયારે; તેમાં તે શી વઢવાડ, મળ્યા. ૨
શિવ બાણુ નમાવિયો, દુઃખ શરીરે કૃષ્ણે ફેરવ્યો હાથ, મ-
ળ્યા. ૩ કાપ્યા કરની પીડા મટી, દુઃખ. જ્યારે પ્રસન થયા

જદુનાથ, મળ્યા. ૪ હવે ગરૂડને દ્વારકાં મોકલ્યા, દુઃખ તે
ડાવો સઘરો પરીવાર, મળ્યા. ૫ શોળ સહસ્ત્ર એકસો આઠ
પટરાણીઓ, દુઃખ. તેડાવો પરીવાર મળ્યા. ૬ ગરૂડ પ્હોચ્યો
દ્વારકાં, દુખ, તેડાવે જાહવનાર, મળ્યા. તેડી છપન્ન કોટી-
ની, દુખ તમે તેડો સૌ પરિવાર, મલ્યા. ૮ તે ગરૂડઉપર સૌ
એ ચઢ્યાં, દુખ. ત્યારે ગરૂડની પાંખભરાય; મલ્યા; મલ્યા. ૯
તેડી શોણીતપુરમાં આવીયા દુખ. આવી જાહવની સર્વેનાર
મલ્યા. ૧૦ જાની વાસ આપવા મન માનીયાં, દુખ; તેમાં
ઉતર્યા છપન્ન કરોડ; મલ્યા.

કડવું ૮૧ મું.

રાગ ઘોળ-પારવતીને પીયરનાં નોતરડાંરે, ખેસવાતોડડાંલા
વળે પાથરણુંરે; તેડાવોને ઉઠીયાચળને અટાચળને. તેડાવા
વિધ્યાચળ પીનાચળરે; વરરાયને નાવણુવેળાચાયરે, વરરાયને
પીઠી ત્યાં ચોળાયરે.

કડવું ૮૨ મું.

રાગ ગુજરી-કશ્મર કેરી ઘરૂણી નીદ્રા નવ પોઢશોરે, અનિરૂ
દ્ધને તે લઈ સંચરો રૂક્મણી જગવુંરે બળભદ્ર કેરી ઘરૂણી
નીદ્રા નવ પોઢશોરે અનિરૂદ્ધને તે સંચરો રેવતી જગ-
વુંરે વાસુદેવ કેરી ઘરૂણી નીદ્રા નવ પોઢશોરે. અનિરૂદ્ધને તે
લઈ સંચરો; રૂમુમતી જગવું મહાદેવ કેરી ઘરૂણી નીદ્રા નવ
પોઢશોરે, ઓખાખાઈ નેતે લઈ સંચર પારવતી જગવુંરે ગ
ણુપતી કેરી ઘરૂણી નીદ્રા નવ પોઢશોરે, ઓખાખાઈ નેતે લઈ

સંચરો; સુધ બુધ જગવું બાણાસુર કેરી ઘરણી નિંદ્રા નવ
પોઢશોરે ઔખાબાઈને તે લઈ સંચરો; બાણુમતી જગવું રે
કૌભાંડ કેરી ઘરણી નીદ્રા નવ પોઢસોરે. ઔખાબાઈને તે લઈ
સંચરો; રૂપમસ્તુ જગવું રે.

કડવું ૮૩ મું.

રાગ ઘોળ-હલહલહાથાણીશાણુગારીરે, હસ્તતીફરતીસોના
ની અંબાહારે; તેના ઉપર બેસે વરજની માહીરે, સોનેરીકોર
કસુંબલ સાહીરે. માથે મોડભમરીરોઝળકેરે. ઉશણોદકે વ-
રને કરાવ્યું સનાન, નાના વીધનાં વસ્ત્ર પેહેરાવ્યાં પરીધાન
કનકબેર ખાપુંચીઔખાબાજીબંધ, અનોપમ ઉપન્યે આનંદ
મુગટ માણી મય ધર્મો અનિરૂદ્ધ શીશ, લબક ઝમક ઉદયજ
જેવો દીસે કસ્તુરીનું તીલક કર્યું છે ભાલવળતીતેને ટપકું
કર્યું છે ગોળાપાલ હરી હળધરનો જશ બોલે બધા જનજ
દવ સહિત શોભે છે જુગજીવન સાત પાંચ સોપારી શ્રીફળ
અપાય, વરજને તો ઘોડી વેળા થાય.

કડવું ૮૪ મું.

રાગ દેશિ ઘોડલીનો--અનિહાં અનીરૂદ્ધની ઘોડલી. ટેક
અંત્રીક્ષથી ઘોડી ઉતરી, પુણ્યે કુમકુમ ફુલ; ચંચળ ચરણે
ચાલતી, એનું કાંઈ ન કરી શકે મુલ. અનિરૂદ્ધજીની ઘોડલી
૧ મોરડે મોતી જડયા હીરા જડીત પદ્માણુ રત્ન જડીતજેના
પેંગડાં, તેના વેદ કરેછે વખાણુ અનિરૂદ્ધ. ૨ અંગજેનું અવ
નવું, ઝગકે તે ઝાકઝમાળ; ઝબુકે જેમ વિજળી, તેને કંઠેછે

ઘુઘર માળ. અનીરૂઢ. ૩ દેવદાનવમાનવીરે, જોઈ હરખ્યાતે
 સુંદીર સ્યામ; થનક થનક ચાલતીરે, એનું પંચ કલયાણીએ
 નામ. અની. ૪ રૂપવંતી ઘોડી ઉપરરે, અનીરૂઢથયાઅસ્વાર
 પાનનાં આખ્યાં બીડતારે, ઉપરશ્રીફળફેફળ સાર અનીરૂઢ
 પહિંડે હળવે હાથીઆરે, ઉલટ અંગ ન માય; સુરીનરમુની
 જન જાણે વારણેરે, આગળ ઈન્દ્ર રહ્યાછડીદાર. અની. ૬ સ-
 નકાદીક શીર છત્ર ધરેરે, નારદ વેણુ વાય; ચંદ્ર સુરજ ખેઉ
 પેગાંડરે, આગળ વેદ ભણે બ્રહ્માય. અની. ૭ વાજાં બત્રીસ
 વાજતાંરે, નગર એને પરદેશ; લોક સર્વે જોવા મળીયું, શોણી
 તપુર દેશ અની. ૮ રાચે નગર શોહરાવીયુંરે, શોહરાવી છે
 વાટ; ધજપતાકા જળહરેરે, શોહરાવ્યાં સોણીતપુરનાં હાટ
 અની. ૯ દેવ સર્વે ત્યાં આવીયારે, જશ ખોલે બંદીજન; જા
 ચક કરે ખહુ જાચનારે, જેને હરી ટળે નીરધન, અનિ. ૧૦ રા
 મણુદીવા કર રૂક્ષમણીરે, હુણુ ઉતારે ખેની ધીર; ગાન કરેછે
 અપસરાંરે, ત્યાંતો જોવા ઇચ્છે જહુરીર, અની. ૧૧ એવી
 સોભાયે વર આવીયારે, તોપણ ખોટી થાય વરરાય; સાળો
 છાંટે છાટણારે, મળી માનુની મંગળગાય, અનિ. ૧૨ ધુસળ
 મુસળ રવઈઓરે, સરીઓ સંપુટત્રાક, ઈડી પીંડી ઉતારતાંરે
 વરનું તીલક કરી તાણું નાક, અનિ. ૧૩ નાચે અપસરાઈ-
 દ્રનીરે, નારદ તુમર વાય; મધુરી વાણી વાજતીરે, એવો આ
 નંદ ઓછવ થાય, અનિ. ૧૪ પુંખવાઆવી પ્રેમહારે, માથે
 મેલી મોઢ; રામણુદીવા જળહળેરે, રૂક્ષમણી ઘાલ્યો મોઢ. અ

નિ. ૧૫ ગળે ઘાટ ઘાલી તાણીયારે, આળ્યા માહેરા માંદ્ધ;
આડા સંપુટદેવરાવીયારે ત્યાં વરત્યોછે જ્જેકાર. અની. ૧૬
ઘોડી ગાયને સાંભળે, તેને ગંગા કેરૂ સ્નાન; વાંઝીઓપામે
પુત્રનેરે, નીરધનીઓ પામે ધન. અની. ૧૭

કડકું ૮૫ મું.

બાણાસુર ૫ખાળે ચરણુ, સોભા ઘણીરીરે; ત્યાંતો બ્રાહ્મણ
તી મામવરણુ, સોભા ઘણીરીરે. ૧ ત્યાંતો પહેલું મંગળવરતાય
સોભા. પહેલે મંગળ સોનાનાં દાન અપાય, સોભા. ૨ દાન
લેછે કૃષ્ણનો સંતાન, સોભા. ત્યાં તો બીજું મંગળ વરતાય
સોભા ૩ ત્રીજે મંગળ ધેનુનાં દાન અપાય, સો. ત્યાં તો
ત્રીજું મંગળવરતાય; સો. ૪ મંગળ હસ્તીનાં દાન અપાય
સો. દાન લેછે કૃષ્ણ સંતાન, સો. ૫ ત્યાં તો ચોથું મંગળ
વરતાય, સો, ચોથે મંગળ કન્યાનાં દાન અપાય સો. ૬
ત્યાં તો વરત્યાં છે મંગળ ચાર; સો. આપે ગરથ સહીતા
ભંડાર, સો. ૭ લાવે બાણુમતી કંસાર સો. ત્યાં તો પીરસે
છે ચાર વાર, સો. ૮ ત્યાં તો આરોગે નરનાર, સો. ત્યાં
તો દુધડે સ્નાન કરાવે, સો. ૯ ચાર સોભાગ્યવંતી બાલાવે,
સો. ઓખા સૌભાગ્યવંતી કહેવરાવે, સો. ૧૦ ઓખા
અનીરૂદ્ધ પરણીને ઉઠ્યા શો. ત્યાં તો શોનૈથે મેરૂ તુઠ્યા
શોભા. ૧૧

કડકું ૮૬ મું.

બાણાસુરગોરવનોતરે, સૌઠા સાંધસુરે; સાચેજ મણુનીશી

રીત હળધર બ્રાતશુરે; શ્રીકૃષ્ણ કરે પ્રમાણુ હળધરબ્રાતશુરે.
 તમો ગોરવ વેળા પધારણે સૌકો આવજોરે, સાથે માણુસની
 શી રીત ગમે તેને લાવજોરે; વેવાણુ ઘરમાં ગઈ જ્યાં વરની
 માવડીરે; તેના કુમકુમ રોડ્યા પાય જઈ પાયે પડારે. અનિ
 રૂઢની માવડી બોલીયાં રીત અસારીરે; તમારીપરઠણુ જેહ
 મનાવું ગોરડીરે; બાણુમતી બોલીયાં રીત અમારીરે; ગોરવ
 મનાવિને ચાલીયા મનશું માલતાંરે. હાલ હાલ કરો રથોઈ
 રાંધણુ ચાલતાંરે; જન બહુ પ્રકારનિ ગણુતાં કાંઈ નવિ લહુરે
 કાંઈ વસ્તુ અનેક ગણુતાં સઉ કહુરે; જાદવ કેરી જોડી સઉકો
 સાથસુરે આવ્યા શ્રી કૃષ્ણ મહારાજછપન કરોડશુરે વેવાઈનિ
 વાતકાંઈસાંભળિરે; ભોજન કરવાઠામઠામ જુગતિઓ બલીરે
 આજ્ઞા આપી રાય સૌકો બેઠા થયારે, એતો સ્નાનકરી મં-
 દિરમાં ગયાંરે સ્મરણુ કીધું નાથનું બેઠા બેસણુરે; નવજોખન
 વંતિ નાર નિકળિ પીરસણુરે; ચક્રમકના તકીયા ઘણા ઝારા
 નેલોટડારે, માંહે બેસણુબહુ વિવેક દીસેપુટડારે બાવનપરની
 થાળીસોનાનાવાડકારે પીરમનારીપ્રમાણુ જમનારા લાડકારે
 ખાંડ પકવાનના મેવાબહુઘણુરે, પુરણુને દુધપાક સાકરીયા
 ચણુરે; ગોટા ગળીયા તડણુયાં આંબા સાખશુરે; પિસ્તાંને
 અખરોડ દાઢમ દ્રાખશુરે. તલસાતળિ મોળાં દહીથરાં શેવ
 છુટી કળીરે બોબલડે પીરસે ખાંડ મરકી બેવડીરે; ખાજાં
 જલેખી દસમી દળિયાં મશમસેર, ઘેબરને મોતિયુર જમતાં
 સહુ હસેર, મગદળને મેસુર પેંડાલાવિયારે; પકવાન બીજાં

અનેક લાખશુશીલાવીઆરે. ખાટબંધટો રાધીયો માંહેખાંડ
 લેળિરે; ગવરીનાં તાબ્યાં ઘી સેવો ગળગળારે; સારે કર્યો કં-
 સાર પોળી પાતલિરે, સાકરની મીઠાશઆણી કચોળેભરીરે
 જમવા બેઠી નાર જાહવખાપડીરે; જમતાં કહેલલાંરે લવીંગ
 સોપારી એલચીપાન સમારીઆંરે; બીડલે ખાસકપાન સૌને
 આપીઆરે; સાજન હતું શ્રી કશ્નનું તે સર્વે જમ્યુંરે; પ્રેમા-
 નંદના નાથ ત્યાં વહોણું થયુંરે.

કડવું ૮૭ મું.

રાગ પેહેરામણીનો-આપ્યું મુકયું સર્વે પોકયું; કન્યાનેવળા
 વો, માહારા નવલા વેવઘઓરે. રથ ધોડાનેપામરીયો; સૌ જા
 હવને બંધાવો; બંધાવો માહારા નવલા વેવાઘઓ. જરકશી
 જામા તમે કશ્નને પેરાવો; માહારા નવલા વેવઘઓ, પંચવ-
 સ્ત્રને શણુગાર; તમે જમાત્રને આપો; મહારા. દક્ષિણનાં ચીર
 રાણી રૂક્ષમણીને આપો; માહારા. જરી મુગટનેશાલ્લોશાલા
 જાહવને તમે આપો; મહારા. સાણુ ઘરાયોજાને ઘાટ ઘણુરા
 સતિ સતભામાનેઆપો; મહારા. પાટણુના પટોળાંરાણીજા
 ખુવંતીને આપો; મહારા. વલણુ-પેરામણી પુરણુ થઈ, હઈડે
 હરખ ન માયરે; કન્યાતેડો ઢોડે કરી, હવે કશ્ન દ્વારકાં જાયરે.

કડવું ૮૮ મું.

રાગ વેલાડી-ઓખા ચાલી ચાલણેહારા, સઘયરો વળાવા
 સંચરી; ઓખા ઉભી રહે મળતીજા, માને વહાલી દીકરી.
 ઢોઈ લાવે એકાવળ હાર, લાવે સોનાનાં સાંકળાં; ઢોઈ લાવે

સોળ શણુગાર; ઓખાખાઈને પેહેરવા, ઓખાને વળતાં ખોલીયાં કહેખાઈરે, ચીતલેહા આવ ઓરી લાવ્ય વાહરે; આલે સોનાનાં સાંકળાં ખોલ્યા ખાઈરે, શુંકરે સોનાનાં ખોલ્યા ખાઈરે તારા ગુણુ ઓશીગળ થાઉ ખોલ્યા ખાઈરે, નીતનીતગોમતીને રણુછોડ આવ્યા નહીરે; ત્યાં મુજને સંભારજ્યો ખાઈરે એટલે પોહોવ્યા કોડ લાવ્યા વાહીરે.

કડવું ૮૯ મું.

રાગ ધોળની દેશી-ઓખાખાઈતો સાસરીએ હવે જાયરે, માનુની તો મળી મંગળ ગાયરે; રથ અગ્ર પર્હડું ત્યાં શ્રી ફળે સીંચાયરે, ઓખાખાઈને લાડકચોળુ અપાયરે ઓખાખાઈને શીખામણુ દેછે માયરે.

કડવું ૯૦ મું.

રાગ ખીભાસ-સાસરીયાના સાથમાં, તુંડાહીથજે દીકરી હું તુજને સીખામણુ દેઉ, તેરખેજતીવીસળી. સાસરીયાના સાથમાં, હળવેહળવેચાલીયે; સાસરીયાના સાથમાં ખોળેખાવુંન ઘોલીયે. સાસરીયાના સાથમાં કંથસાઝમાલીયે, સાસરીયાના સાથમાં સઘડકોઆઘોતાંણીયે; સાસરીયાના સાથમાં સસરોખેઠાહોવતોપીતાનાઠેકાણે જાણીયે સાસરીયાના સાથમાં કુવે વાતનકીજીયે; સાસરીયાના સાથમાં પરપુરૂષ આવતો હોયતો વાતકરતાંજીયે, સાસરીયાના સાથમાં સાસુને ગાળન દીજીયે. સાસરીયાના સાથમાં ટુકીપાણીનવલીજીયે; સાસરીયાના સાથમાં પરપુરૂષની હસી તાળી નવ લીજીયે;

પેઠીજીને પરમેશ્વર જાણી, પગ ઘોઈ પીજીયે.

કડવું ૬૧ મું.

રાગ ફટાણાનીયાલ-આન્યો દ્વારકાંને ચોર, લાખેજીલા
ડીલેઈ વળ્યેરે;જેણે વગડે ચાર્યા ઢોર, લાખેજી. હાર્યોહાર્યો
ખાણામુર રાય કલ્યાણુરાય જીતીયારે; વેગે વહિને આન્યોવ
દ્વારકાંનીમાંયકેશવરાયજીતીયારે;રાણી રૂક્ષમાણીએ વધાવી
ને લીધા, ત્રીકમરાય જીતીયારે; તેતો પુરાણે પ્રસીદ્ધ;દીધલ
મલ જીતીયારે.તેતો ગોત્રજ આગળ જાય,કલ્યાણુરાયજીતી
યારે;ખંનેનાંહાંથકાંકણુ મીંઢળછોડાય,કલ્યાણુરાયજીતીયારે

કડવું ૬૨ મું.

રાગ ઘોળ મંગળ-તારાખાપનો ખાપતેડાવ, છોગાળાદોર
ડો નવછુટે તારો કશ્ર વડુવો તેડાવ, છખીલા દોરડો નવ છુટે
તારી રૂક્ષમણી માત તેડાવ. છખીલા. તારો પ્રદ્યુમન તાત
તેડાવ છખીલા. તારી રતુમતીમાત તેડાવ. છખીલા. અમા-
નીવાળીગાંઠ તે કેમછુટીજય, છખીલા. તારો બળભદ્ર કાકો
તેડાવછખીલા. તારી રેવતીકાકી તેડાવ, છખીલા. અનીરૂઢ્યે
ખાંધી ગાંઠ દોરડો ઓખા છોડવા જય છેખીલા. ખેડી ગાઠ
કરીનેતે કેમ છુટી જય. હો લાડી. તારો બાણુમુરતાતતેડાવ
હો લાડી. તારી બાણુમતી માત તેડાવ હો લાડી. તારો
શંકર તાત તેડાવ, હો લાડી. તારાં પારવતી માત તેડાવહો
લાડી તારે, ગણુપતી ખાતતેડાવ હો લાડીતારીસુધ બુધલો-
જઈ તેડાવ હોલાડી. તારી ચીતલેહા ચોર તેડાવ, હો લાડી.

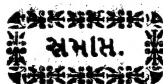
ઓખા છોડે દોરડો, તેજઢવજી રંતી ગાય; છમીલા. બેડી ગાંઠ
તે થડ કરીને તે કેમ છુટી જાય. છમીલા દોરડો કેમ છુટે.

કડક ૯૩ મું.

રાગધનાશ્રી-રીતભાતપરીપુરાણ કરીને, ઉઠયા કૃષ્ણ તનજી
નવુંરે મંદીર વસવાને ત્યાં આપ્યુંરે ભોવનજી એકવાર શ્રી
કૃષ્ણે ઓખાને, ઓખામાંહેએસારીયાજી; માગવુંહોયતેમાગી
લેજે, તુંછે વહુવર અમારીજી. મારા બાપને એક દીકરો, તમે
આપોરે ભગવાનજી; ભગવાને આપ્યો દીકરો, તેનું ગયાસુર
નાણુજી બાણુસુરનો ગયાસુર, વંશવધારણુહારજી, કહીકથાને
સંદેહ ભાગ્યો પરીક્ષત લાગ્યો પાયજી શુકજી અમને પાવન
કીધા સંભળાજ્યો મહીમાયજી; આરાધુ ઈષ્ટગુરૂદેવને, ગણુ-
પતીને લાગુ પાયજી શ્રોતા વક્તા સમજતા કહેકવી કરજો
ડજી; ભાવધરી સહુ બોલજ્યો, જેજે શ્રી રણુછોડજી.
ઈતી શ્રી ભાગવતે મહાપુરાણુ દશમસ્કંધે શ્રી શુકદેવ પરિ-
ક્ષત સંવાદે પ્રેમાનંદ કૃત ઓખાહરણુ સંપુર્ણ.

શ્લોક.

અચ્યુતં કૈશવં રામનારાયણું ॥ કૃષ્ણ દામોદરં વાસુદેવ
હરે ॥ શ્રીધરં માધવં ગોપીકા વલ્લભ ॥ જનકી વીનાયક
રામચંદ્ર ભજેત. ॥ ૧ ॥



અમરચરિત્ર.

ભાગ ૧-૨-૩ બો.

(ભગત બાપાલાલ વેળીરામ કૃત)

આ પુસ્તકમાં સભ, શિક્ષણ, જ્ઞાન, નીકીમતવનના પ્રદર્શન, શ્રુતિ ક્રમાલ, સુમેધા, મધુર-
ધ્વજ, સુરામાળ, ચંદ્રહાસ, સામગ્ર્યનો વિવેક વગેરે બકો ૧૫૦ મંદુર તત્તર આપનારો
તેમજ બીજાં બોધપદ દર્શાવેલાં આવ્યાં છે.

બસોબાવન વૈષ્ણવની વાર્તા.

(શુદ્ધ ગુજરાતી ભાષાંતર.)

આચાર્ય શ્રી મહાપ્રભુજીના સેવકો વગેરેનું આમેદુજ તર્જન આ પુસ્તકમાં કરવામાં
આવ્યું છે વૈષ્ણવોને આ પુસ્તક પ્રાણ સમાન પઠનું કરવા યોગ્ય છે, મારે દરેક વૈષ્ણવો કદાચ્છરે
આ પુસ્તક ખરીદવું યોગ્ય છે, અક્ષર ધણા મોટા છે.

બકતમાળ પ્રસંગ.

સરળ ગુજરાતી ભાષામાં આ સંસારમાં ધર્યર બકિતજ જન્મ મરણાદિ સકળ દુઃખોને
ટાળનારી છે. જન્મ જન્માંતરમાં પરમ સુખ આપનારી છે. આ પુસ્તકમાં એકસો સ્તીતર બન-
વઈ બકતોનો અપૂર્વ બકિતમય ઇતિહાસ આપવામાં આવ્યો છે.

મણિરત્નમાલા

(ગુજરાતી ભાષા અને બાળબોધ અક્ષરમાં) યથા નામા તથા ગુણા—એ કહેવાતા
નુસાર આ ગ્રંથનું જેવું નામ છે તેવોજ તેનો પ્રગલ છે.

શિક્ષાપત્ર.

(શ્રી હરીરામજી કૃત મોહું) મૂળ શ્લોક અને ગોસ્વામીજી શ્રીમદ્ ગોપેશ્વરજી મહારાજને
કરેલી ટીકા આધારે ગુજર ભાષામાં.

સ્પર્શકાન્ત.

આ પુસ્તક સંસાર સામરમાંથી તરવા એક નોકા રૂપ છે. આ પુસ્તકમાં સંસાર વ્યવહાર-
રમાજન રહી કેવલ્યપદનો માર્ગ દેખાડેલો છે, વિશેષમાં ધાર્મિક જાગૃતો દષ્ટાન્ત સિદ્ધાન્તો રૂપે
આપેલી છે.

બુકસેલર મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુટે.

તથા દરવાજા—અમદાવાદ.

કબીર કાવ્ય.

આમાં મહાત્મા કબીરનાં દોહરા અને તેમાં રહેલા શુદ્ધ અર્થ બાપામાં એવો વિસ્તાર પુસ્તક સમજાવ્યો છે કે તે વાંચવાથી સુધી, ઈશ્વરી શ્રુત્ય વિગેરે સમજીનો બધોજ ઉત્કૃષ્ટ ખ્યાલ આપે છે ગમે તેવા દૃઢયાળા માણસને પણ આ પુસ્તક સારૂ જ્ઞાન આપી નુતન જીંદગી કરાવે છે. પુસ્તક ફક્ત એકજવાર વાંચવાથીજ તે વારે વારે વાંચવાની કરે એવો એમાં અદ્ભુત રસ છે. આમાં કુલ ૨૦ અંગ છે અને તે એટલે આ કર્શક છેકે તેનો વાંચવાથીજ સારોખ્યાલ થશે આમાં મહાત્મા કબીર પણ અંદર દાખલ કરેલો છે. પુસ્તકનું કદ જા. X પા. ૪૪ લાંબું પહોળું એજ ઉચાં પૃષ્ઠ સંખ્યા ૩૨૦, પાકું રૂપેરી વર્ણવાળું પુઠું છતાં કિંમત ૩૦ પૈસાજ માફ.

શાક પાક પકવાન શાસ્ત્ર.

મહાત્મા જીંદગી નિભાવેને ખેરાક એ શુભ ચીજ છે; પરંતુ જો તે કરવામાં ન આવે તો દેહને પોષણ કરવાને જગે શુક્ર, શુગ્ર, ઉત્તરી, આદિ, અજીજ વગેરે અનેક દરો ઉત્પન્ન કરે છે અને તેથી ખેરાક કેવી રીતે તેવા જ્ઞાન તે મંધાવા મહિત્વપૂર્ણ પામેલી મેળની આપવામાં આવ્યું છે આમાં દહ, બજાલી અને પંજાબી રીત રીવાજનાં શક, પાન, પકવાન, મુરખા, અચાણ, બાચલી અને મનાલાદિ પણ વિષયને સંમત છે. દરેક જી પ્રકારને એકવાર વાંચી બધામણ છે. એજ કામજ, પાકું સોનેરી પુઠું. ડિ. ૨૨. પોષ્ટજ બે આના.

ભવિષ્ય ફળ.

જ્યાં ૧, સુવ, અશીશ, ચાંદી, ધર, અગતી મરણ, તલ, તેલ, ૧ વગેરે દરેક વસ્તુની તેજ મંદી તથા શુક્રાગ્નિના દુક્રાગ્નિના નિર્જીવ દર્શાવ્યો છે ૧. ૦—૪—૦ બહારમનાજ એજે ૪ પાલ ખર્ચે મહિત ૦—૬—૦ ની દીકરી મોકલવી.

મળવાઈ ઠેકાણું,

મહાદેવ રામચંદ્ર ભગુટે જીકસેલર

૧૨૫ દરબા

